

IPTO: vakken en bevoegdheden in het voortgezet onderwijs

Peildatum 1 oktober 2022

Datum	december 2023
Auteurs	Astrid Vloet Marcia den Uijl João Guimarães
Versie	1.1
Classificatie	standaard

Uitgave

Centerdata
info@centerdata.nl
www.centerdata.nl

Contact

Marcia den Uijl
marcia.den.ujil@centerdata.nl

© Centerdata, Tilburg, 2023

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Managementsamenvatting

In dit rapport worden de met IPTO gemeten aantallen gegeven lesuren naar vak en het percentage bevoegd gegeven lesuren in het voortgezet onderwijs weergegeven per peildatum 1 oktober 2022. IPTO staat daarbij voor de Integrale Personeelstelling Onderwijs die het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) jaarlijks laat uitvoeren. Het betreft een telling op alle scholen in het voortgezet onderwijs (vo), waarbij voor al het lesgevend personeel gegevens worden verzameld over vakken en bevoegdheden. Onder het vo vallen ook het praktijkonderwijs (pro), de internationale schakelklas (isk) en (vanaf de meting van 2022) de tijdelijke onderwijsvoorziening t.b.v. Oekraïense leerlingen (tov). Het voortgezet speciaal onderwijs valt niet onder het vo. Voor het pro zijn alleen vakken opgevraagd en geen bevoegdheden. In deze samenvatting geven we de belangrijkste bevindingen van dit onderzoek. We starten daarbij met een bespreking van de (ontwikkelingen in de) bevoegdheidssituatie. Vervolgens gaan we in op het aantal lesuren naar vak en de bevoegdheidssituatie naar vak en naar arbeidsmarktregio. Bij de bevoegdheidssituatie maken we onderscheid naar drie mogelijke situaties: bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren. Sterk vereenvoudigd weergegeven geldt dat men bevoegd is als men over de juiste papieren beschikt voor de lesuren die men geeft. Als men daar niet over beschikt geeft men onbevoegd les, waarbij echter sprake is van een aantal wettelijk geregelde uitzonderingen. Veelal betreft dit situaties waarin men nog in opleiding is, maar toch al lesgeeft. In dergelijke gevallen is sprake van benoembaar gegeven lesuren.

Bevoegdheid

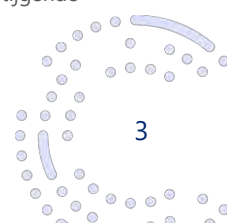
Van de lesuren waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld¹ vinden we dat 86,4% bevoegd gegeven wordt, zie Tabel 1. Dit betreft vooral personen met het juiste diploma voor zowel het vak als de graadsector (eerste- of tweedegraads lesgebied) waarin men lesgeeft, maar het kan bijvoorbeeld ook een zogeheten teambevoegdheid² betreffen.

9,6% van de lesuren wordt benoembaar gegeven. De personen die deze lesuren geven zijn veelal in opleiding, maar men kan ook onderbevoegd zijn, dat wil zeggen eerstegraads lesgeven met een tweedegraads bevoegdheid voor dat vak. Dit mag (onder voorwaarden) gedurende één jaar en komt in 1,3% van het totaal aantal lesuren voor en in 4,9% van de eerstegraads lessen.

Bij 4,0% van het totaal aantal lesuren gaat het om lesuren die onbevoegd gegeven worden. Ongeveer 40% van de personen die deze lesuren geven beschikt wel over een onderwijsbevoegdheid voor een ander vak. De rest is grotendeels in opleiding, of beschikt bijvoorbeeld over een pabo-diploma (maar valt voor het gegeven vak buiten de toegestane uitzonderingen).

¹ Voor 13,3% van de lesuren is geen bevoegdheid vastgesteld, grotendeels omdat het vakken betreft waarvoor geen diploma/getuigschrift verleend wordt door lerarenopleidingen, zoals bijvoorbeeld Mentorles. De personen die deze lesuren geven hebben meestal wel één of andere vorm van onderwijsbevoegdheid, maar dan voor een ander vak, waarvoor wel een bevoegdheid is vast te stellen.

² Het is in de eerste twee leerjaren (leerjaar 1 & 2) mogelijk als lid van een team bevoegd les te geven in vakoverstijgende programmaonderdelen als men zelf over een vakbevoegdheid beschikt voor een van de onderliggende vakken.

Tabel 1: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2022

onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
vmbo	82,9%	11,2%	6,0%	100,0%	422 791
havo	87,3%	10,1%	2,7%	100,0%	215 191
vwo	91,4%	6,6%	2,0%	100,0%	270 202
combinaties*	86,2%	9,8%	4,1%	100,0%	143 070
totaal	86,4%	9,6%	4,0%	100,0%	1 051 255

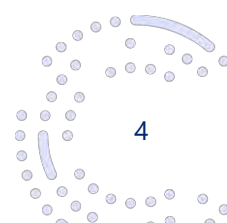
* Combinaties betreffen lesuren aan klassen die bestaan uit leerlingen die verschillende onderwijstypen volgen, veelal brugklassen (bijvoorbeeld havo/vwo).

Onderwijstype

Van de in Tabel 1 onderscheiden onderwijstypen kent het vmbo het laagste aandeel bevoegd gegeven lesuren (82,9%) en het vwo het hoogste percentage (91,4%). Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is het hoogst op het vmbo (6,0%). Dit percentage ligt bij havo en vwo duidelijk lager met 2,7% respectievelijk 2,0%. Op het vmbo en de havo is daarbij ten opzichte van het vwo sprake van relatief veel benoembaar gegeven lesuren (respectievelijk 11,2% en 10,1% tegen 6,6%).

Ontwikkeling bevoegdheid

De ontwikkeling van het percentage (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren is in Figuur 1 weergegeven voor de jaren 2014 tot en met 2022. Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is tot en met 2021 gedaald. De snelheid van de daling is van jaar tot jaar afgenomen en in 2022 is het percentage onbevoegd gegeven lesuren met 0,3 procentpunt gestegen. Het percentage benoembaar gegeven lesuren is tot 2016 duidelijk gestegen, stabiliseert daarna en is in 2022 met 0,9 procentpunt gestegen. Het percentage bevoegd gegeven lesuren fluctueert tussen 2014 en 2022 en was in 2014 het hoogst met 88,2% en in 2022 met 86,4% het laagst (merk op dat de schaal bij de bevoegd gegeven lessen afwijkt van die van benoembaar en onbevoegd gegeven lessen). Ten opzichte van 2021 is het bevoegdheidspercentage met 1,2 procentpunt gedaald.

Figuur 1: Ontwikkeling percentage (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren, 2014 t/m 2022 (de schaal van de bevoegd gegeven lesuren wijkt af om de ontwikkeling daarin beter tot uiting te doen komen)

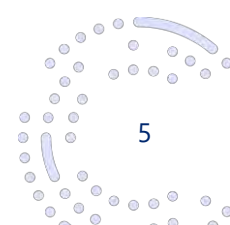
Van de lessen die in 2021 onbevoegd werden gegeven wordt ongeveer een kwart in 2022 door diezelfde persoon benoembaar gegeven, 30% bevoegd en 46% nog steeds onbevoegd. Van de lessen die in 2021 benoembaar werden gegeven is ruim 60% dat in 2022 nog, een klein deel wordt in 2022 onbevoegd gegeven en bijna 30% in 2022 bevoegd. De lessen die in 2021 bevoegd werden gegeven zijn dat in 2022 vrijwel allemaal nog steeds. Uit het voorgaande kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een netto doorstroom richting benoembaar en bevoegd gegeven lessen, alleen stroomden lesgevers in 2022 minder vaak door van benoembaar naar bevoegd dan in voorgaande jaren.

Bevoegdheid naar leeftijd

Net als in eerdere metingen wordt er in de leeftijdsgroep tot 35 jaar vaker dan gemiddeld onbevoegd lesgegeven. In de leeftijdsgroep van 55 jaar en ouder is het aandeel onbevoegd gegeven lesuren het laagst. Het aandeel benoembaar gegeven lesuren is het hoogste voor de groep tot 35 jaar. Dit zijn veelal personen die nog een (al dan niet aanvullende) opleiding volgen.

Combinaties van bevoegd en onbevoegd lesgeven

94,2% van de lesgevers geeft uitsluitend bevoegd/benoembaar les. 4,0% van de lesgevers geeft uitsluitend onbevoegd les. Het gaat hierbij om 2.889 personen en dit komt vooral voor in de groep tot 35 jaar. Deze personen beschikken overigens vaak wel over een lesbevoegdheid, maar niet voor de les die men geeft. Een combinatie van bevoegd/benoembaar en onbevoegd lesgeven door dezelfde persoon komt voor bij 1,8% van de lesgevers.

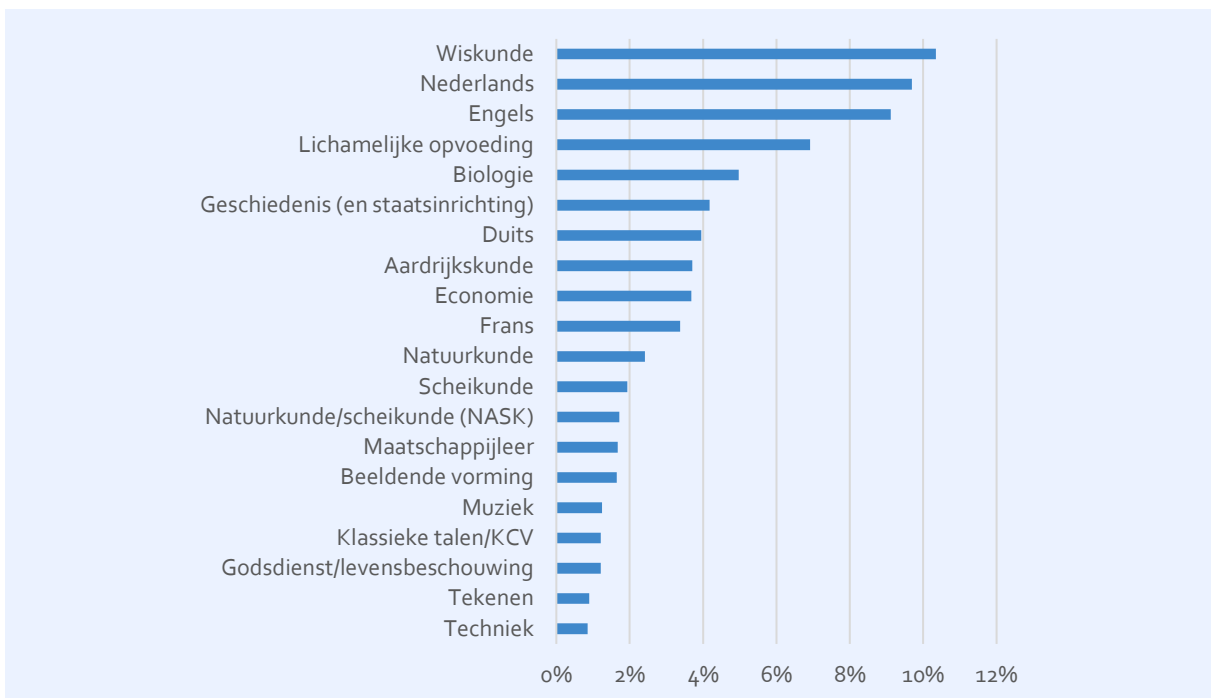

Lesuren naar vak

In Figuur 2 is het aandeel lesuren van de 20 grote avo-vakken weergegeven. Samen zijn deze vakken goed voor 75% van het totaal aantal gegeven lesuren in het vo. De drie grootste vakken zijn Engels, Nederlands en Wiskunde, hun gezamenlijk aandeel is 29% van het totaal aantal lesuren in het vo. Het aandeel lesuren van het vak Lichamelijke Opvoeding is ook relatief groot en volgt op de vierde plaats.

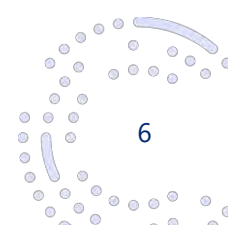
Figuur 2: Aandeel van de 20 algemeen vormende vakken in het totaal aantal gegeven lesuren, 2022

Bevoegdheid naar vak

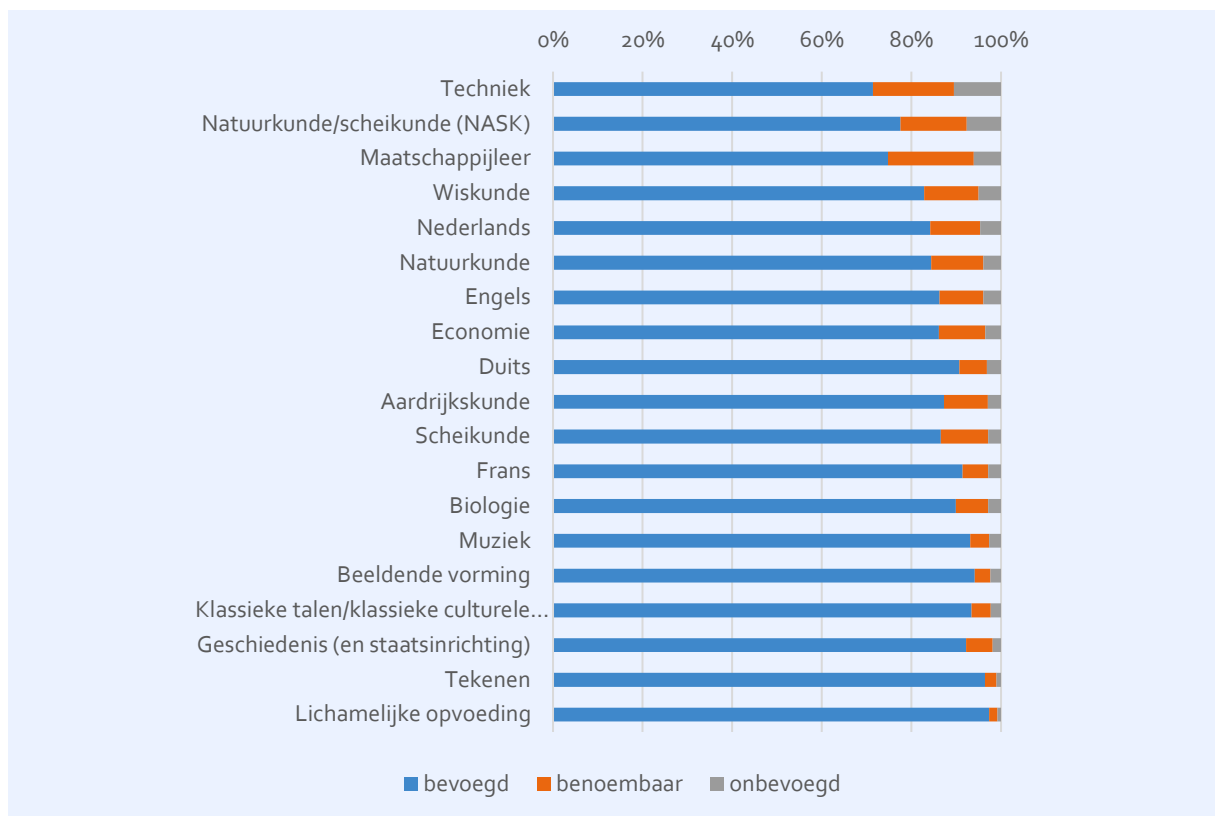
Qua onderscheid van bevoegdheid naar vak beperken we ons in deze samenvatting tot 20 grote algemeen vormende vakken (avo-vakken). In Figuur 3 zijn de (on)bevoegdheidspercentages en be- noembaarheidspercentages van de avo-vakken weergegeven.

De vier vakken met het hoogste percentage onbevoegd gegeven lesuren wordt gevormd door Tech- niek (10,5%), het combinatievak Natuurkunde/scheikunde (NASK) (7,7%), Maatschappijleer (6,1%) en Wiskunde (5,0%). De (qua lesuren) grote vakken Nederlands en Wiskunde kennen een iets hoger dan gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren (respectievelijk 4,6% en 5,0%, tegen een gemid- delde van 4,0% over alle vakken). Het eveneens veel gegeven vak Engels ligt met 3,9% rond het gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren.

Figuur 3: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, de lijst is gesorteerd naar het percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2022

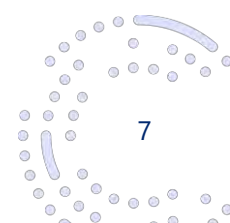

Een verandering van percentage onbevoegd gegeven lesuren ten opzichte van 2021 van meer dan 0,5 procentpunt zien we bij de vakken Techniek, Frans, Maatschappijleer, Nederlands, Muziek, Beeldende vorming en Duits (toename) en NASK (afname).

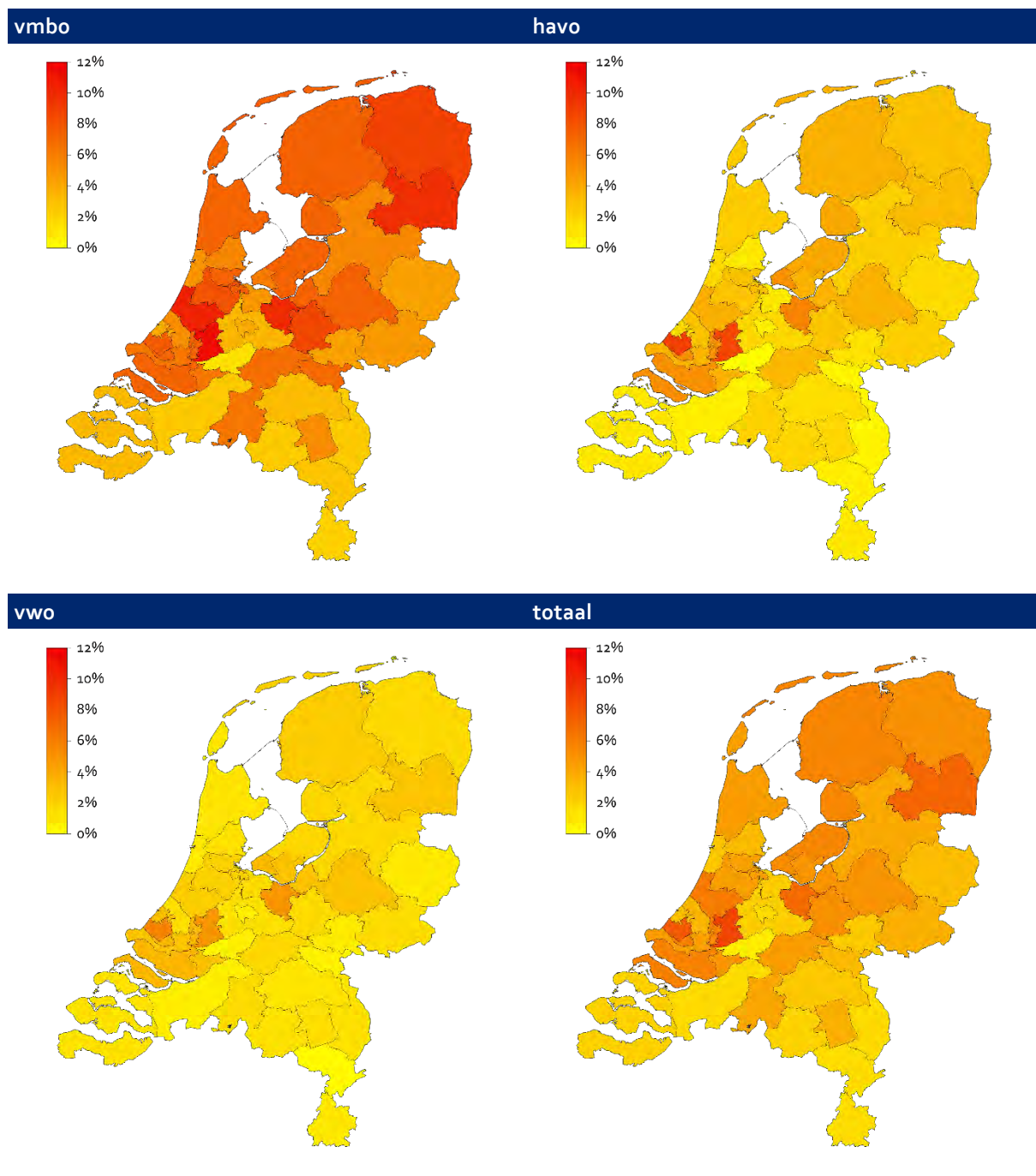
Bevoegdheid naar arbeidsmarktregio

Het regionale beeld qua onbevoegd gegeven lesuren is te zien in Figuur 4, waar het percentage onbevoegd gegeven lesuren is weergegeven per onderwijstype en arbeidsmarktregio³. Allereerst blijkt uit de landkaartjes nog een keer dat het vmbo de meeste onbevoegd gegeven lesuren kent. Vervolgens wordt duidelijk dat daarbij sprake is van tamelijk grote regionale verschillen. De hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren op het vmbo (> 10%) doen zich voor in Midden-Holland en Holland-Rijnland. In Gorinchem is het percentage onbevoegd gegeven lesuren in het vmbo laag (<2,0%). Voor de havo zien we de hoogste onbevoegdheidspercentages (>5%) in Haaglanden, Midden-Holland, Amersfoort, Rijnmond en Almere. In het vwo kent Haaglanden een relatief hoog onbevoegdheidspercentage (5,7%).

³ Zie bijlage H voor de arbeidsmarktregioindeling (inclusief G5).

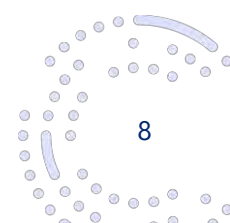

Figuur 4: Percentage onbevoegd gegeven lesuren per onderwijstype en voor alle onderwijstypen samen naar regio, 2022

Pro, isk en tov

In het isk en tov is NT2 (Nederlands als tweede taal) het grootste vak, met een aandeel van 30%, gevolgd door het vak Nederlands, met een aandeel van 20%. Daarmee nemen NT2 en Nederlands samen ongeveer de helft van de lesuren in het isk en tov voor hun rekening. In het praktijkonderwijs is geen onderscheid gemaakt naar vak, maar is in de bevraging van het aantal lesuren een indeling gemaakt naar domeinen. De (veruit) grootste twee domeinen blijken de domeinen Werken en avo-vakken te zijn met respectievelijk 27 en 32%.

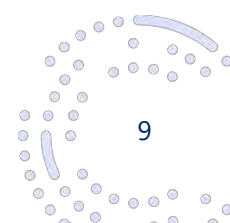

Conclusie

Nu negen jaar lang op redelijk consistente wijze bevoegdheidsmetingen zijn uitgevoerd is een duidelijk beeld te zien: het percentage onbevoegd gegeven lesuren is tussen 2014 en 2021 gestaag afgenomen en in 2022 is voor het eerst sprake van een stijging. De in de eerste jaren waargenomen trend in de afname is zo duidelijk (ook voor elk van de afzonderlijke onderwijstypen) dat het zeer onwaarschijnlijk is dat deze het gevolg is van meetfouten (waarmee elke meting behept zal zijn omdat de wet- en regelgeving rond bevoegdheden complex is). De daling is de laatste jaren echter aan het afzwakken en inmiddels is er dus sprake van een lichte stijging. Sinds 2017 ligt het percentage onbevoegd gegeven lesuren rond de 4% (tussen 3,7% en 4,3%).

Het percentage benoembaar gegeven lesuren (leraren die een opleiding volgen) is tussen 2014 en 2016 snel gestegen, waarbij het hogere niveau in de latere jaren is vastgehouden. In het laatste peiljaar 2022 is het percentage verder gestegen en op het hoogste niveau sinds 2014. Van benoembaarheid is voornamelijk sprake onder de jongste leeftijdsgroepen en dit zijn ook de groepen waar het onbevoegdheidspercentage de afgelopen jaren in absolute zin het hardste is gedaald.

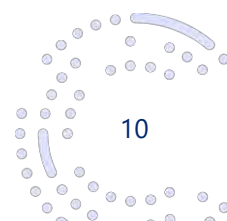
Het hogere benoembaarheidspercentage en het maar beperkt gestegen onbevoegdheidspercentage vertalen zich wel in een lager bevoegdheidspercentage. De periode vanaf 2014 laat het hoogste bevoegdheidspercentage zien in 2014 en het laagste in 2022. In deze jaren is het percentage bevoegd gegeven lessen met 1,8 procentpunt afgenomen.

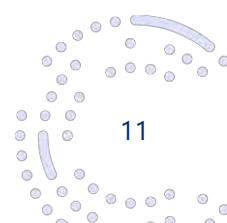
Inhoudsopgave

Managementsamenvatting	3
1 Inleiding	12
2 Onderzoeksopzet	14
2.1 Doelgroep	14
2.2 Meting gegeven vakken	14
2.3 Meting bevoegdheden	16
3 Vakken vo (exclusief pro, isk en tov)	19
3.1 Lesuren naar onderwijstype	19
3.2 Ontwikkeling avo-vakken	19
3.3 Avo-vakken naar graadsector	20
3.4 Avo-vakken naar onderwijstype	22
3.5 Leerwegen en beroepsgerichte vakken vmbo	22
3.6 Leeftijd	24
3.7 Onderwijstypen naar arbeidsmarktregio	25
3.8 Pabo	26
4 Bevoegdheidsgegevens vo (exclusief pro, isk en tov)	30
4.1 Inleiding	30
4.2 Onderwijstype	30
4.3 Graadsector	33
4.4 Overgangen tussen onbevoegd, benoembaar en bevoegd	34
4.5 Vak	34
4.6 Avo-vakken naar onderwijstype	39
4.7 Leeftijd	41
4.8 (On)bevoegd gegeven lesuren per persoon	42
4.9 Profiel onbevoegd lesgevende leraar	43
4.10 Profiel leraren in vakken waarvoor geen bevoegdheid bepaald is	44
4.11 Bevoegdheidscijfers naar arbeidsmarktregio	45
5 Resultaten pro, isk en tov	48
5.1 Resultaten pro	48
5.2 Resultaten isk en tov	50
6 Discussie/nabeschuiving	52
Bibliografie	54
A Tabellen bij figuren	55
A.1 Samenvatting	55
A.2 Lesuren	57
A.3 Bevoegdheid	61
B Lesuren per onderwijstype naar vak	67
C Verdeling lesuren naar avo-vak en graadsector	69
D Verdeling lesuren naar leeftijd en graadsector	71

E	Bevoegd gegeven lesuren naar vak	73
F	Indeling bevoegd, benoembaar en onbevoegd	79
G	Functie en aard dienstverband	84
H	Arbeidsmarktregioindeling	85

1 Inleiding

Met de Integrale Personeelstelling Onderwijs (IPTO) worden jaarlijks⁴ voor al het lesgevend personeel⁵ op scholen gegevens verzameld over de lessen die men geeft en meer recent, ook de bevoegdheids-situatie die bij deze lessen hoort. De doelgroep van IPTO is van oudsher het voortgezet onderwijs⁶ (vo), al zijn daarbij tot de meting van 2015 niet het praktijkonderwijs (pro) en de internationale schakelklas (isk) meegenomen. In de latere metingen is dat wel het geval. De meting van 2022 is inclusief de tijdelijke onderwijsvoorziening t.b.v. Oekraïense leerlingen (tov). Het voortgezet speciaal onderwijs (vso) valt niet onder vo en valt daarmee buiten de doelgroep. Alle scholen die onder de doelgroep vallen zijn benaderd en de respons is 100%.

Vergelijking met IPTO-metingen van vóór 2014 is alleen goed mogelijk met betrekking tot de aantallen lessen. De onderzoeksopzet van IPTO-2014 en later is namelijk zodanig veranderd dat de bevoegdheidspercentages tussen IPTO-2013 en eerder niet vergelijkbaar zijn met die van IPTO-2014 en later.⁷

Dit rapport doet verslag van de uitkomsten van de IPTO-meting met peildatum 1 oktober 2022 en gaat in op gegeven lessen naar vak en de bevoegdheid voor die lessen. In hoofdstuk 2 gaan we in op de gevolgde onderzoeksopzet en lichten we de gehanteerde definities toe. In de hoofdstukken 3 en 4 presenteren we de onderzoeksresultaten met betrekking tot lessen respectievelijk bevoegdheden voor het vo exclusief pro, isk en tov. In hoofdstuk 5 behandelen we het pro, isk en tov. In Tabel 2 is een aantal belangrijke definities samengevat.

Tabel 2: Definities

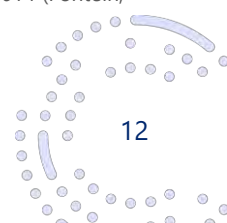
term	definitie
bevoegd	Men is bevoegd als men over de juiste papieren beschikt voor de lessen die men geeft, zie ook bijlage F.
benoembaar	Wettelijk geregelde uitzonderingen op grond waarvan men les mag geven als men niet bevoegd is. Veelal betreft dit situaties waarin men nog in opleiding is, maar toch al lesgeeft en is daaraan een maximum termijn verbonden, zie ook bijlage F.
onbevoegd	Niet bevoegd en niet benoembaar.
graadsector	Men spreekt van de eerstegraads sector in de leerjaren 4 en 5 havo en 4, 5 en 6 vwo. Vmbo en leerjaren 1, 2 en 3 van havo en vwo betreffen de tweedegraads sector. Dit onderscheid is relevant omdat voor beide graadsectoren andere bevoegdheidseisen gelden.
Avo-vakken	Algemeen vormende vakken: vakken die niet direct gericht zijn op beroeps(voorbereidend) onderwijs.

⁴ Sinds 1994, al is de inhoud van het onderzoek aan verandering onderhevig (geweest) en is in 2010 en 2012 afgezien van een meting.

⁵ In dit rapport wordt ook gesproken over leraren. Hiermee bedoelen we alle lesgevendenden, waaronder bijvoorbeeld ook leraren in opleiding, gastdocenten en directieleden die lesgeven.

⁶ Al is het primair onderwijs ook enige tijd onder IPTO gevallen.

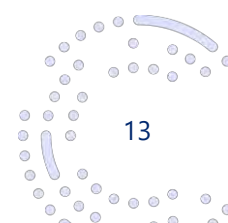
⁷ Zie voor nadere uitleg pagina 8 van het rapport *IPTO: vakken en bevoegdheden in het vo - peildatum 1 oktober 2014* (Fontein, Prüfer, de Vos, & Vloet, 2016).

Achtergrondcijfers bij de figuren in het rapport zijn te vinden in bijlage A. Aanvullende tabellen met betrekking tot lesuren naar vak zijn te vinden in bijlage B. Bijlagen C en D bevatten tabellen met lesuren naar graadsector en respectievelijk vak en leeftijd. Aanvullende tabellen met betrekking tot bevoegdheden zijn opgenomen in bijlage E. In bijlage F is een overzicht te vinden van de bevoegdheidscategorieën die in dit onderzoek zijn opgevraagd. Cijfers over functie en de aard van het dienstverband zijn te vinden in bijlage G. De indeling naar arbeidsmarktregio is opgenomen in bijlage H.

Volledigheidshalve merken we hier nog op dat de figuren in dit rapport gebaseerd zijn op niet-afgeronde gegevens. De cijfers in de tabellen zijn wel afgerond.

2 Onderzoeksopzet

2.1 Doelgroep

In IPTO-2022 zijn alle 641 scholen die vallen onder de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) gevraagd van alle lessen in de week van 1 oktober 2022 aan te geven:⁸

- Wie de les geeft;
- Om welk vak het gaat;
- Om welk onderwijstype het gaat (voor vmbo ook de leerweg);
- Om welk leerjaar het gaat;
- Om hoeveel uren het gaat;
- Wat de lesduur is;
- Voor zover niet uit andere bronnen te bepalen, wat de benoemingsgrondslag (bevoegdheidssituatie) van de leraar is die de les geeft;
- Voor een beperkt aantal vakken waarvoor geen bevoegdheid is vast te stellen en voor onbevoegde lessen, wat de hoogst afgeronde aan onderwijs gerelateerde opleiding is van de leraar die de les geeft;
- Voor NT2 is gevraagd of men een NT2 aantekening heeft.

Onder deze 641 scholen met 1447 vestigingen bevinden zich 15 verticale scholengemeenschappen (ROC's/AOC's met een vo afdeling⁹). In totaal gaat het om 288 besturen. De respons is 100%.

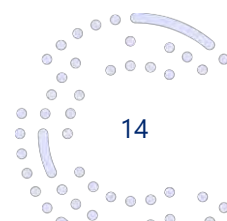
2.2 Meting gegeven vakken

De gegevensverzameling vindt plaats via een beveiligde webomgeving waar scholen kunnen inloggen. De meeste scholen maken gebruik van de mogelijkheid de lesgegevens via een afslag van hun roosterpakket aan te leveren (zie ook Figuur 5 voor een schematische weergave van de onderzoeksopzet). De in deze afslag aanwezige afkortingen (van klassen, vakken en leraren) dienen dan nog wel door de scholen (online) toegelicht te worden.¹⁰ Een beperkt deel levert de gegevens aan via een online vragenlijst of in de vorm van een spreadsheet. De scholen hebben alle gevraagde gegevens in de periode januari tot en met oktober 2023 aangeleverd.

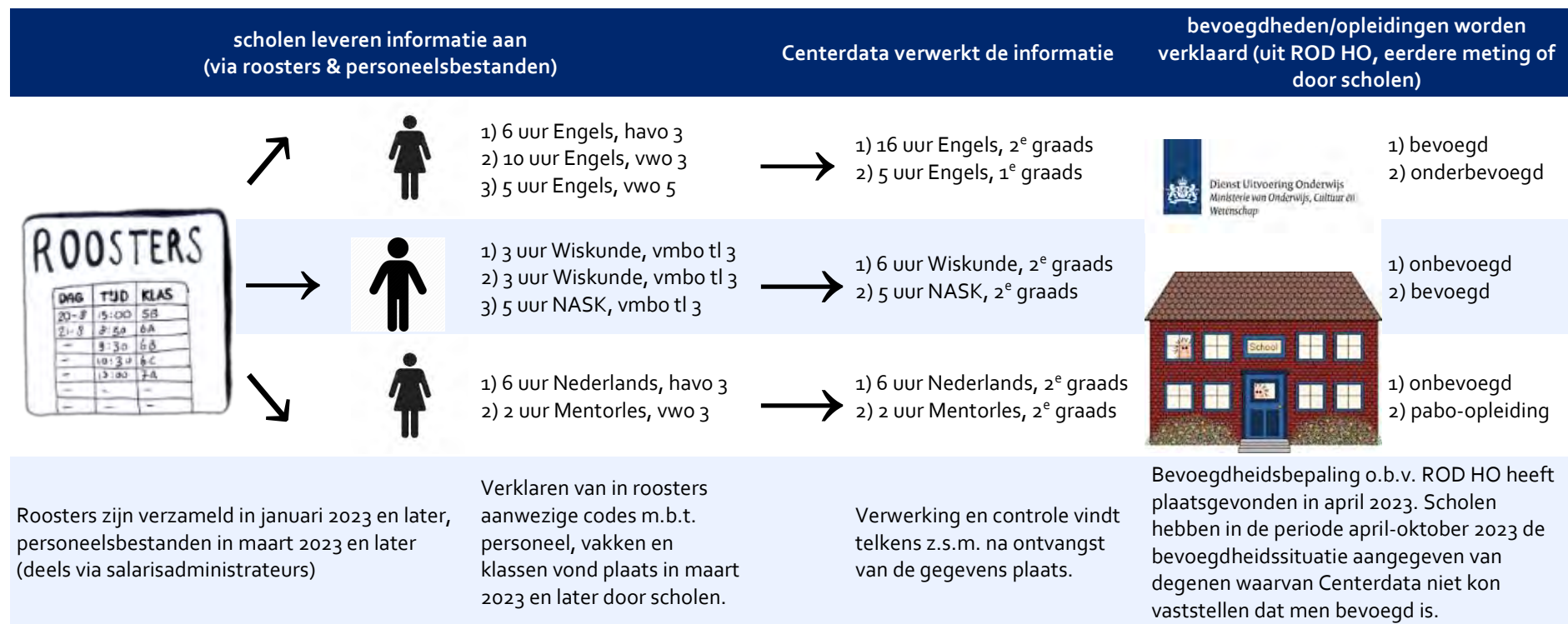
⁸ Indien de week van 1 oktober niet representatief is wordt gevraagd de gegevens van een week eerder of een week later aan te leveren. Voorbeelden daarvan zijn scholen in Leiden waar op 3 oktober het Leidens Ontzet wordt gevierd, en excursieweken.

⁹ Het gaat onder andere om het zogeheten "vmbo groen". Het volwassenenonderwijs (vavo) valt niet onder de WVO.

¹⁰ Voor zover nog niet bekend uit eerdere metingen.

Figuur 5: Schematische weergave van de onderzoeksopzet*

*De school levert een lesrooster aan Centerdata met daarin onder meer informatie over de leraar, lessen, lokaal, tijdstip, vak en leerjaar. Centerdata verwerkt deze data. Meerdere lessen/klassen op hetzelfde tijdstip bij dezelfde leraar worden bijvoorbeeld als één les geteld en er wordt een gradsector aan de les toegekend. Vervolgens wordt met behulp van opleidingsinformatie uit het Register Onderwijsdeelnemers HO (ROD HO, voorheen BRON HO) en informatie uit eerdere IPTO-metingen bepaald of de les bevoegd gegeven wordt. Indien niet kan worden vastgesteld dat dit zo is, dan wordt de school gevraagd aan te geven of de les bevoegd, benoembaar of onbevoegd wordt gegeven (voor de exacte indeling zie bijlage F).

Bij het invullen van de vakken dienen scholen te kiezen uit ongeveer 90 vooraf gecodeerde mogelijke vakken.¹¹ Indien een vak niet in deze lijst voorkomt dient men dit te classificeren als een Overig vak. In dat geval moet men een toelichting geven met een omschrijving van het vak. Indien uit de toelichting blijkt dat zo'n Overig vak toch een vooraf gecodeerd vak betreft wordt het door Centerdata alsnog onder zo'n vooraf gecodeerd vak ondergebracht. Een Overig vak met omschrijving Latijn wordt door Centerdata bijvoorbeeld ondergebracht onder Klassieke talen. Nadat dit proces van hercodering heeft plaatsgevonden is nog 2,9% van de lesuren een Overig vak. Voor deze vakken gelden geen bevoegdheidseisen.

Op deze manier is van alle lessen in het vo bepaald door wie ze gegeven worden en voor hoeveel uur. Omdat de lengte van een lesuur kan verschillen per school is in dit rapport een lesuur gestandaardiseerd naar 50 minuten. Een les met een lesduur van 25 minuten telt dan in de tabellen mee voor een half lesuur, een les van 60 minuten voor 6/5 lesuur etc. De in de tabellen gegeven aantallen lesuren betreffen gestandaardiseerde lesuren per week.

2.3 Meting bevoegdheden

Een vervolgstap is het bepalen van bevoegdheden. Dit rapport maakt daarbij onderscheid naar bevoegd, benoembaar en onbevoegd, zie bijlage F voor een gedetailleerde uitwerking van deze categorieën. Kort gezegd komt het erop neer dat men bevoegd is indien sprake is van het juiste diploma. Dit hoeft niet noodzakelijkerwijs een diploma te zijn voor het vak dat men geeft. Er is namelijk sprake van overgangsrechten, buitenlandse diploma's, teambevoegdheid, een conversietabel op grond waarvan men bevoegd is, etc. Men kan echter ook bevoegd zijn vanwege ontheffingen of vanwege een verklaring van de minister, omdat een lerarenopleiding voor het betreffende vak ontbreekt. Benoembaarheid is in het algemeen een tijdelijke situatie. Men beschikt nog niet over de juiste bevoegdheid, maar volgt een opleiding. Zo tellen lesuren van leraren die niet over de juiste bevoegdheid beschikken niet per definitie als onbevoegd, zolang zij onder een wettelijke uitzonderingscategorie vallen. Dit is bijvoorbeeld het geval als voor een tekortvak een onbevoegde wordt ingezet, maar deze wel in opleiding is. Daarbij zijn termijnen gesteld aan de duur van deze situatie. Onbevoegd betreft de situatie waarin noch sprake is van bevoegdheid, noch van benoembaarheid.

Om de bevoegdheidssituatie vast te stellen die hoort bij een bepaalde gegeven les is gebruik gemaakt van diplomagegevens van leraren in het Register Onderwijsdeelnemers HO (ROD HO, voorheen BRON HO) en uit eerdere IPTO-metingen verkregen bevoegdheidsinformatie. Als op die manier niet kan worden vastgesteld dat een les bevoegd gegeven wordt (bijna een kwart van de lessen), dan wordt aan de school gevraagd wat de bevoegdheidssituatie van de leraar is die de betreffende les geeft. In 44% van deze nader bevraagde lessen blijken deze lessen bevoegd gegeven te worden, het restant wordt benoembaar of onbevoegd gegeven. **Alle lesuren die in dit rapport als benoembaar of onbevoegd gegeven lesuren worden aangeduid, zijn dus door de scholen zelf als zodanig benoemd.**

Met betrekking tot het vak Godsdienst is sprake van een bijzondere situatie door het ontbreken van vakinhoudelijke bekwaamheidseisen, al is wel sprake van vakdidactische en pedagogische

¹¹ Zie de vakkenlijst in bijlage B. Vak in het kader van IPTO dekt een beduidend breder palet aan vakken dan de traditionele algemeen vormende vakken.

bekwaamheidseisen. De betreffende leraren zijn daarom niet in te delen onder de noemers bevoegd, benoembaar en onbevoegd voor wat betreft de lesuren Godsdienst.

Lessen waarbij aangegeven wordt dat de betreffende persoon een andere leraar ondersteunt of dat de betreffende persoon die les (normaliter) niet geeft worden buiten beschouwing gelaten. Verder worden bepaalde vakken bij het bepalen van de bevoegdheidspercentages buiten beschouwing gelaten (grotendeels omdat er geen eensluitende bevoegdheid is vast te stellen). Het gaat daarbij om de in Tabel 3 genoemde vakken, al met al 13,3% van de in IPTO geregistreerde lesuren. Dit percentage is het hoogst voor combinaties, met 20,9%, en het laagst voor vwo, met 8,5%.

Daarnaast hebben scholen bij 2.444 lesuren (0,2%) aangegeven dat de bevoegdheid niet bepaalbaar is.¹² Deze uren zijn ook buiten de bevoegdheidsanalyse gehouden.

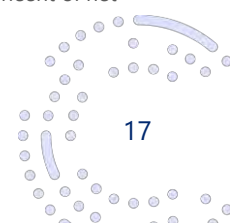
Tabel 3: Bij bepaling bevoegdheidspercentages buiten beschouwing gelaten vakken als percentage van totaal, naar onderwijstype

vak	vmbo	havo	vwo	comb.	Totaal	lesuren
Godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,5%	1,3%	1,3%	1,2%	14 679
Avo-vakken gemengd*	0,9%	0,2%	0,2%	0,6%	0,5%	6 580
Alg. voorb. Op maatschappij en beroep	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	974
Maatschappelijke beroepsvorming	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	517
Burgerschap	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%	1 983
Nederlands als tweede taal (NT2)	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	718
Overige vakken	3,6%	1,1%	1,3%	6,1%	2,9%	35 505
subtotaal AVO t/m Overige vakken	5,0%	1,4%	1,7%	7,1%	3,8%	46 277
<i>niet vakgebonden begeleidingsuren</i>						
Praktische sectororiëntatie (PSO)	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	6 782
Begeleidingsuren/counselinguren	0,8%	0,5%	0,4%	0,9%	0,7%	7 941
Het Nieuwe Leren (HNL)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	36
Keuzewerktijd (KWT)	1,8%	0,7%	0,6%	5,8%	1,9%	22 851
Mentorles	5,5%	4,8%	4,5%	5,7%	5,1%	62 405
Remedial teaching (RT)	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	392
subtotaal niet vakgebonden begeleidingsuren	9,4%	6,1%	5,5%	12,5%	8,3%	100 406
totaal	15,3%	9,0%	8,5%	20,9%	13,3%	
lesuren	76 807	21 435	25 203	37 918	161 362	

* Dit vak betreft lesuren waarin meerdere avo-vakken gegeven worden, dat kan tegelijkertijd of afwisselend het geval zijn.

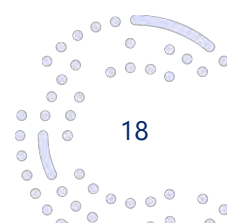
Tot slot moet worden opgemerkt dat waar we spreken over onderwijstype het steeds gaat om het onderwijstype van de les, niet van de school. We onderscheiden vmbo, havo en vwo, plus een categorie combinatieklassen. Een vmbo-klas op een scholengemeenschap vmbo/havo/vwo valt dus in de tabellen onder vmbo. Een gemengde havo/vwo brugklas of een anderszins gemengde klas valt dus

¹² De toelichting bij deze categorie betreft: "Voor deze les bestaat geen lerarenopleiding die een bevoegdheid verleent of het gaat om een school eigen vak".

onder combinatieklassen. Binnen het vmbo onderscheiden we in dit rapport vmbo basis (b), kader (k), gemengd (g), theoretisch (t) en combinaties van deze typen.

3 Vakken vo (exclusief pro, isk en tov)

In dit hoofdstuk gaan we in op de gegeven vakken en de bijbehorende lesuren. We starten in paragraaf 3.1 met het aantal lesuren per onderwijstype, waarna we in paragraaf 3.2 ingaan op de ontwikkeling in het aantal lesuren van grote algemeen vormende vakken (avo-vakken). In de paragrafen 0 en 3.4 delen we de lesuren van avo-vakken op naar respectievelijk graadsector en onderwijstype, waarna we in paragraaf 3.5 inzoomen op het vmbo, en onderscheid maken naar de grootste vmbo-specifieke beroepsgerichte vakken. In paragraaf 3.6 maken we vervolgens een analyse van de verdeling van lesuren naar leeftijdscategorie. Regionale gegevens worden behandeld in paragraaf 3.7. Het hoofdstuk besluit met een analyse van personen met een pabo-diploma in paragraaf 3.8.

In de tabellen is, waar van toepassing, een regel 'Resterende vakken' opgenomen. Dit betreft dan alle andere vakken uit de IPTO-vakkenlijst. Hierdoor tellen de percentages op tot 100%. Gegevens voor alle afzonderlijke vakken zijn opgenomen in bijlage B.

3.1 Lesuren naar onderwijstype

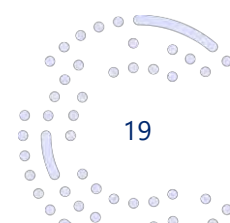
In Tabel 4 zijn de lesuren onderscheiden naar onderwijstype. Het vmbo neemt 41,2% van de lesuren voor zijn rekening, waarbij van de onderscheiden vmbo-typen klassen met alleen vmbo-g leerlingen duidelijk het minst vaak voorkomen. Het vwo is iets groter dan de havo. In de groep combinaties zitten zowel lesuren aan gemengde klassen vmbo-havo, havo-vwo, vmbo-vwo als aan vmbo-havo-vwo leerlingen (voornamelijk brugklassen).

Tabel 4: Aantal lesuren naar onderwijstype, 2022

onderwijstype	lesuren	percentage
vmbo-b	62 759	5,2
vmbo-k	76 296	6,3
vmbo-g	27 208	2,2
vmbo-t	161 868	13,3
combinaties vmbo	172 698	14,2
vmbo (totaal)	500 829	41,2
havo	236 992	19,5
vwo	295 837	24,3
combinaties	181 404	14,9
totaal	1 215 061	100,0

3.2 Ontwikkeling avo-vakken

In Tabel 5 is allereerst gekeken naar de omvang en ontwikkeling in het aandeel lesuren van avo-vakken. Om te abstraheren van landelijke groei en krimp van het aantal leerlingen tonen we daarbij de ontwikkeling in het aandeel van een vak in het totaal aantal lesuren. De 'grote' avo-vakken met een

aandeel van 9% of meer zijn Nederlands, Engels en Wiskunde. Daarna volgt Lichamelijke opvoeding met 6,9%.

Tabel 5: Procentueel aandeel avo-vakken in 2015, 2017, 2019, 2021 en 2022 en de groei van het aandeel lesuren in een gegeven avo-vak tussen 2021 en 2022 en tussen 2015 en 2022

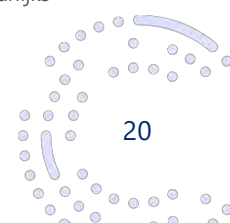
vak	2015	2017	2019	2021	2022	22-21	(22-21)/21	(22-15)/15
Aardrijkskunde	3,57%	3,53%	3,59%	3,71%	3,71%	0,00%	-0,1%	4,0%
Beeldende vorming	1,38%	1,47%	1,59%	1,66%	1,65%	-0,01%	-0,3%	20,1%
Biologie	4,69%	4,66%	4,84%	4,93%	4,97%	0,04%	0,7%	5,9%
Duits	4,34%	4,29%	4,17%	4,01%	3,95%	-0,06%	-1,4%	-9,0%
Economie	3,84%	3,83%	3,83%	3,76%	3,68%	-0,08%	-2,0%	-4,1%
Engels	9,27%	9,23%	9,20%	9,13%	9,11%	-0,01%	-0,2%	-1,6%
Frans	3,75%	3,65%	3,54%	3,42%	3,37%	-0,05%	-1,6%	-10,1%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	4,08%	4,07%	4,12%	4,20%	4,18%	-0,02%	-0,4%	2,5%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,45%	1,39%	1,30%	1,25%	1,21%	-0,04%	-3,4%	-16,6%
Klassieke talen/klassieke cult. vor. (KCV)	1,30%	1,30%	1,30%	1,26%	1,21%	-0,04%	-3,6%	-7,0%
Lichamelijke opvoeding	6,97%	6,92%	7,01%	6,89%	6,92%	0,02%	0,4%	-0,7%
Maatschappijleer	1,60%	1,53%	1,68%	1,68%	1,68%	0,00%	-0,2%	4,8%
Muziek	1,36%	1,30%	1,28%	1,26%	1,25%	-0,02%	-1,4%	-8,0%
Natuurkunde	2,43%	2,50%	2,49%	2,43%	2,42%	-0,01%	-0,5%	-0,7%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	1,86%	1,75%	1,74%	1,70%	1,72%	0,01%	0,9%	-7,8%
Nederlands	10,38%	10,12%	9,96%	9,71%	9,69%	-0,02%	-0,2%	-6,7%
Scheikunde	1,86%	1,92%	1,99%	1,98%	1,93%	-0,05%	-2,6%	3,9%
Techniek	1,62%	1,09%	0,81%	0,84%	0,86%	0,02%	2,0%	-47,2%
Tekenen	1,16%	1,04%	0,95%	0,91%	0,90%	-0,02%	-1,9%	-22,8%
Wiskunde	10,49%	10,35%	10,31%	10,35%	10,34%	-0,01%	-0,1%	-1,4%
Totaal	77,39%	75,94%	75,70%	75,09%	74,73%	-0,36%	-0,5%	-3,4%
Resterende vakken	22,61%	24,06%	24,30%	24,91%	25,27%	0,36%	1,4%	11,8%

De grootste verschillen tussen 2021 en 2022 zien we bij Klassieke talen (-3,6%)¹³ en Godsdienst/levensbeschouwing (-3,4%). Tussen 2015 en 2022 is de daling van het vak Techniek het grootst, met 47,2%. De afname bij Techniek hangt deels samen met de introductie van de profielvakken in het vmbo. Het is overigens niet alleen zo dat het aandeel Techniek afneemt, het vak wordt ook op minder scholen gegeven.¹⁴ Het aandeel van Techniek is vanaf 2015 tot en met 2020 ieder jaar afgenomen, terwijl in 2021 en 2022 het aandeel iets is toegenomen. Naast Techniek zijn grote veranderingen tussen 2015 en 2022 te zien bij Beeldende vorming, Godsdienst/levensbeschouwing en Tekenen. Dit kan te maken hebben met vakbenamingen (bijvoorbeeld Tekenen versus Beeldende vorming).

De omvang van de grote vakken Engels en Wiskunde is relatief stabiel te noemen. Bij het derde grote vak, Nederlands, is sprake van een relatief iets grotere afname, net als bij de vreemde talen Duits en

¹³ Tussen 2015 en 2022 is het aandeel Klassieke talen afgenomen met 7%. Ook het aantal scholen waar Klassieke talen wordt gegeven neemt iets af. In 2015 werd op 77% van de scholen met vwo Klassieke talen gegeven. In 2022 is dit aandeel afgenomen tot 73%.

¹⁴ Techniek werd in 2015 nog op 74% van de scholen gegeven. In 2022 is dit aandeel afgenomen tot 58%. De daling valt samen met de invoering van de profielvakken in het vmbo. Tussen 2015 en 2020 is het aandeel scholen met Techniek jaarlijks afgenomen. In 2021 en 2022 is dit aandeel iets toegenomen.

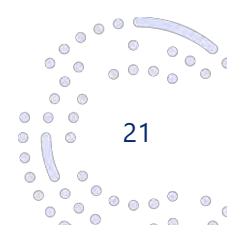
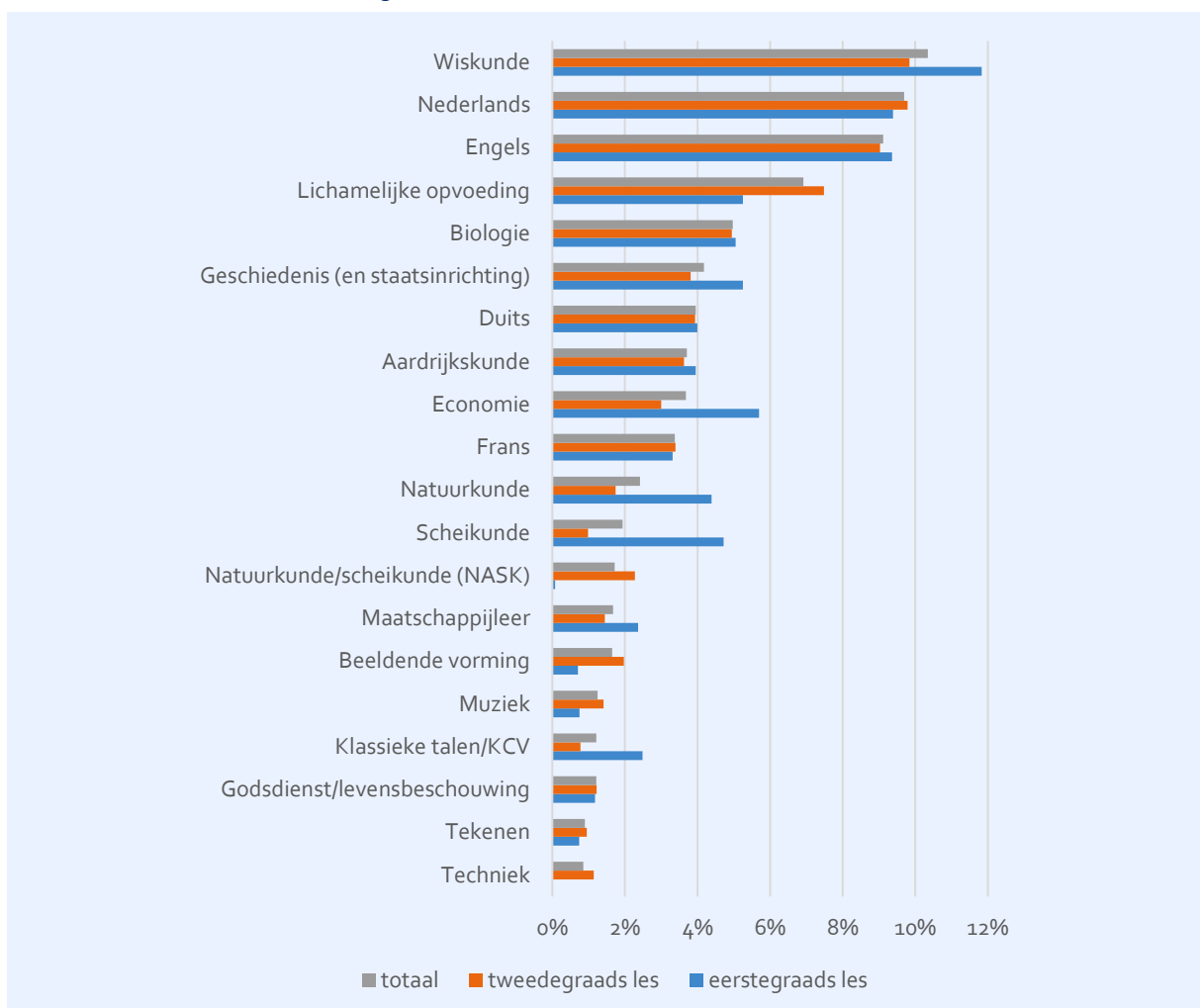

Frans. In bijlage A, Tabel 34 is de in Tabel 5 getoonde ontwikkeling opgesplitst naar onderwijstype. We zien daar dat de afname bij de vreemde talen Duits en met name Frans het grootst is op het vmbo. Tussen 2015 en 2022 is het aandeel Frans met 33,4% afgenomen op het vmbo. Ook de eerder genoemde daling bij het vak Nederlands heeft vooral plaatsgevonden op het vmbo. Hetzelfde geldt voor de toename van het vak Biologie tussen 2015 en 2022 (+15,2% op het vmbo).

3.3 Avo-vakken naar graadsector

In Figuur 6 (detailcijfers zijn te vinden in Tabel 35 in bijlage A) is het percentage lesuren voor de avo-vakken weergegeven per graadsector. De 'grote' avo-vakken met een aandeel van 9% of meer zijn voor beide graadsectoren de vakken die we al eerder zagen: Nederlands, Engels en Wiskunde. Het vak Techniek komt nauwelijks voor in de eerstegraads sector. Hetzelfde geldt voor het combinatievak NASK. Natuur- en Scheikunde worden (ook als we daar NASK bij optellen) relatief vaker in de eerstegraads sector gegeven. Andere vakken die een relatief groot aandeel in de eerstegraads sector kennen zijn Economie, Maatschappijleer en Klassieke talen.

Figuur 6: Percentage lesuren voor avo-vakken naar graadsector, de vakken zijn gesorteerd op aflopende grootte voor het totaal (eerste- een tweedegraads sector samen), 2022

3.4 Avo-vakken naar onderwijstype

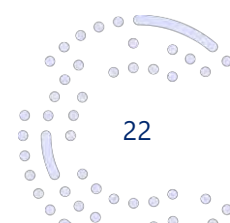
In Tabel 6 is het percentage lesuren avo-vakken weergegeven voor de verschillende onderwijstypen. De gegevens voor de vakken op detailniveau zijn opgenomen in bijlage B, die naar graadsector in bijlage C. De drie grootste avo-vakken zijn bij alle onderwijstypen wederom Nederlands, Engels en Wiskunde. Samen zijn deze vakken goed voor 29% van de lesuren.

Tabel 6: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (alle graadsectoren), 2022

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	2,3%	5,0%	4,5%	4,5%	3,7%	45 079
Beeldende vorming	1,5%	1,5%	1,4%	2,7%	1,7%	20 061
Biologie	5,5%	4,7%	4,8%	4,3%	5,0%	60 391
Duits	2,9%	5,1%	5,1%	3,5%	3,9%	47 976
Economie	4,0%	5,1%	3,5%	1,2%	3,7%	44 746
Engels	9,1%	9,8%	9,0%	8,5%	9,1%	110 747
Frans	0,9%	4,5%	5,1%	5,7%	3,4%	40 966
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,2%	5,0%	4,6%	4,2%	50 766
Godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,5%	1,3%	1,3%	1,2%	14 679
Klassieke talen/klas. cult. v. (KCV)	0,0%	0,0%	4,8%	0,2%	1,2%	14 724
Lichamelijke opvoeding	7,4%	6,3%	6,0%	7,9%	6,9%	84 069
Maatschappijleer	2,4%	1,8%	1,0%	0,4%	1,7%	20 353
Muziek	0,7%	1,2%	1,4%	2,5%	1,2%	15 155
Natuurkunde	0,8%	3,8%	4,4%	1,6%	2,4%	29 346
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	0,6%	0,6%	1,3%	1,7%	20 877
Nederlands	10,2%	10,3%	8,9%	8,9%	9,7%	117 705
Scheikunde	0,3%	3,7%	3,9%	0,9%	1,9%	23 461
Techniek	1,4%	0,3%	0,3%	1,1%	0,9%	10 407
Tekenen	0,6%	1,0%	1,0%	1,3%	0,9%	10 896
Wiskunde	9,6%	10,8%	11,5%	9,7%	10,3%	125 666
Resterende vakken	33,6%	16,7%	16,3%	27,9%	25,3%	306 994
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	500 829	236 992	295 837	181 404		1 215 061

3.5 Leerwegen en beroepsgerichte vakken vmbo

In deze paragraaf wordt nader ingezoomd op het vmbo. In Tabel 7 wordt een opsplitsing gemaakt naar de leerwegen basis (vmbo-b), kader (vmbo-k), gemengd (vmbo-g), en theoretisch (vmbo-t). In 34% van de lesuren zitten leerlingen die deze leerwegen volgen gezamenlijk in een les en is dit onderscheid niet te maken. Deze lesuren zijn in de tabel weergegeven onder combinaties. Te zien is bijvoorbeeld dat (inherent aan de leerwegen) vmbo-t relatief veel lesuren avo-vakken kent (slechts 17,5% betreft Resterende vakken). Van de overige leerwegen heeft vmbo-g nog de meeste avo-vakken. Nederlands, Engels en Wiskunde worden op alle leerwegen veel gegeven.

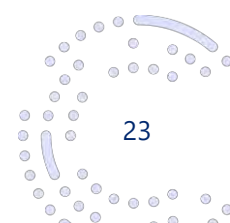
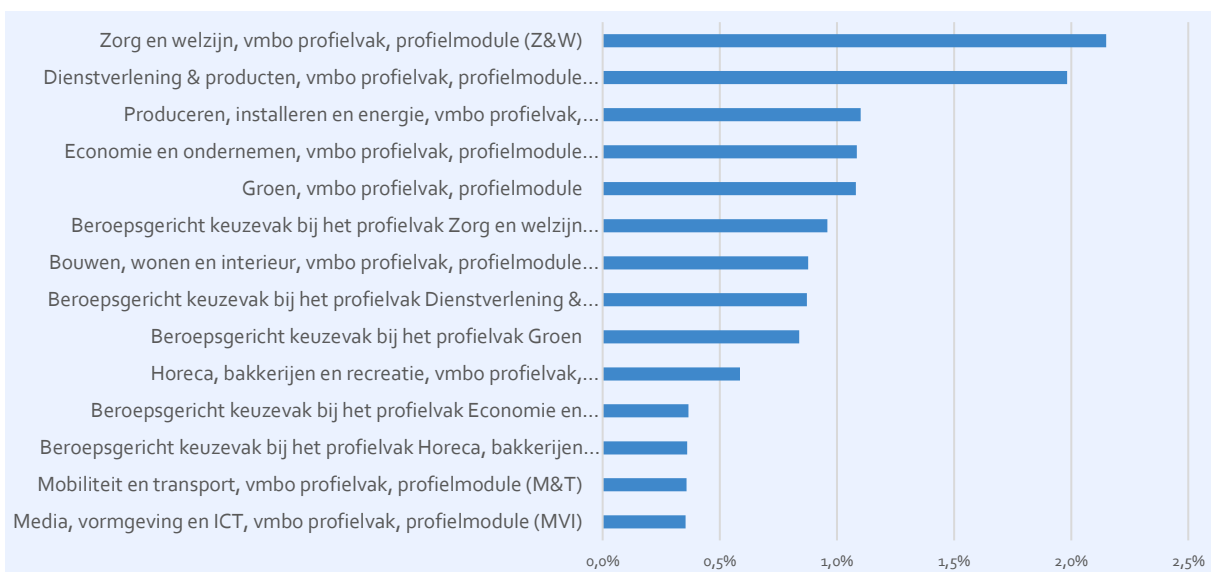

Tabel 7: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar leerweg in het vmbo, 2022

vak	vmbo-b	vmbo-k	vmbo-g	vmbo-t	combinaties	lesuren
Aardrijkskunde	0,9%	0,9%	1,8%	4,7%	1,4%	11 664
Beeldende vorming	1,5%	1,3%	1,5%	1,6%	1,5%	7 520
Biologie	6,1%	6,2%	6,7%	6,3%	3,9%	27 321
Duits	0,7%	1,8%	4,7%	5,1%	1,9%	14 603
Economie	2,9%	3,6%	5,9%	6,1%	2,3%	20 020
Engels	11,0%	11,4%	9,7%	9,7%	6,7%	45 468
Frans	0,0%	0,0%	0,2%	2,5%	0,4%	4 733
Geschiedenis (en staatsinrichting)	0,8%	0,8%	2,5%	5,5%	1,3%	12 847
Godsdienst/levensbeschouwing	1,1%	1,0%	1,2%	1,1%	0,7%	4 840
Lichamelijke opvoeding	8,2%	8,2%	7,3%	7,7%	6,5%	37 152
Maatschappijleer	3,5%	3,5%	3,0%	2,3%	1,6%	12 240
Muziek	0,5%	0,5%	0,5%	1,0%	0,6%	3 635
Natuurkunde	0,7%	0,8%	0,8%	1,3%	0,6%	4 253
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	2,8%	2,9%	4,2%	4,3%	1,9%	15 391
Nederlands	12,8%	12,5%	10,4%	10,4%	7,8%	50 849
Scheikunde	0,0%	0,0%	0,5%	0,8%	0,1%	1 597
Techniek	1,6%	1,3%	1,1%	0,8%	1,8%	6 845
Tekenen	0,3%	0,3%	0,6%	1,1%	0,4%	3 098
Wiskunde	11,0%	11,7%	10,8%	10,2%	7,4%	48 169
Resterende vakken	33,6%	31,0%	26,6%	17,5%	51,1%	168 501
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	62 759	76 296	27 208	161 868	172 698	500 829

In Figuur 7 is het percentage lesuren beroepsgerichte vakken op het vmbo opgenomen (zie ook Tabel 36 in bijlage A voor achterliggende cijfers). De grootste beroepsgerichte vakken op het vmbo zijn de profielvakken Zorg en welzijn en Dienstverlening en producten.

Figuur 7: Percentage lesuren voor de 14 meest gegeven beroepsgerichte vakken (vmbo), gesorteerd van groot naar klein, 2022

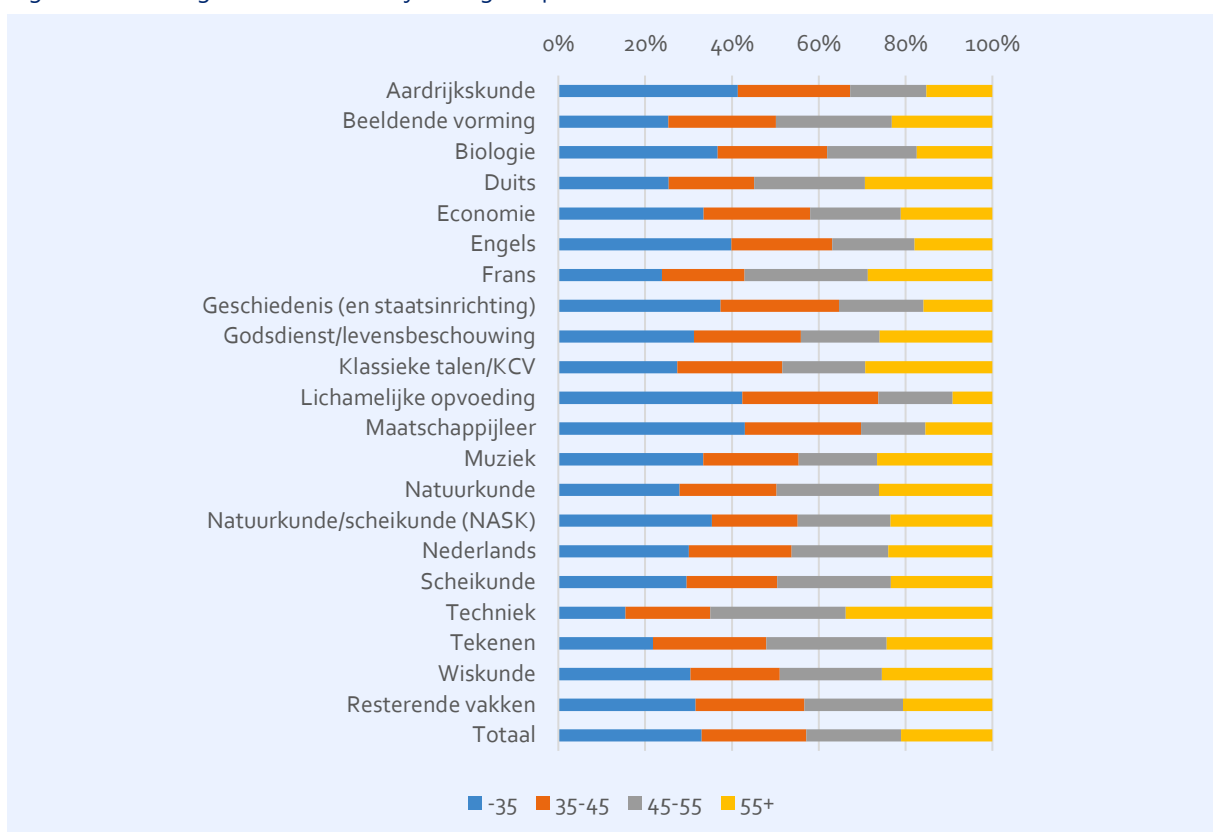

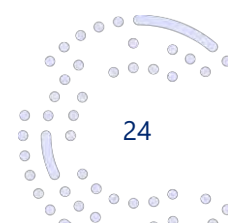
3.6 Leeftijd

In deze paragraaf bekijken we de leeftijdsverdeling van de lesgevers naar vak, zie Figuur 8 voor de avo-vakken (en Tabel 37 in bijlage A). De gehanteerde leeftijdscategorieën zijn tot 35 jaar, 35 tot 45 jaar, 45 tot 55 jaar en 55 jaar en ouder. De categorie tot 35 jaar is daarbij het sterkst vertegenwoordigd met 33,0%, de omvang van de overige categorieën ligt tussen de 21,1 en 24,1%. Bij een aantal vakken is sprake van een duidelijk afwijkende leeftijdsverdeling. Lichamelijke opvoeding en ook Maatschappijleer zijn vakken die relatief vaak door leraren tot 35 jaar gegeven worden: 42% van de lesuren Lichamelijke opvoeding en 43% van de lesuren Maatschappijleer worden gegeven door deze groep. Techniek is juist een vak dat relatief vaak door 55-plussers gegeven wordt: 33,8% van de lesuren Techniek wordt gegeven door 55-plussers, tegenover 21,1% van alle lesuren. Ook bij sommige andere vakken is een lichte leeftijdsafhankelijkheid zichtbaar. Er is bijvoorbeeld sprake van een oververtegenwoordiging van 55-plussers bij onder meer Duits, Frans, Klassieke talen en Muziek en van een ondervertegenwoordiging bij onder meer Aardrijkskunde en Geschiedenis. Een opsplitsing van deze cijfers naar gradsector is te vinden in bijlage D. De lesuren in de eerstegraads sector worden gegeven door personen die gemiddeld wat ouder zijn dan die in de tweedegraads sector.

Figuur 8: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak, 2022

In Figuur 9 is de verdeling naar leeftijd van het aantal lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken weergegeven (zie ook Tabel 38 in bijlage A voor achterliggende cijfers). Ook hier zien we duidelijk verschillen per vak. De vakken Mobiliteit en transport, Producteren, installeren en energie (met de daarbij behorende keuzevakken) en het profielvak Maritiem en techniek worden duidelijk minder vaak door de groep tot 35 jaar gegeven. Bij de profielvakken Zorg en welzijn, Media, vormgeving en ICT, Economie en ondernemen (met de bijbehorende keuzevakken) is dat juist relatief vaak het geval.

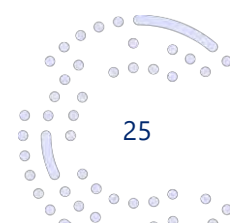

Figuur 9: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per beroepsgericht vak (vmbo), 2022

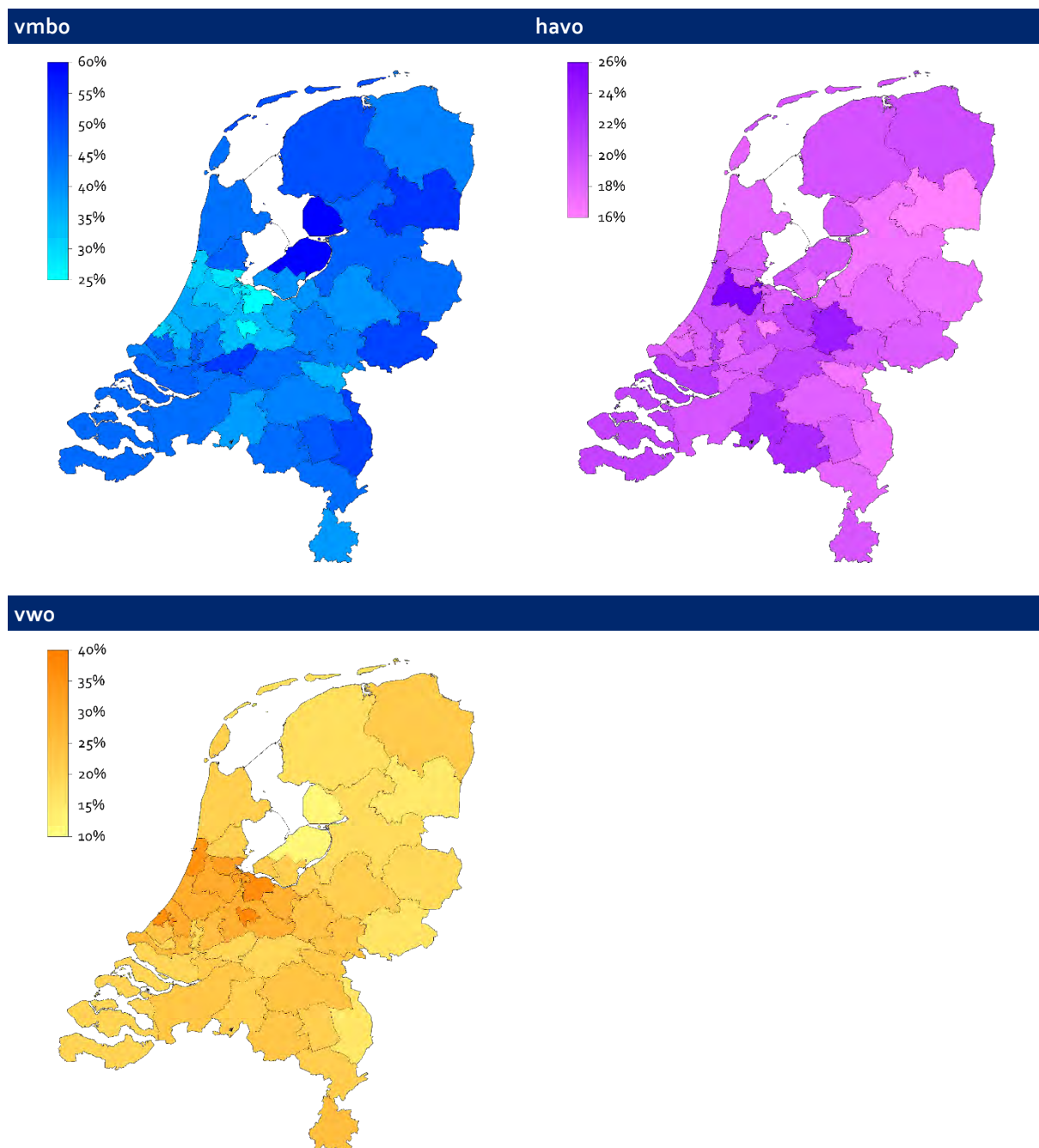
3.7 Onderwijstypen naar arbeidsmarktregio

In Figuur 10 is het procentuele aandeel lesuren van de verschillende onderwijstypen weergegeven naar arbeidsmarktregio. Zie voor de achterliggende cijfers Tabel 39 (bijlage A). De figuur geeft niet zozeer weer waar bijvoorbeeld veel leerlingen vmbo wonen, maar wel waar veel leerlingen vmbo les volgen, dus wordt (vooral) bepaald door waar zich vestigingen bevinden die een bepaald onderwijstype aanbieden. Er is duidelijk sprake van soms zelfs vrij grote regionale verschillen. Indien men regionale analyses bekijkt is het verstandig om dit in het achterhoofd te houden. Verschillen tussen regio's kunnen veroorzaakt worden door verschillen in de mate waarin onderwijstypes in die regio's voorkomen.

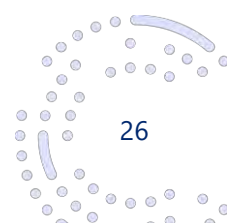

Figuur 10: Percentage lesuren dat in een regio aan een bepaald onderwijstype wordt besteed, 2022

3.8 Pabo

Het aantal leraren in het vo met alleen een pabo-opleiding (met eventueel een aanvullende opleiding Master Educational Needs (EN)) is beperkt. In totaal worden ruim 32.000 lesuren oftewel 2,6% van het totaal aantal lesuren door deze personen gegeven. Pabo'ers zijn behoudens het praktijkonderwijs en een aantal specifieke situaties in het vmbo niet bevoegd les te geven in het vo, zie ook Tabel 59 onder punt 9. In deze paragraaf gaan we dieper in op deze groep leraren die in het vo werkzaam is.

We baseren ons op verschillende bronnen op grond waarvan we kunnen vaststellen of iemand over een pabo-diploma beschikt: een pabo-diploma in ROD HO zonder een ander diploma hbo/wo, een bevoegdheidscategorie in het IPTO-onderzoek 'bevoegd op grond van pabo-diploma' en degenen waarvoor pabo is ingevuld bij de vraag naar de hoogste (onderwijs)opleiding. De inschatting is dat we op die manier van vrijwel alle relevante personen weten of men alleen een pabo-diploma heeft of niet. Het gaat om 2.107 personen waarvan 319 een pabo-diploma plus een diploma EN bezitten. Onder deze groep kunnen overigens wel pabo-ge diplomeerden zijn die, op grond van het certificaat groepsleerkracht vmbo bb/kb of een zij-instroomgetuigschrift, per februari 2019 wel bevoegd zijn voor het onderwijs dat ze geven. In onderstaande tabellen zijn ook gegevens over aantallen personen opgenomen. Daar kunnen dubbel tellingen ontstaan. Een persoon kan bijvoorbeeld zowel op vmbo-b als vmbo-k lesgeven. Optellen van de personen is dan niet zinvol.

We presenteren een aantal tabellen betreffende het aantal lesuren naar onderwijstype, leerjaar en avo-vak. In het geval van onderwijstype wordt daarbij ook afzonderlijk ingegaan op het vak Nederlands. Het gaat steeds om het vo exclusief pro, isk en tov. Aantallen lesuren naar onderwijstype staan weergegeven in Tabel 8.

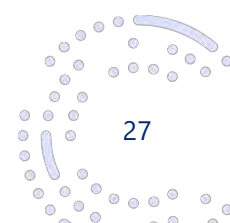
Tabel 8: Percentage lesuren naar onderwijstype gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, met vmbo opsplitsing onder-/bovenbouw, 2022, voor **alle vakken samen**

fase	onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
onderbouw	vmbo-b	3 436	10,7	470
	vmbo-k	2 597	8,1	406
	vmbo-g	743	2,3	153
	vmbo-t	2 058	6,4	331
	vmbo combinatie leerwegen	8 961	27,9	942
	totaal vmbo onderbouw		17 796	55,5
bovenbouw	vmbo-b	1 805	5,6	346
	vmbo-k	1 747	5,4	309
	vmbo-g	603	1,9	118
	vmbo-t	1 670	5,2	270
	vmbo combinatie leerwegen	1 941	6,1	305
	totaal vmbo bovenbouw		7 766	24,2
	havo/vwo	4 125	12,9	452
	overige	2 381	7,4	370
totaal		32 067	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

De lesuren door de groep met een pabo-diploma vinden grotendeels plaats in de vmbo onderbouw (55,5%) en vmbo bovenbouw (24,2%), maar ook havo/vwo is vertegenwoordigd met 12,9%. In totaal gaat het zoals al eerder aangegeven om ruim 32.000 lesuren oftewel 2,6% van het totaal aantal lesuren.

In Tabel 9 beperken we ons tot alleen het vak Nederlands. Het beeld blijft daarbij hetzelfde, al is sprake van geringe verschuivingen en uiteraard lagere aantallen.

Tabel 9: Percentage lesuren naar onderwijstype gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, met vmbo opsplitsing onder-/bovenbouw, 2022, **alleen Nederlands**

fase	onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
onderbouw	vmbo-b	1 002	8,5	209
	vmbo-k	900	7,7	176
	vmbo-g	269	2,3	58
	vmbo-t	843	7,2	151
	vmbo combinatie leerwegen	2 545	21,7	408
	totaal vmbo onderbouw		5 559	47,3
bovenbouw	vmbo-b	839	7,1	164
	vmbo-k	848	7,2	146
	vmbo-g	258	2,2	53
	vmbo-t	905	7,7	143
	vmbo combinatie leerwegen	557	4,7	101
	totaal vmbo bovenbouw		3 407	29,0
	havo/vwo	2 002	17,1	236
	overige	775	6,6	160
totaal		11 743	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

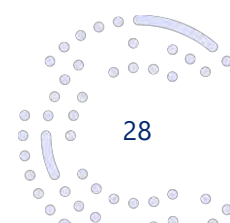
Omdat degenen met een pabo-opleiding vooral in de onderbouw van het vmbo lesgeven zijn daarmee logischerwijs de eerste twee leerjaren het sterkst vertegenwoordigd (met een aandeel van ongeveer 68%), zie Tabel 10.

Tabel 10: Percentage lesuren naar leerjaar gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, 2022

onderwijstype	lesuren	% lesuren	personen*
leerjaar 1	12 082	37,7	1 459
leerjaar 2	9 569	29,8	1 367
leerjaar 3	4 993	15,6	889
leerjaar 4	3 588	11,2	601
leerjaar 5	101	0,3	27
leerjaar 6	17	0,1	7
combinatie onderbouw	720	2,2	152
combinatie bovenbouw	319	1,0	88
combinatie onderbouw/bovenbouw	678	2,1	141
totaal	32 067	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

De vakken Nederlands, Wiskunde, Engels en Rekenen zijn het sterkst vertegenwoordigd, zie Tabel 11. Ten opzichte van het landelijke beeld is vooral Nederlands, maar ook Wiskunde, daarbij bovendien sterk oververtegenwoordigd (vergelijk Tabel 6).

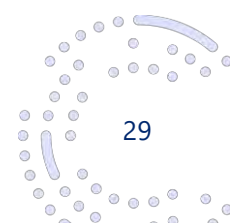

Tabel 11: Percentage lesuren naar avo-vak en Rekenen gegeven door personen met alleen een pabo-diploma, 2022

vak	lesuren	% lesuren	personen*
Aardrijkskunde	504	1,6	92
Beeldende vorming	153	0,5	25
Biologie	595	1,9	101
Duits	205	0,6	25
Economie	250	0,8	50
Engels	1 215	3,8	164
Frans	39	0,1	5
Geschiedenis (en staatsinrichting)	282	0,9	52
Godsdienst/levensbeschouwing	394	1,2	82
Lichamelijke opvoeding	172	0,5	23
Maatschappijleer	461	1,4	89
Muziek	128	0,4	18
Natuurkunde	76	0,2	14
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	179	0,6	30
Nederlands	11 743	36,6	1 072
Scheikunde	52	0,2	7
Techniek	204	0,6	21
Tekenen	44	0,1	9
Wiskunde	5 858	18,3	563
Rekenen	916	2,9	290
Resterende vakken	8 589	26,8	1 717
Totaal	32 067	100,0	

*Dezelfde persoon kan in meerdere categorieën voorkomen.

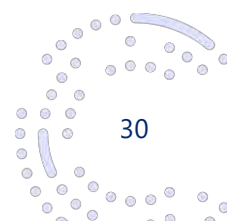
4 Bevoegdheidsgegevens vo (exclusief pro, isk en tov)

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we in op de mate waarin lesgevers bevoegd zijn voor het vak dat ze geven. Daarbij is in de tabellen een selectie gemaakt uit alle vakken die in IPTO onderscheiden worden, te weten twintig grote algemeen vormende vakken (avo-vakken) en de vmbo-specifieke beroepsgerichte vakken. In de tabellen is, waar van toepassing, een regel 'Resterende vakken' opgenomen, zodat de percentages optellen tot 100%. Uitgebreidere tabellen zijn opgenomen in bijlage E. Qua bevoegdheid onderscheiden we de categorieën bevoegd, benoembaar en onbevoegd, zie hoofdstuk 2 en bijlage F. We starten in paragrafen 4.2 tot en met 4.4 met een overzicht van bevoegdheid naar onderwijstype en graadsector. In de vervolgparagrafen gaan we in op de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per vak (paragraaf 4.5), waarna we voor de avo-vakken vervolgens nog onderscheid maken naar onderwijstype (paragraaf 4.6). In paragraaf 4.7 bespreken we de bevoegdheidssituatie naar leeftijd. Nadere informatie over de mate waarin bevoegd en onbevoegd lesgeven gecombineerd wordt door één en dezelfde persoon staat in paragraaf 4.8. Voor onbevoegd gegeven lesuren is informatie opgevraagd over de hoogst afgeronde opleiding van de leraar, zie paragraaf 4.9. De hoogst afgeronde opleiding is ook opgevraagd voor vakken die buiten beschouwing blijven bij de bepaling van de bevoegdheidspercentages (Mentorles et cetera). Dit onderdeel is terug te vinden in paragraaf 4.10. Cijfers naar regio zijn weergegeven in paragraaf 4.11.

4.2 Onderwijstype

In Tabel 12 en Figuur 11 presenteren we de bevoegdheidspercentages naar onderwijstype. Van de lesuren waarvoor een bevoegdheid kan worden vastgesteld wordt 86,4% bevoegd gegeven. Dit betreft vooral personen met het juiste diploma voor zowel het vak als de graadsector (eerste- of tweede-graads lesgebied) waarin men lesgeeft, maar het kan bijvoorbeeld ook een zogeheten teambevoegdheid betreffen. 9,6% van de lesuren wordt benoembaar gegeven. Bij 4,0% van het totaal aantal lesuren gaat het om lesuren die onbevoegd gegeven worden. In deze groep vallen personen die daadwerkelijk over geen enkele bevoegdheid beschikken, maar ook leraren die wel over een onderwijsbevoegdheid beschikken, maar niet met betrekking tot het gegeven vak, zie ook paragraaf 4.9. Verder is te zien dat het percentage bevoegd gegeven lesuren het hoogst ligt in het vwo (91,4%) en het laagst op het vmbo (82,9%). Op het vmbo wordt relatief vaak onbevoegd les gegeven (6,0%), op het vwo is dit 2,0%. Daarbij geldt overigens dat in het vmbo relatief vaak sprake is van lessen waarvoor geen bevoegdheid is vastgesteld, zie Tabel 3. In bijlage E, Tabel 58 zijn de cijfers uit Tabel 12 bovendien opgesplitst naar vo op zogeheten verticale scholengemeenschappen (met zowel vo als mbo) en de overige vo scholen.

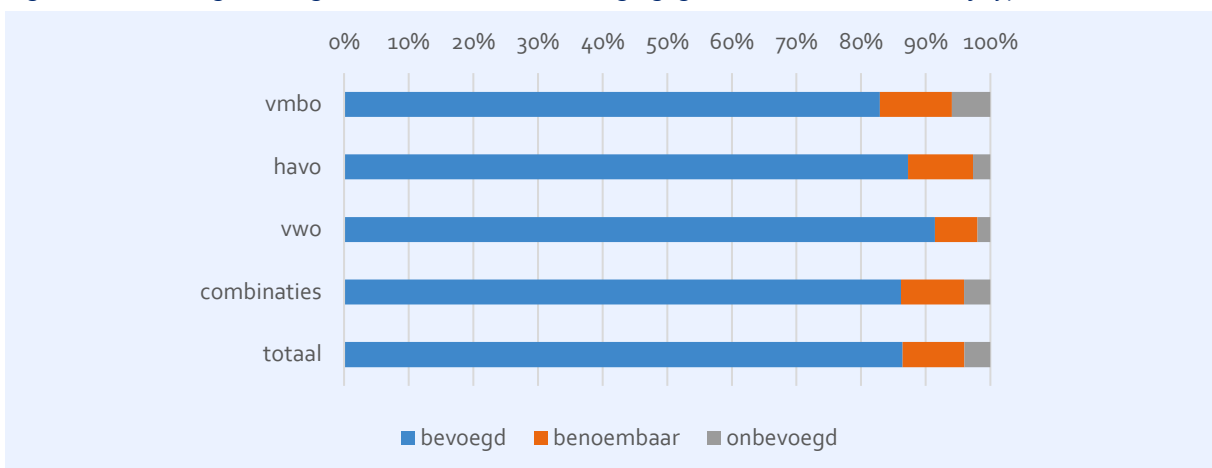

Tabel 12: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2022

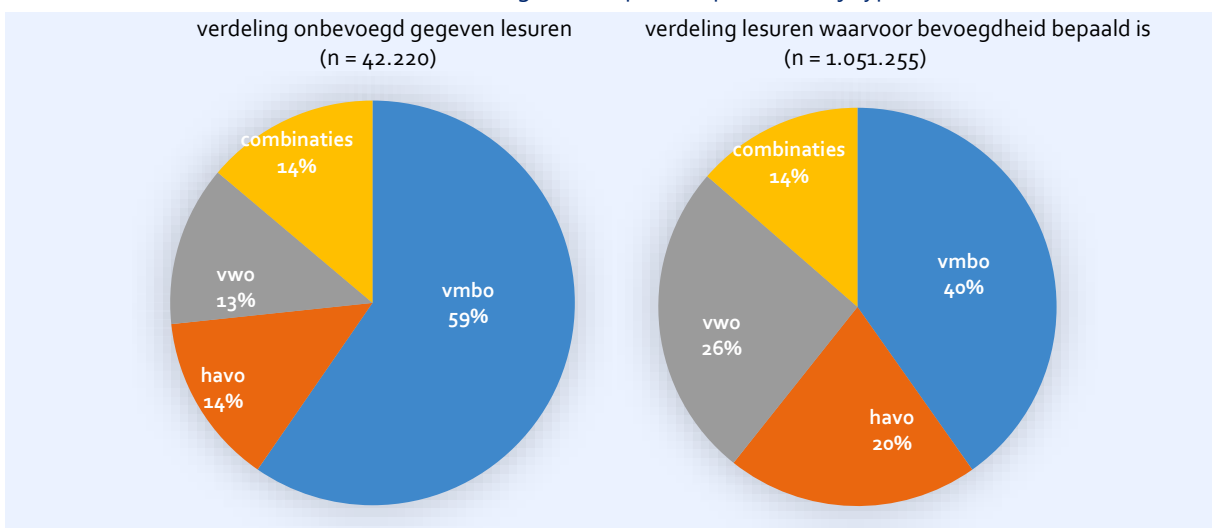
onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
vmbo	82,9%	11,2%	6,0%	100,0%	422 791
havo	87,3%	10,1%	2,7%	100,0%	215 191
vwo	91,4%	6,6%	2,0%	100,0%	270 202
combinaties	86,2%	9,8%	4,1%	100,0%	143 070
totaal	86,4%	9,6%	4,0%	100,0%	1 051 255

Figuur 11: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype, 2022

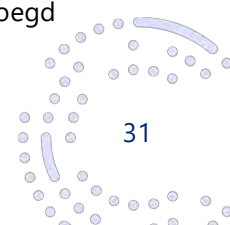

De verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren over de onderwijstypen is weergegeven in Figuur 12. Merk op dat 60% van de lesuren die onbevoegd worden gegeven, plaatsvindt in het vmbo (weergegeven in de linkerfiguur), terwijl het vmbo 40% van alle lesuren beslaat (zoals aangegeven in de rechterfiguur). Het hoge aandeel vmbo in de onbevoegd gegeven lessen komt doordat het vmbo het grootste onderwijstype is én het vmbo het hoogste onbevoegdheidspercentage kent.

Figuur 12: Verdeling van onbevoegd gegeven lesuren over de onderwijstypen (links) en ter vergelijking de verdeling van het totaal aantal lesuren waarvoor de bevoegdheid bepaald is per onderwijstype (rechts), 2022

Als we kijken naar de ontwikkelingen ten opzichte van 2021, zie Tabel 13, dan zien we dat het percentage onbevoegd gegeven lesuren met 0,3 procentpunt is toegenomen, het percentage benoembaar gegeven lesuren is toegenomen met 0,9 procentpunt en het percentage bevoegd

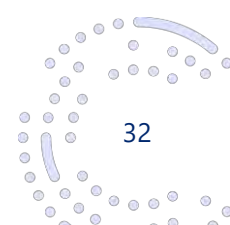
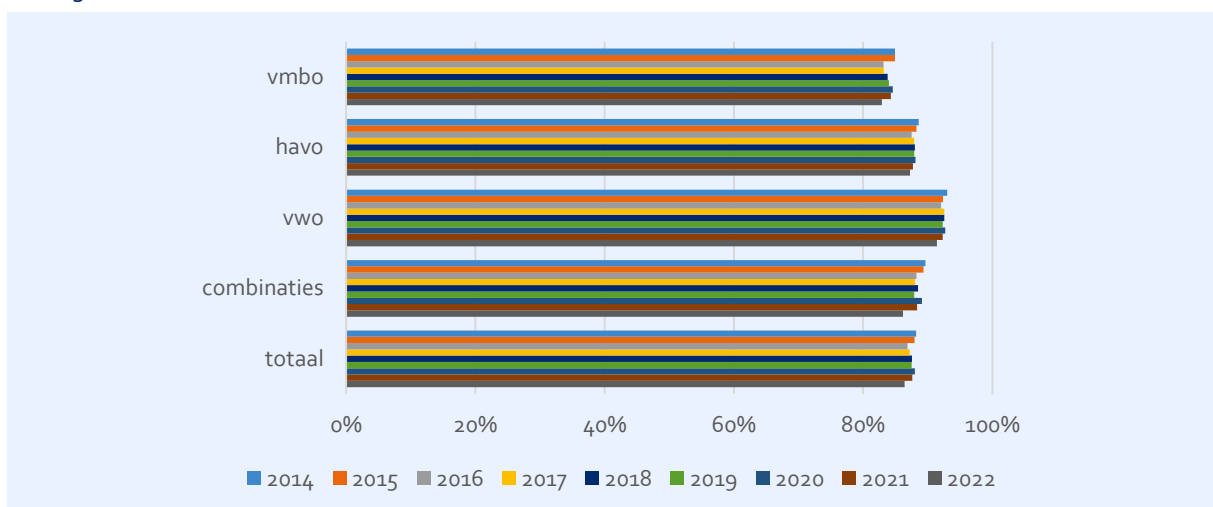
gegeven lesuren is voor alle onderwijstypen samen gedaald met 1,2 procentpunt. De veranderingen van 2021 op 2022 zijn het kleinst voor de havo en het grootst voor combinaties van onderwijstypen.

Tabel 13: Ontwikkeling percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype tussen 2021 en 2022

jaar	onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
2022	vmbo	82,9%	11,2%	6,0%	422 791
	havo	87,3%	10,1%	2,7%	215 191
	vwo	91,4%	6,6%	2,0%	270 202
	combinaties	86,2%	9,8%	4,1%	143 070
	totaal	86,4%	9,6%	4,0%	1 051 255
2021	vmbo	84,3%	10,2%	5,6%	424 079
	havo	87,7%	9,8%	2,5%	219 015
	vwo	92,3%	5,9%	1,8%	276 805
	combinaties	88,4%	8,2%	3,5%	135 073
	totaal	87,6%	8,7%	3,7%	1 054 971
2022-2021	vmbo	-1,4%	1,0%	0,4%	
	havo	-0,4%	0,3%	0,2%	
	vwo	-0,9%	0,7%	0,2%	
	combinaties	-2,2%	1,6%	0,6%	
	totaal	-1,2%	0,9%	0,3%	

De ontwikkeling over de afgelopen negen jaar van het percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype is in Figuur 13 tot en met Figuur 15 weergegeven. De relatief grootste veranderingen zien we (vanwege hun geringere omvang) bij de categorieën benoembaar en onbevoegd. Het percentage benoembaar gegeven lesuren vertoont vooral in de eerste jaren een stijging, stabiliseert vervolgens en stijgt wederom in 2022. Het percentage onbevoegd gegeven lesuren daalt eerst, waarna de daling ieder jaar steeds afzwakt en in 2022 iets stijgt.

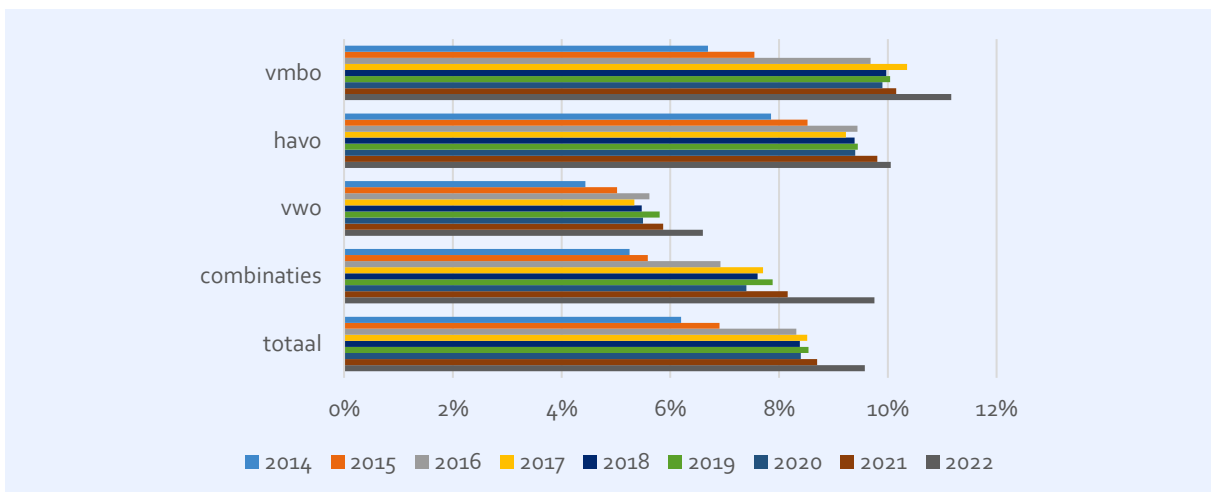
Figuur 13: Ontwikkeling percentage bevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2022

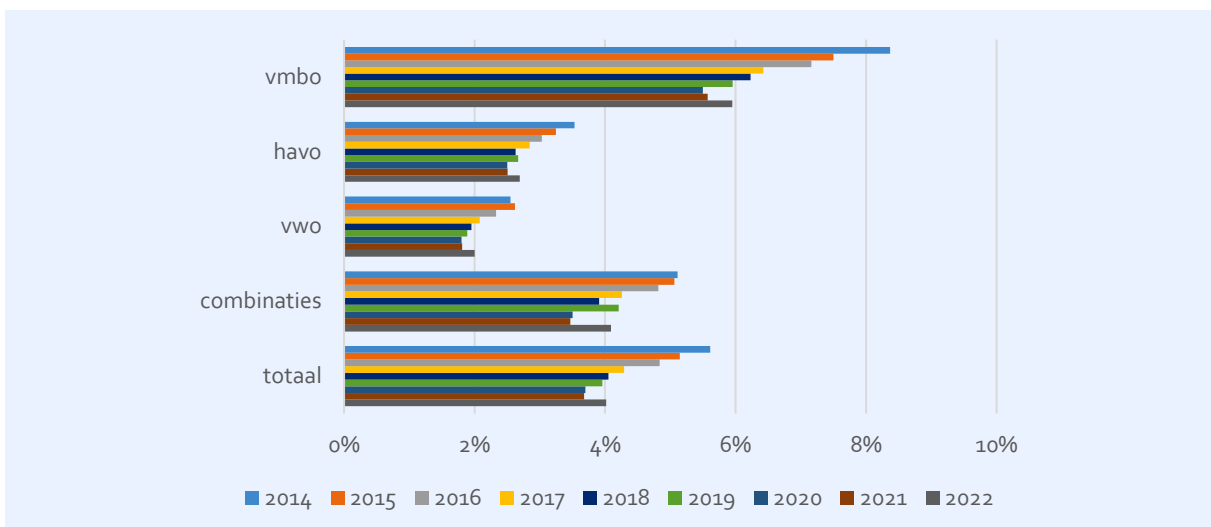

Figuur 14: Ontwikkeling percentage benoembaar gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2022

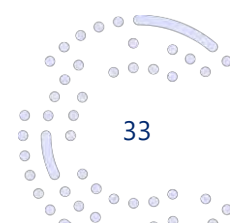
Figuur 15: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype op grond van de IPTO-metingen 2014 t/m 2022

4.3 Graadsector

De percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar graadsector¹⁵ zijn te vinden in Tabel 14. In het eerstegraads gebied wordt iets vaker bevoegd lesgegeven (89,0%) dan in het tweedegraads gebied (85,4%). In het eerstegraads gebied wordt 1,5% van de lesuren onbevoegd gegeven en in het tweedegraads gebied 4,9%.

¹⁵ Tot lesuren in het eerstegraads gebied worden hier de leerjaren 4 en hoger van havo en vwo gerekend.

Tabel 14: Ontwikkeling percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar gradsector tussen 2021 en 2022

jaar	gradsector	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
2022	eerstegraads gebied	89,0%	9,4%	1,5%	283 838
	tweedegraads gebied	85,4%	9,6%	4,9%	767 417
	totaal	86,4%	9,6%	4,0%	1 051 255
2021	eerstegraads gebied	89,4%	9,0%	1,6%	290 355
	tweedegraads gebied	86,9%	8,6%	4,5%	764 616
	totaal	87,6%	8,7%	3,7%	1 054 971
2022-2021	eerstegraads gebied	-0,4%	0,4%	0,0%	
	tweedegraads gebied	-1,5%	1,1%	0,5%	
	totaal	-1,2%	0,9%	0,3%	

4.4 Overgangen tussen onbevoegd, benoembaar en bevoegd

Door een koppeling uit te voeren op persoonsniveau tussen de jaren 2021 en 2022 kunnen overgangen tussen bevoegdheidscategorieën worden vastgesteld. In Tabel 15 staan de overgangen voor lesuren die door dezelfde persoon op dezelfde vestiging voor hetzelfde vak en dezelfde gradsector worden gegeven.

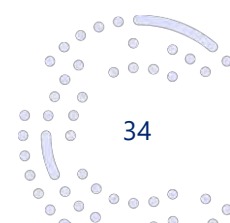
Tabel 15: Overgangen tussen bevoegdheidscategorieën tussen IPTO-2021 en IPTO-2022

		2022			totaal	lesuren
		bevoegd	benoembaar	onbevoegd		
2021	bevoegd	99,8%	0,2%	0,1%	100,0%	695 206
	benoembaar	28,4%	61,2%	10,4%	100,0%	53 320
	onbevoegd	29,6%	24,1%	46,3%	100,0%	21 668

Uit de tabel blijkt dat 24,1% van de lessen die in 2021 onbevoegd werden gegeven in 2022 benoembaar wordt gegeven, 29,6% bevoegd en 46,3% onbevoegd. Van de lessen die in 2021 benoembaar werden gegeven wordt ruim 60% dat in 2022 nog, een klein deel wordt in 2022 onbevoegd gegeven en bijna 30% in 2022 bevoegd gegeven. De lessen die in 2021 bevoegd werden gegeven worden dat in 2022 vrijwel allemaal nog steeds. Slechts 0,2% is dat niet (0,16% + 0,07%), bijvoorbeeld omdat men in 2021 bevoegd was in teamverband en in 2022 niet meer. Deze ontwikkelingen liggen ongeveer in lijn met de ontwikkelingen tussen de jaren 2018 en 2021. In deze jaren werden ongeveer een derde van de lessen die benoembaar werden gegeven het daaropvolgende jaar bevoegd gegeven. In 2022 is dit minder dan een derde en blijven deze lessen vaker benoembaar gegeven. Geconcludeerd kan worden dat er sprake is van een netto doorstroom richting benoembaar en bevoegd gegeven lessen, alleen stroomden leraren in 2022 minder vaak door van benoembaar naar bevoegd dan in voorgaande jaren.

4.5 Vak

De percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren onderverdeeld naar avo-vak staan weergegeven in Figuur 16 (zie voor achterliggende cijfers Tabel 32 in bijlage A).

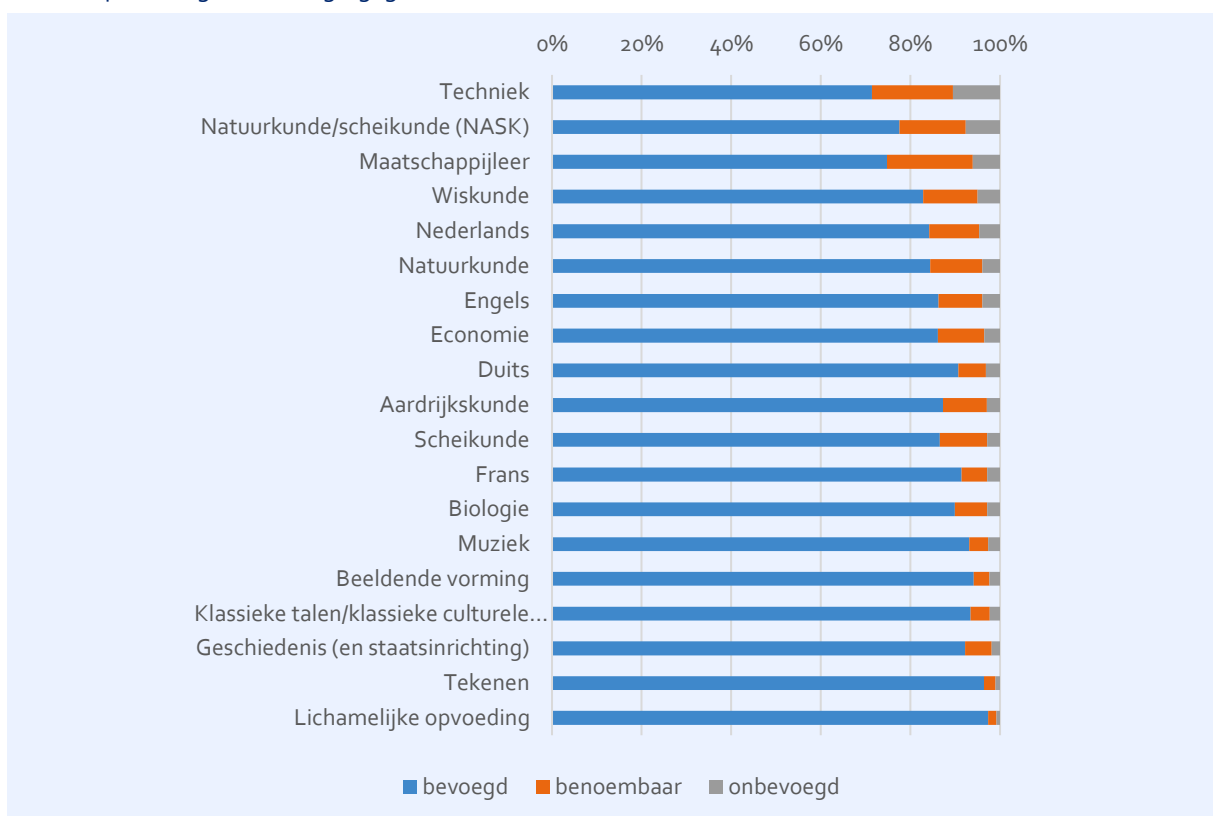

De drie vakken met het hoogste percentage onbevoegd gegeven lesuren wordt gevormd door Techniek (10,5%), NASK (7,7%), en Maatschappijleer¹⁶ (6,1%). Opvallend hierbij is dat twee van deze drie vakken geen examenvakken zijn. Uit de cijfers blijkt dat de (qua lesuren) grote vakken Nederlands en Wiskunde een iets hoger dan gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren kennen (respectievelijk 4,6% en 5,0%, tegen een gemiddelde van 4,0% over alle vakken). Het eveneens veel gegeven vak Engels ligt met 3,9% rond het gemiddeld percentage onbevoegd gegeven lesuren. Bevoegdheidspercentages van 85% of lager vinden we bij de vakken Techniek, Maatschappijleer, NASK, Wiskunde, Nederlands en Natuurkunde. Relatief hoog (>95%) is het bevoegdheidspercentage bij onder meer Lichamelijke opvoeding en Tekenzen. Benoembaarheidspercentages hoger dan 10% vinden we bij de vakken Maatschappijleer, Techniek, NASK, Wiskunde, Natuurkunde, Nederlands, Scheikunde en Economie.

Voor Godsdienst is bij afwezigheid van toepasselijke bekwaamheidseisen sprake van een afwijkende situatie. Derhalve is dit vak niet in de tabel met avo-vakken opgenomen.¹⁷

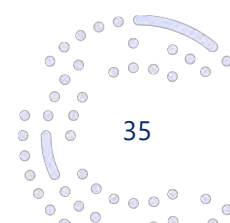
Figuur 16: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, de lijst is gesorteerd naar het percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2022

De ontwikkelingen met betrekking tot de bevoegdheidspercentages voor avo-vakken ten opzichte van 2021 zijn in Figuur 17 tot en met Figuur 19 weergegeven (zie ook Tabel 40 in bijlage A), waarbij de vakken gesorteerd zijn op basis van de omvang van de ontwikkeling. Vakken waarbij het bevoegdheidspercentage is toegenomen zijn NASK, Duits en Tekenzen. Voor de andere avo-vakken is sprake van een afname in het bevoegdheidspercentage. De grootste afname zien we bij Techniek, Nederlands

¹⁶ Personen die Maatschappijleer geven doen dit voor gemiddeld 45% van hun lesuren. Ze geven daarnaast vaak ook andere vakken, met name het vak Geschiedenis.

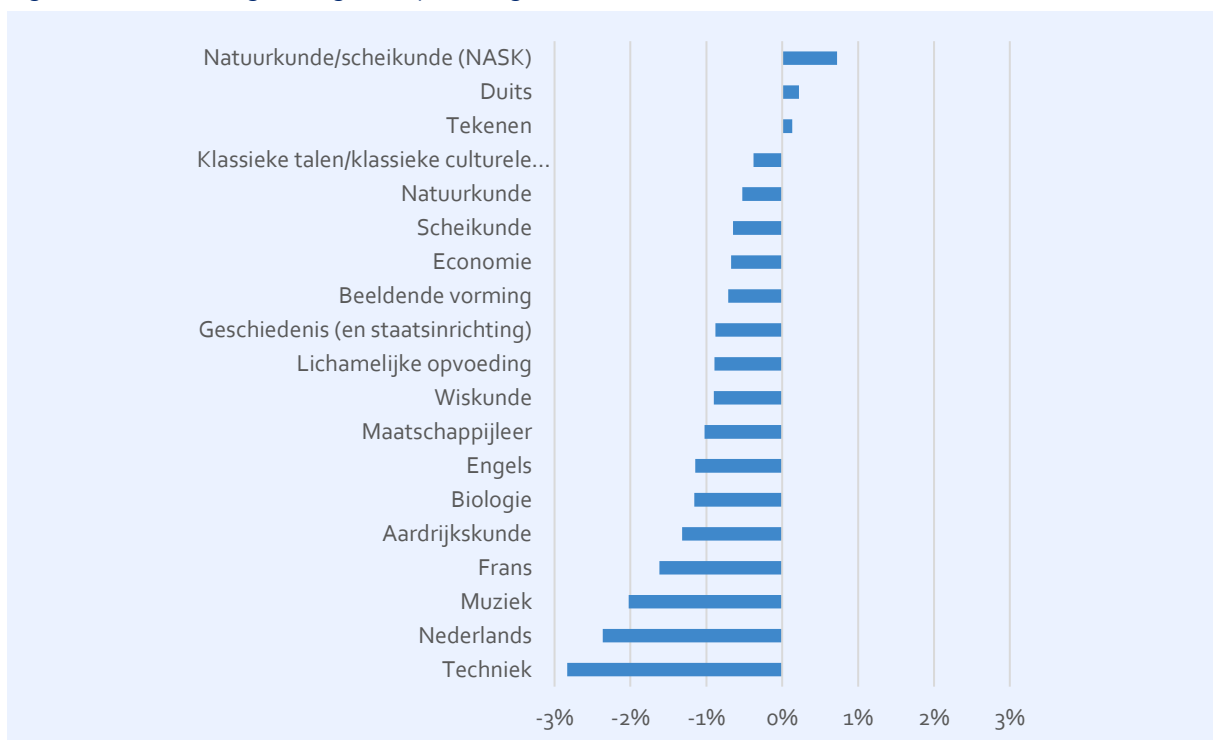
¹⁷ Zie de artikelen XI en XII van de Wet BIO.

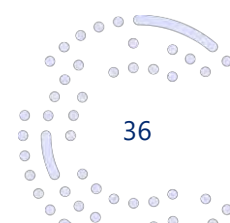
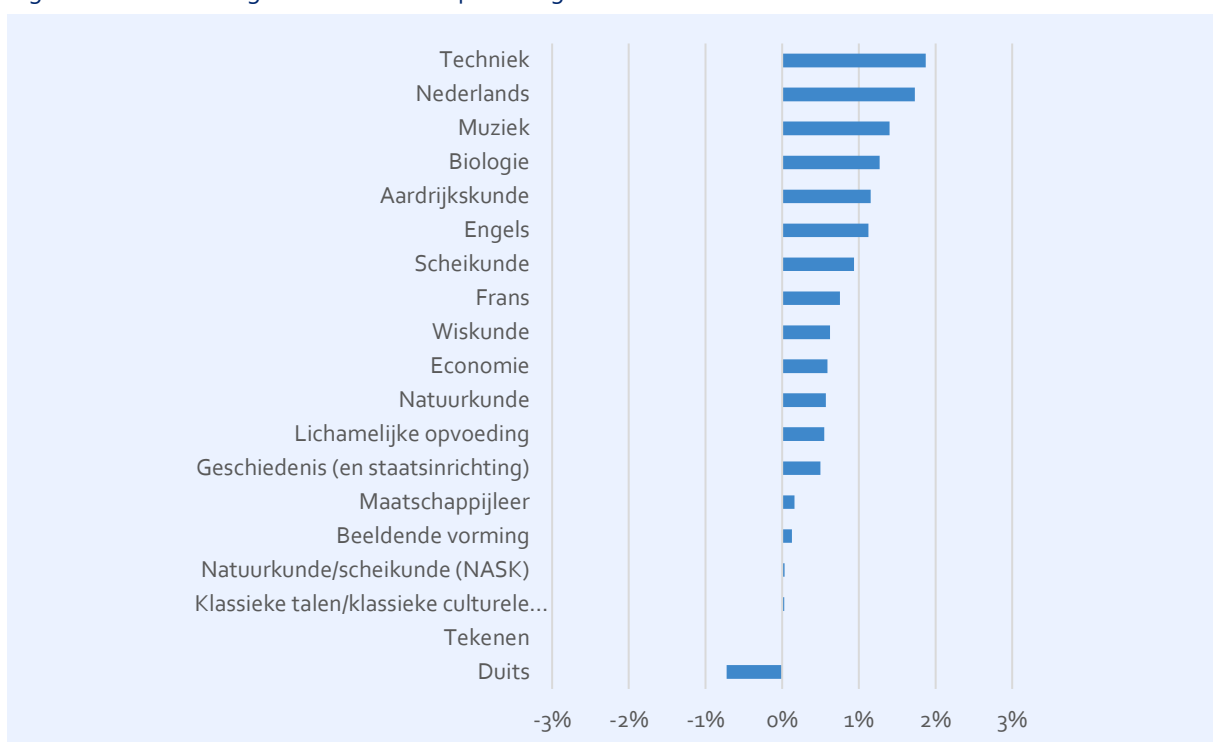

en Muziek. Het benoembaarheidspercentage is afgenomen bij Duits en voor de andere avo-vakken toegenomen. De grootste toename in het benoembaarheidspercentage zien we bij Techniek, Nederlands, Muziek, Biologie, Aardrijkskunde en Engels. De grootste afname van het percentage onbevoegd gegeven lesuren ten opzichte van 2021 zien we bij NASK en de grootste toename bij Techniek, Frans, Maatschappijleer, Nederlands, Muziek, Beeldende vorming en Duits.

Figuur 17: Ontwikkeling bevoegdheidspercentages avo-vakken tussen 2021 en 2022

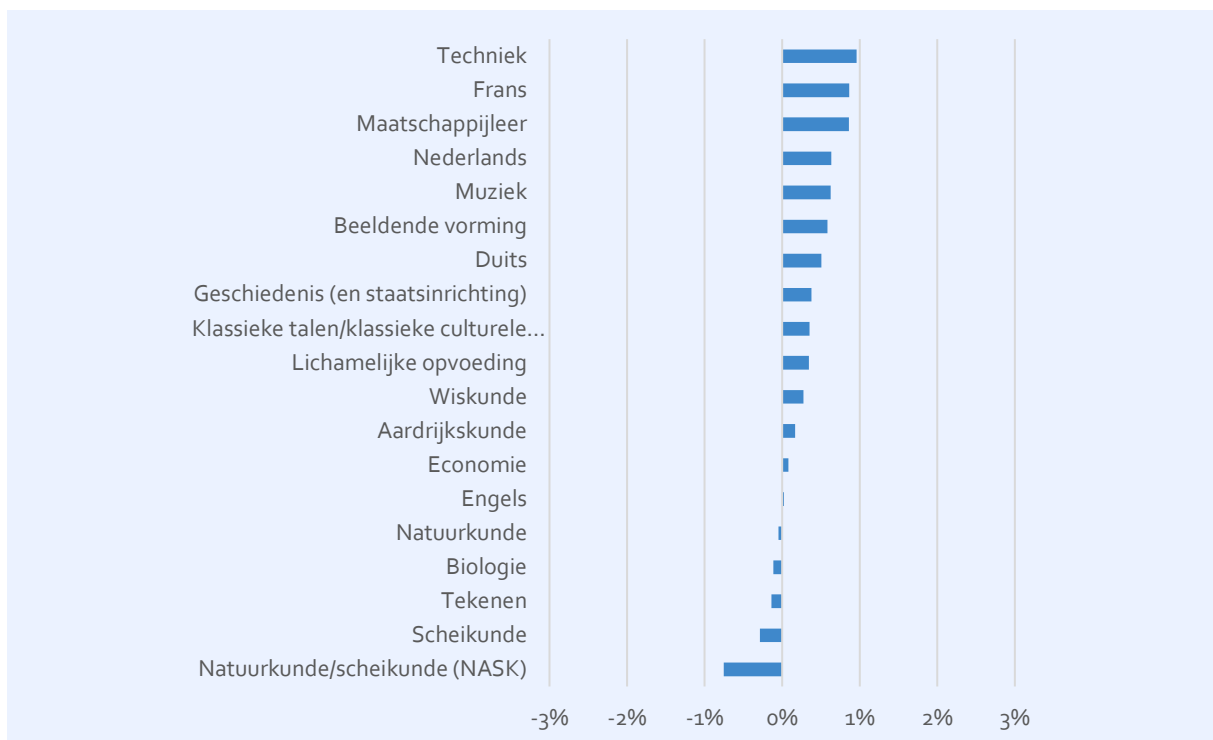

Figuur 18: Ontwikkeling benoembaarheidspercentages avo-vakken tussen 2021 en 2022

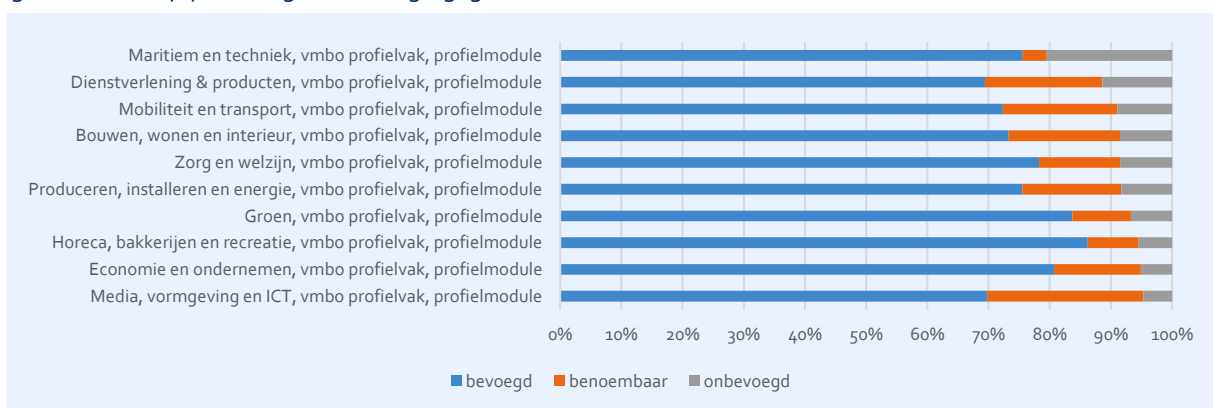

Figuur 19: Ontwikkeling onbevoegdheidspercentages avo-vakken tussen 2021 en 2022

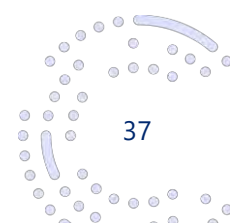

De bevoegdheidsinformatie voor de beroepsgerichte vakken in het vmbo is te vinden in Figuur 20 (zie voor achterliggende cijfers Tabel 41 in bijlage A). Percentages onbevoegd gegeven lesuren groter dan 10% zien we bij de vakken Maritiem en techniek en Dienstverlening en producten. Van het hoogste benoembaarheidspercentage is sprake bij Media, vormgeving en ICT (25,5%). Zie Figuur 7 voor de lesuren behorende bij al deze vakken.

Figuur 20: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht vak (vmbo), gesorteerd is op percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2022

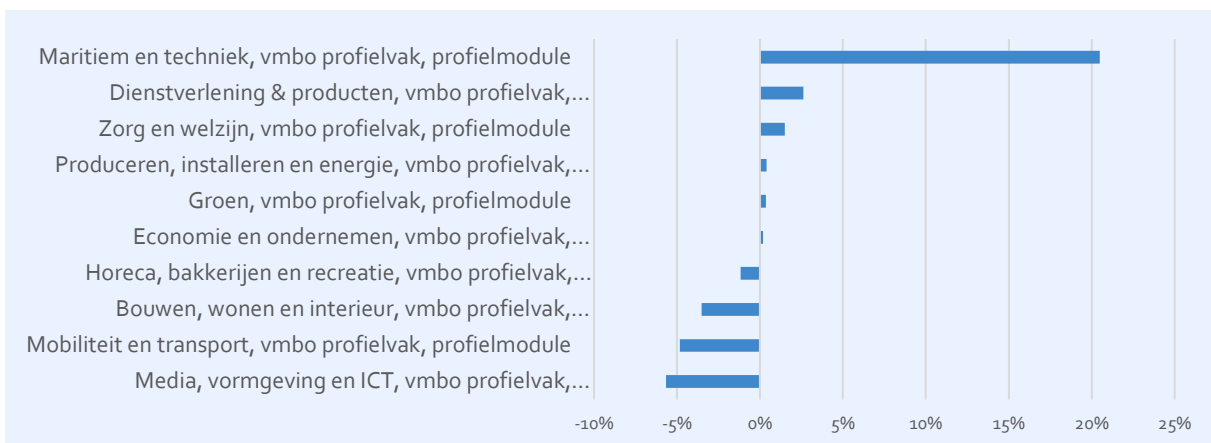

De ontwikkelingen ten opzichte van 2021 in de beroepsgerichte vakken in het vmbo zijn in Figuur 21 weergegeven, zie ook Tabel 42. We beperken ons hier tot ontwikkelingen in het percentage onbevoegd gegeven lesuren, waarbij de vakken gesorteerd zijn op basis van de omvang van de ontwikkeling hierin. Een positieve verandering duidt op een toename. De toename bij Maritiem en Techniek valt met name op. Hierbij dient opgemerkt te worden dat Maritiem en Techniek relatief weinig gegeven wordt.

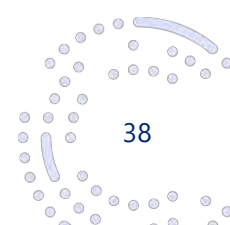
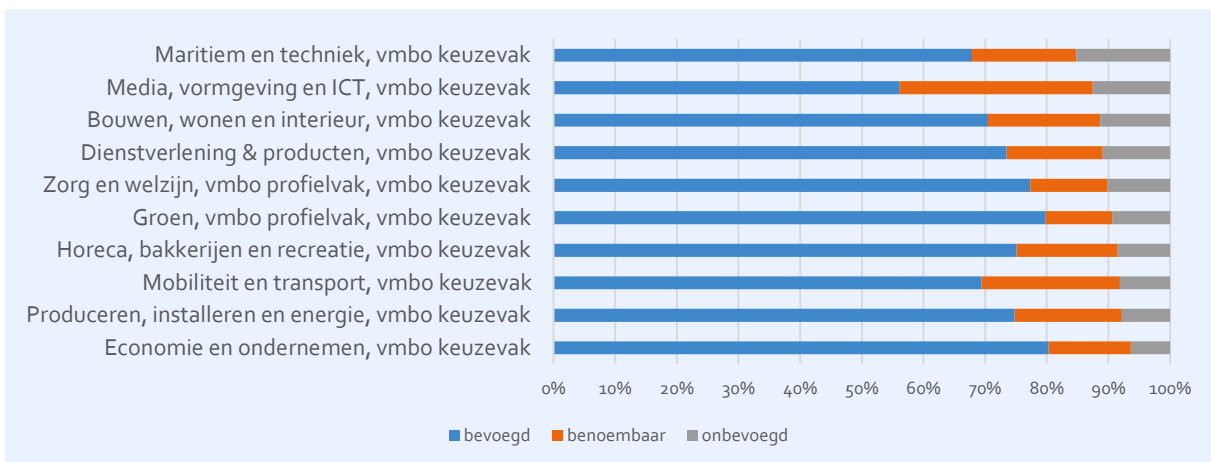

Figuur 21: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken tussen 2021 en 2022

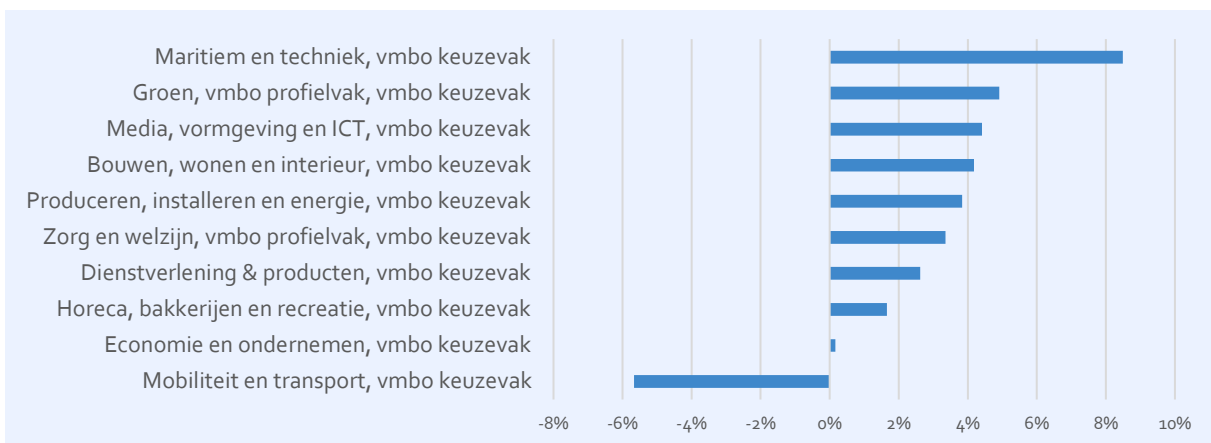
Dit jaar is voor de derde keer ook de bevoegdheidssituatie bij de beroepsgerichte keuzevakken op het vmbo gemeten, zie Figuur 22 en Figuur 23 (zie ook Tabel 43 en Tabel 44 in Bijlage A). Ook hier valt de toename in het percentage onbevoegd gegeven lesuren Maritiem en Techniek op, dat weinig gegeven wordt. Bij het vak Mobiliteit en transport was in 2021 nog de grootste toename te zien in het onbevoegdheidspercentage ten opzichte van 2020. In 2022 is dit het enige vak met een afname ten opzichte van 2021.

Figuur 22: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgerichte keuzevakken (vmbo), gesorteerd op percentage onbevoegd gegeven lesuren, 2022 en de ontwikkeling daarin tussen 2021 en 2022

Figuur 23: Ontwikkeling percentage onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte keuzevakken (vmbo) tussen 2021 en 2022

4.6 Avovakken naar onderwijstype

De percentages bevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype staan in Tabel 16. In de tabel is een regel 'Resterende vakken' opgenomen, zodat een vergelijking gemaakt kan worden met het gemiddelde over alle niet opgenomen vakken (zie voor de Resterende vakken ook Tabel 54 en Tabel 55 in bijlage E). Er zijn duidelijk verschillen tussen de onderwijstypen zichtbaar, waarbij voor alle vakken het vwo het hoogste bevoegdheidspercentage laat zien. De Resterende vakken kennen voor alle onderwijstypen een lager dan gemiddeld percentage bevoegd gegeven lesuren.

Tabel 16: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2022

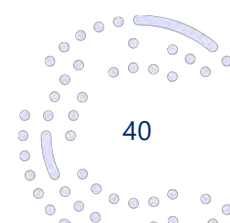
vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	84,8%	87,3%	90,5%	85,3%	87,2%
Beeldende vorming	92,3%	95,8%	96,7%	93,5%	94,1%
Biologie	87,6%	91,4%	93,7%	89,0%	89,9%
Duits	87,8%	91,2%	93,6%	89,6%	90,7%
Economie	86,6%	82,6%	89,7%	84,7%	86,1%
Engels	83,0%	86,8%	92,0%	85,2%	86,3%
Frans	91,2%	91,1%	93,4%	88,9%	91,4%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	91,7%	90,9%	94,6%	90,7%	92,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			93,9%	84,5%	93,4%
Lichamelijke opvoeding	97,4%	97,5%	97,5%	96,7%	97,3%
Maatschappijleer	72,7%	76,0%	83,3%	68,3%	74,8%
Muziek	89,6%	94,5%	95,6%	92,9%	93,1%
Natuurkunde	74,6%	83,9%	89,2%	78,5%	84,4%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	78,0%	76,7%	79,4%	73,9%	77,5%
Nederlands	82,0%	85,6%	89,7%	80,1%	84,2%
Scheikunde	79,5%	84,1%	90,6%	77,7%	86,6%
Techniek	68,8%	75,3%	79,7%	75,7%	71,4%
Tekenen	94,9%	96,3%	98,0%	96,4%	96,4%
Wiskunde	79,0%	81,6%	89,5%	82,3%	82,8%
Resterende vakken	77,0%	85,7%	86,5%	81,9%	80,3%
Totaal	82,9%	87,3%	91,4%	86,2%	86,4%

Bekijken we de percentages benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren (Tabel 17, respectievelijk Tabel 18) dan zien we bij vrijwel alle avo-vakken de hoogste benoembaarheidspercentages bij vmbo en havo, terwijl het vmbo de hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren laat zien. De Resterende vakken kennen voor alle onderwijstypen een hoger dan gemiddeld percentage benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren.

Tabel 17: Percentage benoembaar gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2022

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	11,5%	10,0%	7,8%	10,5%	9,8%
Beeldende vorming	4,2%	2,7%	2,1%	4,0%	3,5%
Biologie	8,2%	7,0%	5,1%	7,9%	7,2%
Duits	7,5%	5,9%	4,5%	7,5%	6,1%
Economie	8,8%	14,6%	8,1%	11,4%	10,3%
Engels	11,3%	10,7%	6,0%	10,4%	9,8%
Frans	5,5%	6,3%	4,8%	6,5%	5,7%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	5,6%	7,3%	4,3%	6,9%	5,9%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			4,0%	8,6%	4,3%
Lichamelijke opvoeding	1,6%	1,8%	1,9%	2,3%	1,8%
Maatschappijleer	19,8%	19,4%	13,5%	28,9%	19,1%
Muziek	6,8%	2,5%	2,5%	4,6%	4,2%
Natuurkunde	16,9%	12,4%	8,7%	14,8%	11,6%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	13,7%	17,0%	16,3%	19,3%	14,8%
Nederlands	11,9%	11,2%	7,9%	14,0%	11,1%
Scheikunde	13,3%	12,9%	7,3%	18,8%	10,5%
Techniek	19,0%	17,7%	13,1%	16,9%	18,0%
Tekenen	3,5%	3,0%	1,7%	2,2%	2,6%
Wiskunde	13,6%	15,2%	8,1%	11,9%	12,2%
Resterende vakken	14,7%	11,0%	10,4%	13,6%	13,4%
Totaal	11,2%	10,1%	6,6%	9,8%	9,6%

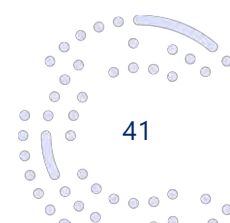

Tabel 18: Percentage onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak en onderwijstype, 2022

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	3,7%	2,7%	1,7%	4,2%	2,9%
Beeldende vorming	3,4%	1,5%	1,2%	2,5%	2,4%
Biologie	4,2%	1,6%	1,2%	3,2%	2,9%
Duits	4,8%	2,9%	1,8%	3,0%	3,1%
Economie	4,6%	2,8%	2,2%	3,9%	3,5%
Engels	5,7%	2,4%	1,9%	4,4%	3,9%
Frans	3,3%	2,6%	1,8%	4,5%	2,9%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,7%	1,8%	1,1%	2,3%	1,9%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			2,1%	6,9%	2,3%
Lichamelijke opvoeding	1,0%	0,6%	0,6%	1,0%	0,8%
Maatschappijleer	7,6%	4,6%	3,3%	2,8%	6,1%
Muziek	3,5%	3,0%	1,9%	2,5%	2,7%
Natuurkunde	8,5%	3,6%	2,1%	6,7%	3,9%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	8,3%	6,2%	4,3%	6,8%	7,7%
Nederlands	6,1%	3,2%	2,4%	5,9%	4,6%
Scheikunde	7,2%	3,0%	2,1%	3,5%	2,9%
Techniek	12,2%	7,0%	7,2%	7,4%	10,5%
Tekenen	1,6%	0,7%	0,4%	1,4%	1,0%
Wiskunde	7,4%	3,2%	2,4%	5,8%	5,0%
Resterende vakken	8,3%	3,3%	3,1%	4,5%	6,4%
Totaal	6,0%	2,7%	2,0%	4,1%	4,0%

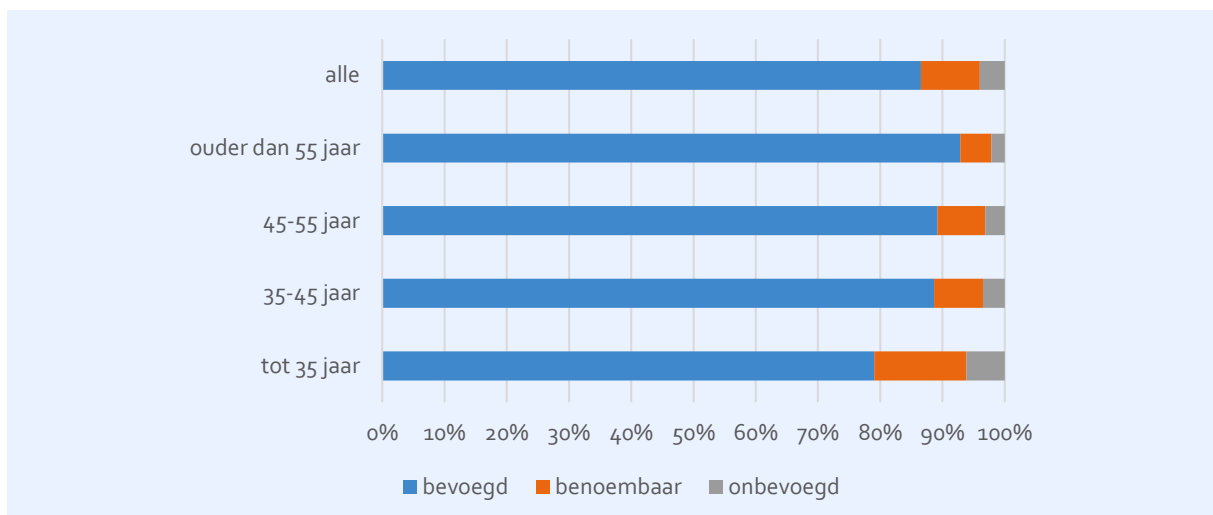
4.7 Leeftijd

Het percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie is weergegeven in Figuur 24 (zie voor de cijfers Tabel 45 in bijlage A). Het is duidelijk te zien dat het percentage bevoegd gegeven lesuren toeneemt met leeftijd. Voor het percentage onbevoegd en benoembaar gegeven lesuren geldt het omgekeerde. Dat jongeren relatief vaker in opleiding zijn is niet verrassend, maar ook voor de overige leeftijdsgroepen is de categorie benoembaar zeker niet verwaarloosbaar. De verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie is weergegeven in Figuur 25. Hieruit blijkt dat de helft van de onbevoegd gegeven lesuren gegeven wordt door personen tot 35 jaar, terwijl een derde van de lesuren (bevoegd, benoembaar of onbevoegd) gegeven wordt door personen in deze leeftijdscategorie. Voor een overzicht van bevoegdheid naar leeftijd én avo-vak, zie Tabel 46 in de bijlagen.

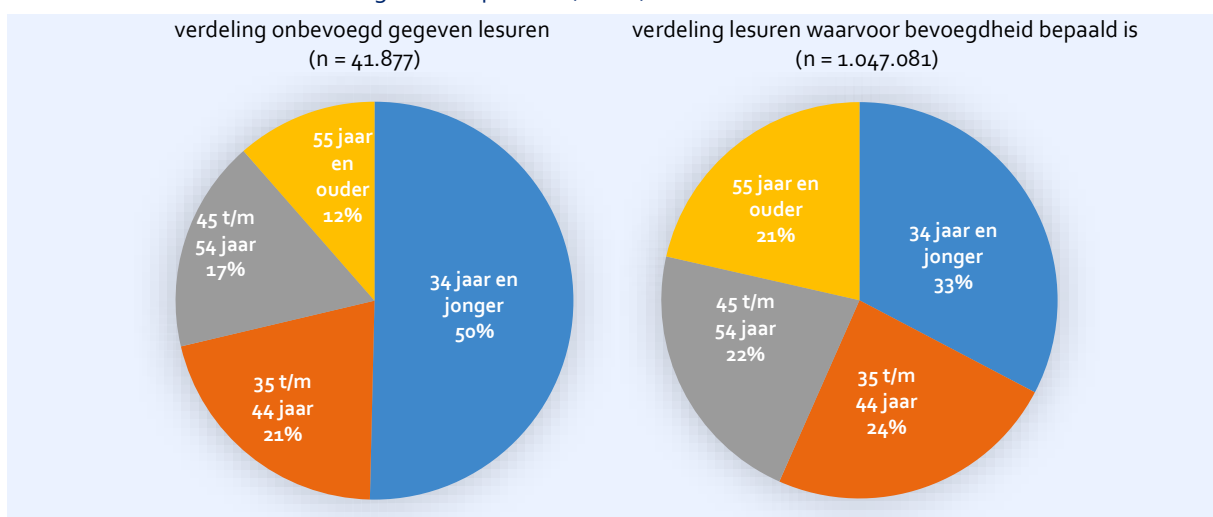

Figuur 24: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar leeftijdscategorie, 2022

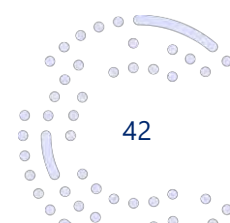

Figuur 25: Verdeling van de onbevoegd gegeven lesuren (links) naar leeftijdscategorie en ter vergelijking de verdeling van de lesuren waarvoor de bevoegdheid bepaald is (rechts), 2022

4.8 (On)bevoegd gegeven lesuren per persoon

De vraag of de onbevoegd gegeven lesuren gegeven worden door een groot aantal personen en of dit om veel of weinig uren per persoon gaat is te beantwoorden aan de hand van Tabel 19. In Tabel 20 is bovendien onderscheid gemaakt naar leeftijdsklassen. Veruit de grootste groep is, zoals te verwachten, te vinden in de kolom nul uren onbevoegd in combinatie met meer dan tien uur bevoegd/benoembaar. De daarna grootste groep is nul uren onbevoegd en tussen de één en de tien uur bevoegd/benoembaar. 94,2% van de personen geeft dus uitsluitend bevoegd of benoembaar les (in de vorige meting was dit 94,7%). In de rijen met nul uur bevoegd/benoembaar zijn de personen te zien die uitsluitend onbevoegd lesgeven en dus geen enkel uur bevoegd/benoembaar. Dit komt vooral voor onder de groep jonger dan 35 jaar. 6,5% van hen geeft uitsluitend onbevoegd les. Onder de groep ouder dan 55 jaar is dit veel minder, namelijk 2,0%. Combinaties van bevoegd en onbevoegd lesgeven komen uiteraard ook voor. Zo is te zien dat onder de groep tot 35 jaar in totaal 2,3% zowel uren bevoegd als onbevoegd lesgeeft (de som van de grijze cellen aldaar). Voor de oudste groep is dit 1,2% en over alle leeftijdsgroepen samen 1,8%.

In totaal gaat het om 2.889 personen (4,0%) die uitsluitend onbevoegd lesgeven. 68.428 personen (94,2%) geven bevoegd en/of benoembaar les en 1.318 personen (1,8%) onbevoegd in combinatie met bevoegd en/of benoembaar.

Tabel 19: Verdeling van onderwijsgeevenden over het door hen gegeven aantal bevoegd plus benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren, 2022. Cellen waarin men zowel bevoegd/benoembaar als onbevoegd lesgeeft zijn lichtgrijs gemarkeerd, **alle leeftijden**

bevoegd en benoembaar	onbevoegd			totaal
	0	1-10	10+	
0		1,5%	2,4%	4,0%
1-10	22,9%	0,7%	0,2%	23,8%
10+	71,3%	0,9%*	0,0%	72,2%
totaal	94,2%	3,1%	2,7%	100,0%

*voorbeeld: 0,9% van de personen waarvan is vastgesteld of men bevoegd, benoembaar en/of onbevoegd lesgeeft, geeft meer dan 10 uur bevoegd en/of benoembaar les en tussen de 1 en 10 uur onbevoegd les per week.

Tabel 20: Verdeling van onderwijsgeevenden over het door hen gegeven aantal bevoegd plus benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren, 2022. Cellen waarin men zowel bevoegd/benoembaar als onbevoegd lesgeeft zijn lichtgrijs gemarkeerd, **uitgesplitst naar leeftijdscategorie**

leeftijdscategorie	bevoegd en benoembaar	onbevoegd			totaal
		0	1-10	10+	
<35 jaar	0		2,6%	3,9%	6,5%
	1-10	21,1%	0,8%	0,3%	22,2%
	10+	70,1%	1,1%	0,1%	71,3%
	totaal	91,2%	4,6%	4,2%	100,0%
35 tot 45 jaar	0		1,2%	2,1%	3,3%
	1-10	24,7%	0,7%	0,2%	25,6%
	10+	70,3%	0,8%	0,0%	71,1%
	totaal	95,0%	2,7%	2,3%	100,0%
45 tot 55 jaar	0		1,0%*	1,9%	2,9%
	1-10	22,2%	0,8%	0,2%	23,2%
	10+	73,0%	0,8%	0,1%	73,9%
	totaal	95,2%	2,6%	2,1%	100,0%
>=55 jaar	0		0,8%	1,2%	2,0%
	1-10	23,7%	0,4%	0,1%	24,1%
	10+	73,1%	0,7%	0,0%	73,9%
	Totaal	96,8%	1,9%	1,3%	100,0%

*Voorbeeld: 1,0% van de personen in de leeftijdsgroep 45 tot 55 jaar waarvan is vastgesteld of men bevoegd, benoembaar en/of onbevoegd lesgeeft, geeft nul uur bevoegd en/of benoembaar les en tussen de 1 en 10 uur onbevoegd les per week.

4.9 Profiel onbevoegd lesgevende leraar

Voor lesuren die onbevoegd gegeven worden is gekeken of men een ander vak wel bevoegd geeft en zo niet, dan is gevraagd wat de hoogst afgeronde opleiding is van de persoon die voor de klas staat. De resultaten staan in Tabel 21 voor lesuren en Tabel 22 voor personen. In de tabel zijn dus alleen de

personen en lesuren van personen opgenomen die onbevoegd lesgeven, maar men kan wel een onderwijsbevoegdheid hebben, bijvoorbeeld voor een ander vak. In totaal gaat het om 2.889 personen die uitsluitend onbevoegd lesgeven (was 2.573 in 2021) en 1.318 personen die onbevoegd in combinatie met bevoegd en/of benoembaar lesgeven (was 1.272 in 2021). Een groot deel van de onbevoegd gegeven lesuren (Tabel 21) wordt gegeven door personen die wel een onderwijsgerelateerde opleiding hebben afgerond. Op basis van personen (Tabel 22) ligt dit nog hoger, aangezien leraren die onbevoegd lesgeven dit vaak maar een beperkt deel van hun tijd doen. Naast een eerste- en tweedegraads lerarenopleiding komt ook pabo relatief vaak voor onder de groep personen die onbevoegd lesgeven. In de categorie Anders bevinden zich veel personen die nog een opleiding aan het volgen zijn.

Tabel 21: Profiel leraren onbevoegd gegeven lesuren, 2022, **percentage op basis van lesuren**

profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	24,3%	33,3%	32,2%	23,7%	26,5%
Pabo	6,6%	2,6%	1,9%	5,4%	5,3%
Een ander hbo of wo getuigschrift	13,6%	17,3%	20,4%	21,4%	16,0%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid (voor een ander vak)	0,0%	0,2%	0,0%	0,2%	0,1%
Een getuigschrift van vóór 2006 op grond waarvan een (ander) vak gegeven mag worden	0,4%	0,0%	0,4%	0,0%	0,3%
Opl. Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	1,0%	0,3%	0,0%	0,5%	0,7%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	15,7%	3,5%	1,9%	6,9%	11,1%
Anders	38,4%	42,6%	43,3%	42,0%	40,1%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	25 166	5 794	5 411	5 850	42 220

*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

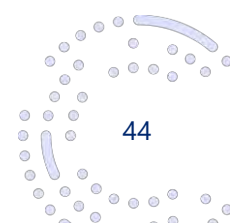
Tabel 22: Profiel leraren onbevoegd gegeven lesuren, 2022, **percentage op basis van personen**

profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	39,4%	46,4%	47,4%	43,5%	40,5%
Pabo	4,6%	1,9%	1,8%	3,4%	3,9%
Een ander hbo of wo getuigschrift	11,8%	14,0%	14,3%	15,3%	13,1%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid (voor een ander vak)	0,0%	0,1%	0,0%	0,1%	0,1%
Een getuigschrift van vóór 2006 op grond waarvan een (ander) vak gegeven mag worden	0,2%	0,1%	0,2%	0,1%	0,2%
Opl. Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	0,8%	0,2%	0,1%	0,3%	0,6%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	12,4%	3,6%	2,4%	5,9%	9,5%
Anders	30,8%	33,7%	33,8%	31,4%	32,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	2 908	1 345	1 290	1 401	4 207

*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

4.10 Profiel leraren in vakken waarvoor geen bevoegdheid bepaald is

Voor alle vakken die buiten beschouwing blijven bij de bevoegdheidspercentages (zoals mentorles, zie Tabel 3), is gekeken of men daarnaast een ander vak geeft (of gaf in eerdere jaren) waarvoor wel een

bevoegdheid is vastgesteld. Zo ja, en is men daarvoor bevoegd of benoembaar, dan is niet doorgevraagd. In andere gevallen is aan de school gevraagd om nadere informatie over de hoogst afgeronde opleiding van de betreffende persoon te geven. Het resultaat is voor een selectie van deze vakken in Tabel 23 opgenomen. Bij veruit de meeste lesuren is sprake van één of andere vorm van onderwijsbevoegdheid. In 89% van de lesuren is men bevoegd voor een ander gegeven vak. Op het vmbo en bij gecombineerde onderwijstypen is relatief wat vaker sprake van alleen een pabo-opleiding.

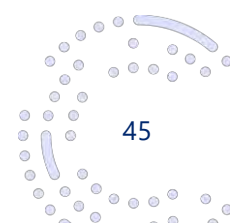
Tabel 23: Profiel leraren Praktische sectororiëntatie, Begeleidingsuren/Counselinguren, Keuzewerktijd en Mentorles, 2022, percentage op basis van lesuren

profiel	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Eerste- of tweedegraads lerarenopleiding*	88,1%	94,8%	95,3%	80,6%	88,6%
Pabo	1,4%	0,3%	0,4%	1,2%	1,1%
Een ander hbo of wo getuigschrift	1,5%	1,0%	1,3%	4,2%	2,0%
Een verklaring van het ministerie omtrent bevoegdheid	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Een getuigschrift van voor 2006 op grond waarvan een ander vak gegeven mag worden	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Opleiding Pedagogisch Didactisch Getuigschrift (PDG)	0,3%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%
MBO-4 (o.a. onderwijsassistent)	5,1%	1,5%	0,7%	7,0%	4,3%
Anders	3,6%	2,5%	2,2%	6,9%	3,9%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal lesuren	46 741	14 380	16 244	22 613	99 978

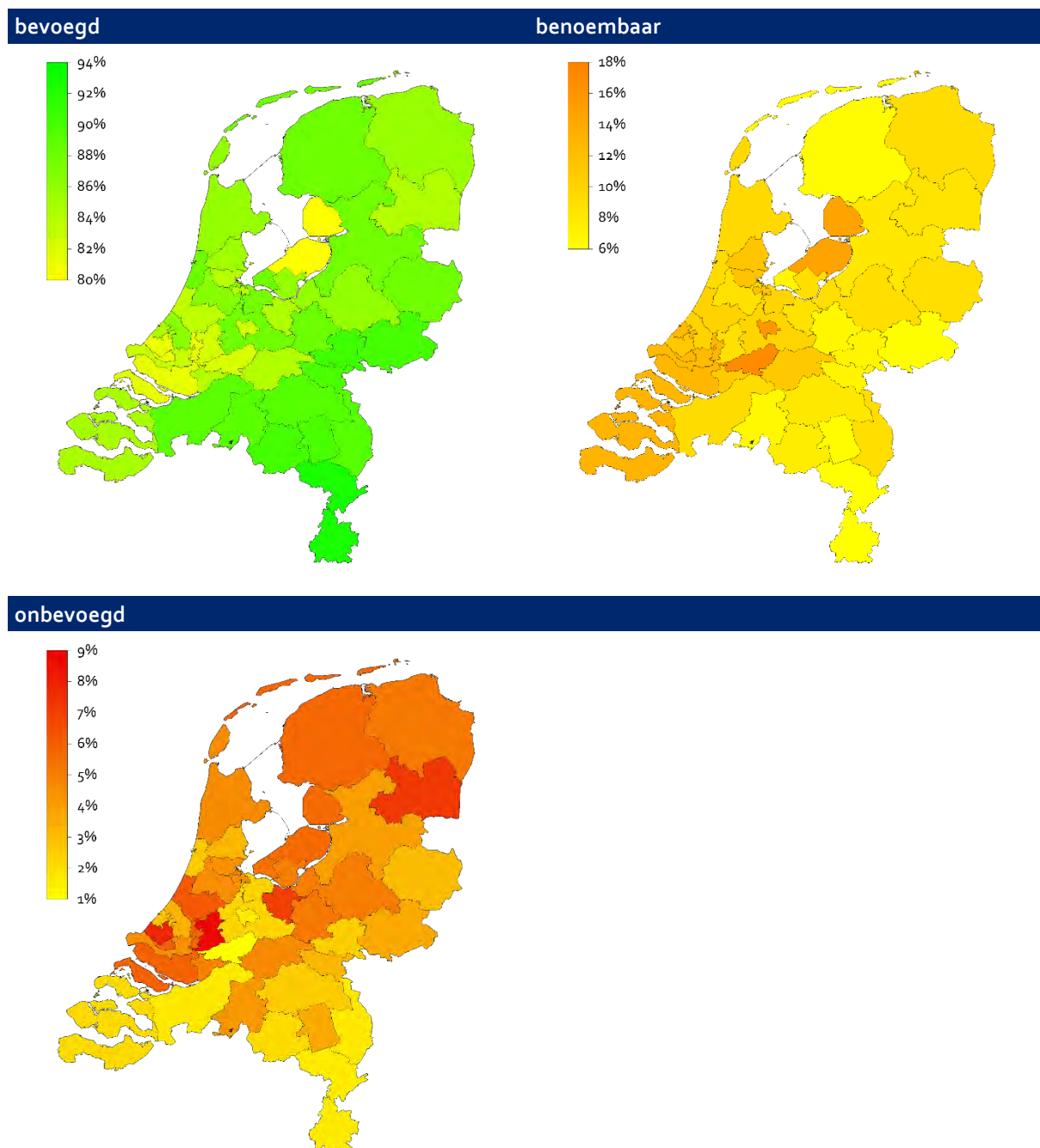
*inclusief degenen waarvoor niet naar opleiding gevraagd is omdat men ook bevoegd of benoembaar lesgeeft.

4.11 Bevoegdheidscijfers naar arbeidsmarktregio

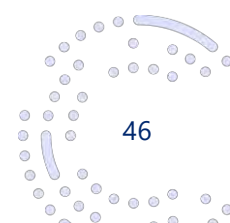
De uitkomsten naar arbeidsmarktregio worden getoond in Figuur 26 (zie voor detailcijfers Tabel 47 in bijlage A). Er zijn duidelijke regionale verschillen. Relatief hoge bevoegdheidspercentages (meer dan 92%) zijn te vinden in Midden-Limburg en Zuid-Limburg. Het laagst is dit in Flevoland (79,6%), Haaglanden (81,2%) en Rijnmond (81,3%). Relatief hoge percentages onbevoegd gegeven lesuren (meer dan 6,5%) zijn te vinden in Midden-Holland, Haaglanden, Drenthe en Amersfoort. Relatief de laagste onbevoegdheidspercentages (minder dan 2%) vinden we in Gorinchem, Stad Utrecht, Midden-Limburg, Zuid-Limburg, Noord-Limburg en West-Brabant.

Figuur 26: Regionale verdeling van het percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren (schalen verschillen per kaartje), 2022

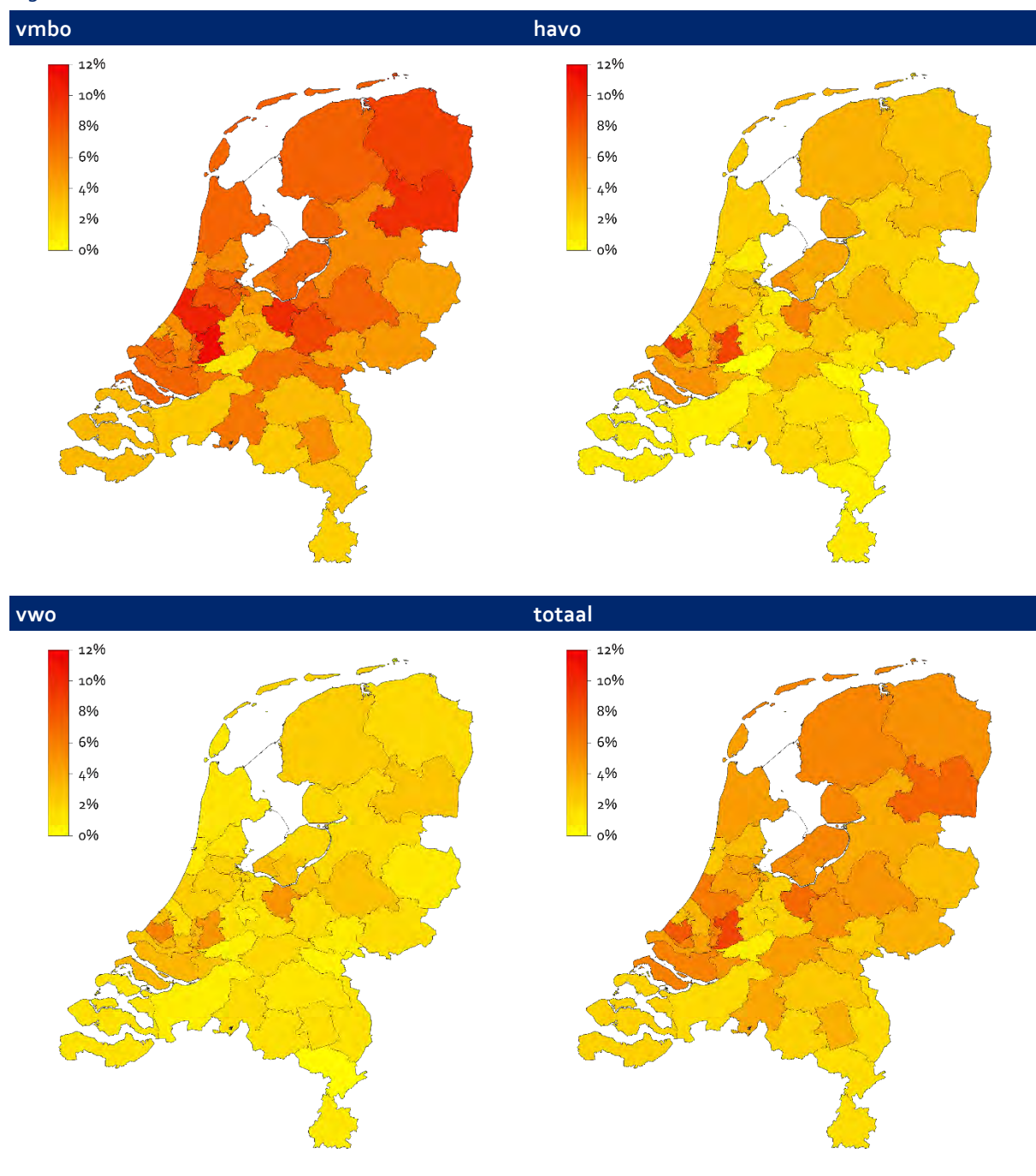

De (on)bevoegdheidspercentages variëren dus per regio, maar voor de aandelen van de verschillende onderwijstypen geldt dat ook (zie paragraaf 3.7). Omdat de bevoegdheidspercentages naar onderwijstype variëren is het dus zuiverder om de opsplitsing naar onderwijstype te maken bij regionale verschillen van (on)bevoegdheid. We beperken ons hierbij tot de onbevoegdheidspercentages, zie Figuur 27 (en Tabel 33 in bijlage A voor detailcijfers). De schaal met betrekking tot de onbevoegdheidspercentages is hier voor alle onderwijstypes gelijk gekozen. Op die manier zijn de onderwijstypen in Figuur 27 goed vergelijkbaar. Allereerst wordt uit de figuur nog een keer zichtbaar dat het vmbo de meeste onbevoegd gegeven lesuren kent. Vervolgens wordt duidelijk dat daarbij sprake is van tamelijk grote regionale verschillen.

De hoogste percentages onbevoegd gegeven lesuren op het vmbo (> 10%) doen zich voor in Midden-Holland en Holland-Rijnland. In Gorinchem is het percentage onbevoegd gegeven lesuren in het vmbo laag (<2,0%). Voor de havo zien we de hoogste onbevoegdheidspercentages (>5%) in Haaglanden, Midden-Holland, Amersfoort, Rijnmond en Almere. In het vwo kent Haaglanden een relatief hoog onbevoegdheidspercentage (5,7%).

Figuur 27: Percentage onbevoegd gegeven lesuren per onderwijstype en voor alle onderwijstypen samen naar regio, 2022

5 Resultaten pro, isk en tov

Zoals al aangegeven in hoofdstuk 2 zijn in IPTO-2022 ook pro, de internationale schakelklassen (isk) en de tijdelijke onderwijsvoorziening t.b.v. Oekraïense leerlingen (tov) bevestigd. We behandelen de resultaten van pro en isk/tov in respectievelijk paragraaf 5.1 en 5.2.

5.1 Resultaten pro

Op basis van IPTO blijken er 186 vestigingen te zijn die (ook) pro aanbieden met een respons van 100%. Het betreft scholen waar alleen pro gegeven wordt of pro in combinatie met andere onderwijstypen. De resultaten in deze paragraaf hebben betrekking op lesuren praktijkonderwijs. Vanwege het afwijkend karakter van het pro, onder meer qua vakken en bevoegdheidseisen, is dit hoofdstuk minder gedetailleerd en afwijkend van opzet dan bij vmbo/havo/vwo. In het praktijkonderwijs worden iets meer lesuren gegeven door vrouwen dan door mannen, zie Tabel 24. De lesuren zijn daarbij vrij homogeen verdeeld over de leeftijdsgroepen die we onderscheiden in Tabel 25.

Tabel 24: Verdeling van lesuren in het praktijkonderwijs naar geslacht, 2022

geslacht	lesuren	%
man	31 411	46,4
vrouw	36 290	53,6
totaal*	67 701	100,0

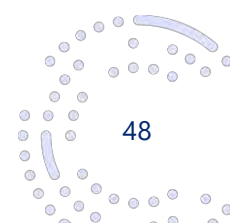
* Voor 5 lesuren is het geslacht van de leraar onbekend

Tabel 25: Verdeling van lesuren in het praktijkonderwijs naar leeftijdscategorie, 2022

leeftijdscategorie	lesuren	%
-35	14 531	21,5
35-45	19 422	28,8
45-55	17 866	26,5
55+	15 664	23,2
totaal*	67 483	100,0

* Voor 223 lesuren is de leeftijd van de leraar onbekend

Er is in overleg met de Sectorraad Praktijkonderwijs een aantal domeinen vastgesteld waarbinnen vakken kunnen worden ingedeeld. Een nadere toelichting op deze indeling is gegeven in Tabel 26. Indien sprake is van het domein 'Overige vakken' wordt aan de school om een toelichting gevraagd.

Tabel 26: Toelichting op de pro domeinen

domein	vakgebied/leerlijn
Wonen	Persoonlijke verzorging en zelfstandig wonen
Werken	Logistiek Techniek (proces-, installatie-, constructie-) Dienstverlening & Zorg Plant of (groene) leefomgeving Bouwen/wonen/onderhoud Verkoop/retail Horeca/voeding(-s industrie)
Vrije Tijd	Sport Kunst en Cultuur
Burgerschap	Mens en Maatschappij Communicatieve en sociale vaardigheden
Avo-vakken	Nederlands en Rekenen Engels
ICT/digitale geletterdheid	ICT vaardigheden
Stage en loopbaanbegeleiding (LOB)	Stagevoorbereiding/arbeidsstraining Stage uitvoering Arbeids-/beroeporiëntatie
Leerlingbegeleiding	Coaching/begeleidingsuren Studievaardigheden
Keuzewerktijd	Keuzewerktijd
Overige vakken	Lesuren die niet in een van de voorgaande domeinen ingedeeld kunnen worden

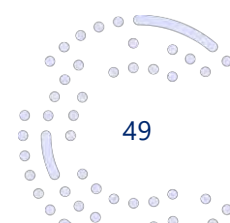
De aantallen lesuren per domein zijn weergegeven in Tabel 27. Uit de tabel blijkt dat de (veruit) grootste twee domeinen de domeinen Werken en avo-vakken zijn, met resp. ongeveer 18.500 en 21.800 lesuren per week. Duidelijk het kleinst (tussen de ongeveer 600 en 1.200 lesuren per week) zijn de domeinen ICT, keuzewerktijd en Overige vakken.

Tabel 27: Lesuren naar domein waarbinnen vakken vallen in het praktijkonderwijs, 2022

domein	lesuren	%
Wonen	3 490	5,2
Werken	18 512	27,3
Vrije Tijd	7 781	11,5
Burgerschap	2 799	4,1
Avo-vakken	21 810	32,2
ICT/digitale geletterdheid	1 025	1,5
Stage en loopbaanbegeleiding (LOB)	5 537	8,2
Leerlingbegeleiding	4 957	7,3
Keuzewerktijd	1 219	1,8
Overige vakken	576	0,9
totaal	67 706	100,0

Wat betreft de functie van de personen die voor de klas staan is van een relatief groot deel van de lesuren (9,6%) geen informatie beschikbaar.¹⁸ Indien de functie wel bekend is betreft het vrijwel altijd

¹⁸ Omdat de gegevens niet aan het DUO formatiebestand gekoppeld kunnen worden.

onderwijzend personeel en onderwijsondersteunend personeel, zie Tabel 28. In het pro is niet naar bevoegdheidsinformatie gevraagd.

Tabel 28: Lesuren naar functie in het praktijkonderwijs, 2022

functie	lesuren	%
Onbekend	6 527	9,6
Directie	112	0,2
Onderwijzend personeel	49 350	72,9
Leraar in opleiding	151	0,2
Onderwijsassistent	459	0,7
Stagiaire	36	0,1
OOP	9 490	14,0
Uitzendkracht/gedetacheerde	198	0,3
OBP	1 302	1,9
Overig	81	0,1
totaal	67 706	100,0

5.2 Resultaten isk en tov

Ook in IPTO-2022 zijn gegevens verzameld omtrent de eerste opvang anderstaligen, de zogeheten eersteopvangscholen, ook nog wel de internationale schakelklas (isk) genoemd. Het betreft circa 100 vestigingen met een respons van 100%. Daarnaast zijn er voor het eerst ook gegevens verzameld voor tijdelijke onderwijsvoorzieningen t.b.v. Oekraïense leerlingen (tov). Daar gaat het om ongeveer 20 vestigingen. In het isk en tov wordt ruim 70% van de lesuren door een vrouw gegeven, zie Tabel 29. In de verdeling van lesuren over leeftijd zien we relatief de meeste personen in de groep 55+, zie Tabel 30. In het isk worden meer lesuren gegeven dan in voorgaande jaren. Het aantal lesuren is toegenomen van bijna 15.000 in 2019 naar bijna 18.000 in 2021 en naar bijna 28.000 in 2022.

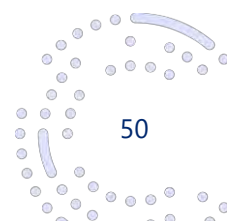
Tabel 29: Aantal lesuren in het isk/tov en verdeling naar geslacht, 2022

geslacht	isk	tov	totaal isk/tov
man	28,5%	25,2%	28,3%
vrouw	71,5%	74,8%	71,7%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%
lesuren	27 790	1 381	29 163

Tabel 30: Verdeling van de gegeven lesuren in het isk over leeftijdscategorieën, 2022

leeftijdscategorie	isk	tov	totaal isk/tov
-35	23,8%	19,3%	23,6%
35-45	20,7%	20,9%	20,7%
45-55	24,6%	29,0%	24,8%
55+	31,0%	30,8%	31,0%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%
lesuren*	27 254	1 373	28 620

*Voor 543 lesuren is de leeftijd van de leraar onbekend.

Met 8.601 lesuren is NT2 het grootste vak in het isk en tov, met een aandeel van 29,5%. Voor Nederlands is dat 20,2%, waarmee NT2 en Nederlands¹⁹ samen ongeveer de helft van de lesuren in het isk en tov voor hun rekening nemen. De andere vakken met een aandeel groter dan 5,0% op het totaal aantal lesuren zijn Lichamelijke opvoeding (6,4%) en Rekenen (6,1%). Het aandeel Wiskunde en Engels blijft net onder de 5,0%.

De meeste lesuren in het isk worden bevoegd²⁰ gegeven (zie Tabel 31), maar het percentage onbevoegd gegeven lesuren ligt met 10,5% wel duidelijk hoger dan in de rest van het vo. Ten opzichte van 2021 is in het isk sprake van een afname in het percentage bevoegd gegeven lesuren (van 80,3% naar 74,5%) en sprake van een toename van het percentage benoembaar (van 12% naar 15%) en het percentage onbevoegd gegeven lesuren (van 7,7% naar 10,5%). In het tov zien we een hoger bevoegdheids- en onbevoegdheidspercentage en een lager benoembaarheidspercentage dan in het isk.

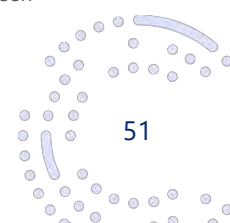
Tabel 31: Bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren isk, 2020, 2021 en 2022

	isk	tov	totaal isk/vtov
bevoegd	74,5%	80,7%	74,7%
benoembaar	15,0%	6,2%	14,6%
onbevoegd	10,5%	13,1%	10,6%
totaal	100,0%	100,0%	100,0%
lesuren*	15 495	748	16 240

Voor het vak Nederlands als tweede taal (NT2) is opgevraagd of men beschikt over een zogeheten NT2 aantekening. In het isk heeft dit vak een omvang van 8.174 lesuren (5.229 lesuren in 2021 en 4.694 lesuren in 2020). 42,3% van de lesuren NT2 wordt gegeven door iemand met zo'n aantekening. Dit is minder dan in 2021 (53,5%) en in 2020 (52,2%). In het tov gaat het om 427 lesuren NT2 en wordt 22,0% van deze lesuren gegeven door iemand met een NT2 aantekening.

¹⁹ Het onderscheid tussen de vakken Nederlands en NT2 is niet altijd te maken op basis van vakcodes in een rooster. Het vak Nederlands kan zowel op het isk als op een ander onderwijstype gegeven worden. Het vak wordt dan in beide gevallen als het vak Nederlands gezien en niet als NT2.

²⁰ Er is naar de tweedegraads bevoegdheid van het desbetreffende vak gevraagd en niet naar een bevoegdheid specifiek voor isk/tov. Voor Nederlands is naar de bevoegdheid gevraagd en voor het vak Nederlands als tweede taal (NT2) is gevraagd of men beschikt over een NT2 aantekening. Een dergelijke NT2 aantekening is overigens niet de enige mogelijkheid om een bevoegdheid voor NT2 te verkrijgen.

6 Discussie/nabeschuwing

Consistentie

Met het gereedkomen van de IPTO-2022 meting is sprake van een reeks onderling vergelijkbare bevoegdheidsmetingen over een periode van negen jaar (2014-2022). In elk van deze negen jaren is sprake van dezelfde meetmethode. Bovendien is in die jaren de samenstelling van de vakken waarvoor bevoegdheden zijn bepaald redelijk constant gebleven. Het is met deze negen metingen dus mogelijk eventuele trends in de ontwikkeling van de bevoegdheidssituatie te identificeren. Alleen voor het vmbo is sprake van een uitzondering: het vmbo is in de meetperiode van negen jaar overgestapt naar profielen, met profiel- en keuzevakken en aangepaste bevoegdheidseisen. Dit heeft de ontwikkeling van bevoegdheden in het vmbo beïnvloed. De tijdreeks die is opgebouwd, biedt uiterst waardevolle inzichten. Dit blijkt alleen al uit de trends die we in de percentages (on)bevoegd en benoembaar gegeven lesuren kunnen waarnemen.

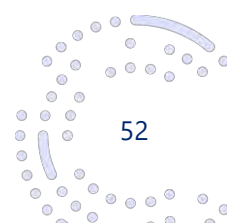
Trends

In de resultaten van de afgelopen negen jaar is sprake van duidelijke trends (zie Figuur 13 tot en met Figuur 15):

- Het percentage benoembaar gegeven lesuren is de eerste drie jaar (tot en met 2016) hard gestegen, voor alle onderwijstypen; De jaren daarna is dit percentage voor het vo als geheel relatief stabiel gebleven en is in het laatste peiljaar 2022 weer gestegen en op het hoogste niveau sinds 2014;
- Het percentage onbevoegd gegeven lesuren is tot en met 2020 duidelijk gedaald, waarbij het onbevoegdheidspercentage steeds minder snel daalde;
- De daling van het onbevoegdheidspercentage is daarbij in 2021 tot stilstand gekomen en in 2022 iets gestegen;
- Het onbevoegdheidspercentage ligt sinds 2017 rond 4% (tussen 3,7% en 4,3%);
- Het percentage bevoegd gegeven lesuren ligt tussen de 86,4% en 88,2% en ligt in 2022 op het laagste niveau.

Bovendien is er sprake van een netto doorstroom van lessen richting benoembaar en bevoegd. In 2022 stroomden lesgevers wel minder vaak door van benoembaar naar bevoegd dan in voorgaande jaren.

Op grond van deze ontwikkelingen concluderen we dat er vooral in de eerste jaren na 2014 vooruitgang is geboekt bij het oplossen van de (on)bevoegdheidsproblematiek. Gegeven de tekorten aan onderwijzend personeel zijn er echter grenzen aan de mogelijkheden om de percentages onbevoegd gegeven lesuren terug te dringen. Op grond van de historisch zichtbare trends lijken die grenzen in 2021 ongeveer te zijn bereikt.

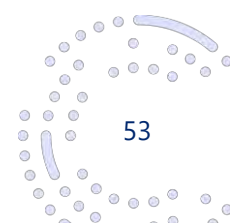
Aanknopingspunten voor beleid

Met IPTO is een grote hoeveelheid detailinformatie beschikbaar. Met die informatie wordt helder waar de problematiek speelt: op welke onderwijstypen, welke graadsector, in welke regio en vooral ook, voor welke vakken. In 2023 is bovendien een landelijke meting uitgevoerd om het tekort aan leraren in het vo in kaart te brengen. Met de resultaten hiervan kan op termijn worden vastgesteld in hoeverre het percentage onbevoegd gegeven lesuren samenhangt met een tekort aan leraren. Dit lijkt voor de hand te liggen, maar er blijken ook vakken te zijn met relatief hoge percentages onbevoegd (en benoembaar) gegeven lesuren waar de arbeidsmarkttramingen geen duidelijk tekort voorspellen. Maatschappijleer is daarvan een voorbeeld. Er zouden dus ook andere mechanismen kunnen spelen dan tekorten alleen. Dat de problematiek complex is blijkt ook uit het onderzoek naar de tekortvakken (van den Berg, van der Aa, Wartenbergh-Cras, & Vrielink, 2021).

Verwachting voor de toekomst

Het is de vraag of het gestegen percentage onbevoegd gegeven lesuren in 2022 de start is van een trend omhoog of dat het percentage rond het niveau van 2021 zal blijven. Het in 2022 gestegen benoembaarheidspercentage geeft hoop, maar de keerzijde daarvan is wel een gedaald bevoegdheidspercentage. De hoop is dat personen die benoembaar lesgeven op een gegeven moment hun diploma behalen en bevoegd worden. Halen ze hun diploma echter niet dan worden ze uiteindelijk onbevoegd.

Uit de trendrapportage over de arbeidsmarkt van leraren (Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, 2023) lijkt het er op dat scholen tekorten vullen met zij-instromers in het beroep en met studenten van de tweedegraads lerarenopleiding. Het blijkt dat bijna 6.000 studenten aan de tweedegraads lerarenopleiding werkzaam zijn in het vo. Het aandeel studenten dat werkzaam is in het vo is gegroeid van 16% in 2015 naar 20% in 2022. Het is de vraag of de aanstelling in het vo het afronden van de opleiding niet vertraagt of in gevaar brengt. Veel hangt af van het slagingspercentage van leraren die bezig zijn om de juiste bevoegdheid te behalen en de aantallen leraren die instromen in het onderwijs in de categorieën benoembaar of onbevoegd.

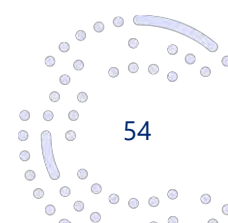

Bibliografie

Fontein, P., Prüfer, P., de Vos, K., & Vloet, A. (2016). *IPTO: vakken en bevoegdheden in het vo - peildatum 1 oktober 2014*. Tilburg: Centerdata.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. (2023). *Tendrapportage Arbeidsmarkt Leraren po, vo en mbo 2023*. Den Haag.

van den Berg, D., van der Aa, R., Wartenbergh-Cras, F., & Vrielink, S. (2021). *Tekortvakken VO in beeld*. Tilburg: CAOP, Centerdata, MOOZ.

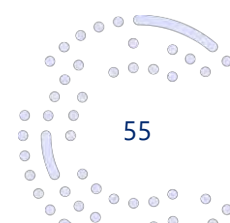

A Tabellen bij figuren

A.1 Samenvatting

Tabel 32: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak, 2022

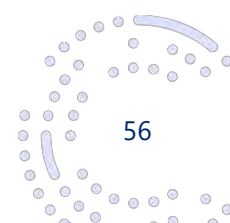
vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	87,2%	9,8%	2,9%	100,0%	45 035
Beeldende vorming	94,1%	3,5%	2,4%	100,0%	20 046
Biologie	89,9%	7,2%	2,9%	100,0%	60 309
Duits	90,7%	6,1%	3,1%	100,0%	47 928
Economie	86,1%	10,3%	3,5%	100,0%	44 692
Engels	86,3%	9,8%	3,9%	100,0%	110 616
Frans	91,4%	5,7%	2,9%	100,0%	40 936
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,2%	5,9%	1,9%	100,0%	50 750
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	93,4%	4,3%	2,3%	100,0%	14 678
Lichamelijke opvoeding	97,3%	1,8%	0,8%	100,0%	84 034
Maatschappijleer	74,8%	19,1%	6,1%	100,0%	20 306
Muziek	93,1%	4,2%	2,7%	100,0%	15 143
Natuurkunde	84,4%	11,6%	3,9%	100,0%	29 297
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	77,5%	14,8%	7,7%	100,0%	20 847
Nederlands	84,2%	11,1%	4,6%	100,0%	117 421
Scheikunde	86,6%	10,5%	2,9%	100,0%	23 453
Techniek	71,4%	18,0%	10,5%	100,0%	10 335
Tekenen	96,4%	2,6%	1,0%	100,0%	10 894
Wiskunde	82,8%	12,2%	5,0%	100,0%	125 517
Resterende vakken	80,3%	13,4%	6,4%	100,0%	159 018
Totaal	86,4%	9,6%	4,0%	100,0%	1 051 255
Lesuren	908 384	100 652	42 220		

Tabel 33: Percentage onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype en arbeidsmarktregio, 2022

arbeidsmarktregio	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Groningen	8,8%	2,9%	1,8%	3,7%	5,2%
Friesland	7,4%	3,7%	2,4%	7,8%	5,7%
Drenthe	9,7%	3,2%	2,7%	7,8%	7,2%
Regio Zwolle	5,6%	2,3%	1,8%	4,1%	4,0%
Twente	4,5%	1,8%	1,1%	3,6%	3,1%
Noord-Holland-Noord	7,2%	2,4%	1,3%	4,8%	4,6%
Zaanstreek/Waterland	5,6%	1,1%	1,4%	1,4%	3,3%
Zuid-Kennemerland en IJmond	5,1%	1,8%	1,1%	2,2%	2,7%
Groot Amsterdam	8,0%	2,8%	2,2%	4,8%	4,6%
Gooi en Vechtstreek	4,9%	1,1%	1,7%	1,9%	2,3%
Amsterdam	7,4%	2,9%	2,2%	5,6%	4,4%
Flevoland	7,3%	4,1%	1,9%	1,9%	5,6%
Almere	6,2%	5,1%	3,3%	6,7%	5,4%
Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	7,4%	3,6%	2,9%	4,5%	5,0%
FoodValley	8,6%	2,7%	1,8%	6,3%	5,2%
Amersfoort	9,9%	5,7%	4,9%	5,5%	7,0%
Midden-Utrecht	3,5%	1,9%	1,5%	2,2%	2,3%
Stad Utrecht	3,9%	0,7%	0,7%	1,6%	1,6%
Holland Rijnland	10,3%	3,8%	2,4%	7,8%	6,2%
Zuid-Holland Centraal	5,3%	2,9%	1,6%	4,2%	3,5%
Haaglanden	7,6%	8,9%	5,7%	10,6%	7,7%
Midden-Holland	11,3%	8,7%	4,9%	6,9%	8,7%
's-Gravenhage	4,1%	1,8%	3,1%	1,7%	3,0%
Rijnmond	7,3%	5,2%	3,4%	5,8%	5,9%
Drechtsteden	6,4%	3,6%	2,9%	5,6%	4,9%
Gorinchem	1,4%	0,2%	0,7%	0,0%	0,9%
Rotterdam	6,4%	3,6%	2,8%	3,8%	4,6%
Rivierenland	6,8%	3,3%	1,9%	4,1%	4,6%
Rijk van Nijmegen	7,0%	0,5%	0,7%	2,7%	3,2%
Midden-Gelderland	4,5%	1,4%	0,9%	1,2%	2,5%
Achterhoek	4,9%	2,3%	1,6%	4,3%	3,7%
Zeeland	3,3%	1,1%	1,3%	1,6%	2,2%
West-Brabant	2,6%	0,8%	0,8%	2,4%	1,7%
Midden-Brabant	6,4%	2,2%	1,7%	5,5%	4,2%
Noordoost-Brabant	3,2%	1,5%	1,2%	4,8%	2,6%
Zuidoost-Brabant	2,5%	2,0%	1,4%	2,7%	2,1%
Helmond-De Peel	5,3%	1,9%	1,6%	3,9%	3,7%
Noord-Limburg	2,5%	0,5%	1,4%	1,0%	1,7%
Midden-Limburg	2,7%	0,8%	0,3%	1,5%	1,6%
Zuid-Limburg	2,2%	1,1%	1,1%	2,0%	1,7%
Totaal	6,0%	2,7%	2,0%	4,1%	4,0%
Lesuren onbevoegd	25 166	5 794	5 411	5 850	42 220

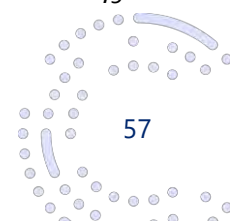
A.2 Lesuren

Tabel 34: Ontwikkeling aandeel lesuren avo-vakken naar onderwijstype

vak	(2022-2021) / 2021			(2022-2015) / 2015		
	vmbo	havo	vwo	vmbo	havo	vwo
Aardrijkskunde	0,0%	0,2%	0,2%	-0,8%	7,5%	2,0%
Beeldende vorming	-1,7%	-0,3%	2,6%	14,1%	15,5%	25,5%
Biologie	2,2%	-0,8%	-0,3%	15,2%	-0,7%	1,6%
Duits	-2,2%	-1,1%	-0,1%	-13,3%	-10,5%	-8,6%
Economie	-1,1%	-1,5%	-1,3%	-2,2%	-0,7%	-1,7%
Engels	-0,1%	-0,3%	-0,7%	-1,6%	-0,2%	-1,1%
Frans	-5,9%	-1,4%	-1,3%	-33,4%	-13,5%	-8,6%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	-1,4%	0,9%	-0,7%	4,3%	2,7%	-2,2%
Godsdienst/levensbeschouwing	-2,6%	-3,1%	-2,9%	-17,6%	-16,4%	-11,9%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)			-1,7%			-8,4%
Lichamelijke opvoeding	0,0%	0,4%	0,3%	1,3%	-1,5%	-1,0%
Maatschappijleer	0,5%	-1,8%	-0,9%	12,2%	3,5%	3,6%
Muziek	-3,3%	-2,3%	-0,4%	-18,7%	-12,1%	-4,5%
Natuurkunde	3,0%	0,0%	-0,1%	-6,4%	-7,1%	-0,7%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	-1,3%	3,9%	6,0%	-3,1%	-18,1%	-7,4%
Nederlands	-0,2%	-0,2%	0,2%	-7,8%	-3,2%	-1,8%
Scheikunde	-1,1%	-1,6%	-1,3%	0,5%	-0,7%	2,2%
Techniek	2,7%	-0,4%	-6,2%	-46,1%	-45,1%	-50,3%
Tekenen	-4,7%	-0,2%	-0,1%	-30,1%	-14,4%	-20,5%
Wiskunde	-0,1%	-0,4%	-0,1%	-2,8%	0,8%	0,4%
Resterende vakken	0,6%	2,5%	2,1%	9,5%	16,0%	15,2%

Tabel 35: Percentage lesuren voor avo-vakken naar graadsector, 2022

vak	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Aardrijkskunde	3,9%	3,6%	3,7%
Beeldende vorming	0,7%	2,0%	1,7%
Biologie	5,0%	4,9%	5,0%
Duits	4,0%	3,9%	3,9%
Economie	5,7%	3,0%	3,7%
Engels	9,4%	9,0%	9,1%
Frans	3,3%	3,4%	3,4%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	5,3%	3,8%	4,2%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,2%	1,2%	1,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	2,5%	0,8%	1,2%
Lichamelijke opvoeding	5,3%	7,5%	6,9%
Maatschappijleer	2,4%	1,4%	1,7%
Muziek	0,8%	1,4%	1,2%
Natuurkunde	4,4%	1,7%	2,4%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,1%	2,3%	1,7%
Nederlands	9,4%	9,8%	9,7%
Scheikunde	4,7%	1,0%	1,9%

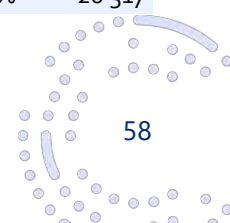
Techniek	0,0%	1,1%	0,9%
Tekenen	0,7%	1,0%	0,9%
Wiskunde	11,8%	9,8%	10,3%
Resterende vakken	19,5%	27,2%	25,3%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	308 409	906 652	1 215 061

Tabel 36: Percentage lesuren voor beroepsgerichte vakken en aantallen lesuren (vmbo), 2022

vak	percentage	lesuren
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	0,9	4 392
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	2,0	9 933
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	1,1	5 435
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	1,1	5 413
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	0,6	2 935
Maritiem en techniek, vmbo profielvak, profielmodule (MaT)	0,0	205
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	0,4	1 775
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	1,1	5 514
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	0,4	1 795
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	2,1	10 763
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	0,3	1 494
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	0,9	4 366
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	0,4	1 837
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	0,8	4 201
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	0,4	1 804
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Maritiem en techniek (MaT)	0,0	83
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	0,2	771
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	0,4	1 770
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Mobiliteit en transport (M&T)	0,1	594
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	1,0	4 804
Resterende vakken	86,0	430 945
Totaal	100,0	500 829

Tabel 37: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak, 2022

vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	41,3%	25,9%	17,6%	15,2%	100,0%	44 899
Beeldende vorming	25,4%	24,7%	26,7%	23,2%	100,0%	20 000
Biologie	36,7%	25,2%	20,7%	17,4%	100,0%	60 146
Duits	25,4%	19,8%	25,5%	29,4%	100,0%	47 814
Economie	33,4%	24,6%	20,9%	21,1%	100,0%	44 546
Engels	39,9%	23,2%	19,0%	17,9%	100,0%	110 109
Frans	23,9%	19,1%	28,3%	28,7%	100,0%	40 894
Geschiedenis (en staatsinrichting)	37,4%	27,3%	19,5%	15,8%	100,0%	50 675
Godsdienst/levensbeschouwing	31,3%	24,6%	18,2%	25,9%	100,0%	14 668
Klassieke talen/klass. cult. vorming (KCV)	27,4%	24,1%	19,1%	29,3%	100,0%	14 713
Lichamelijke opvoeding	42,4%	31,4%	17,1%	9,2%	100,0%	83 905
Maatschappijleer	42,9%	26,8%	14,8%	15,4%	100,0%	20 317

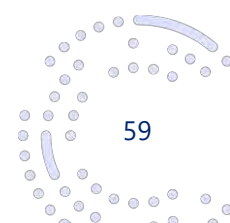

Muziek	33,4%	21,9%	18,1%	26,6%	100,0%	15 129
Natuurkunde	27,9%	22,4%	23,6%	26,1%	100,0%	29 193
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	35,4%	19,8%	21,4%	23,5%	100,0%	20 734
Nederlands	30,1%	23,7%	22,3%	24,0%	100,0%	117 086
Scheikunde	29,6%	20,8%	26,2%	23,4%	100,0%	23 424
Techniek	15,4%	19,6%	31,2%	33,8%	100,0%	10 382
Tekenen	21,8%	26,1%	27,8%	24,3%	100,0%	10 889
Wiskunde	30,5%	20,6%	23,5%	25,5%	100,0%	124 972
Resterende vakken	31,6%	25,1%	22,7%	20,6%	100,0%	305 489
Totaal	33,0%	24,1%	21,8%	21,1%	100,0%	
Lesuren	399 519	291 960	263 666	254 836	1 209 981	1 209 981

Tabel 38: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per beroepsgericht vak (vmbo), 2022

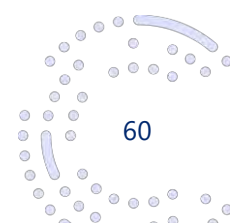
vak	-35	35-45	45-55	55+	lesuren
vmbo profielvak, profielmodule					
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	15,9%	30,2%	25,0%	28,9%	4 370
Dienstverlening & producten (D&P)	25,6%	24,3%	28,3%	21,9%	9 872
Economie en ondernemen (E&O)	36,7%	25,5%	22,5%	15,3%	5 425
Groen	25,9%	23,7%	27,2%	23,2%	5 361
Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	16,6%	28,4%	34,9%	20,0%	2 935
Maritiem en techniek (MaT)	8,8%	9,8%	43,0%	38,5%	205
Media, vormgeving en ICT (MVI)	32,8%	28,8%	20,4%	18,0%	1 769
Produceren, installeren en energie (PIE)	11,9%	15,7%	34,6%	37,8%	5 464
Mobiliteit en transport (M&T)	11,9%	28,7%	35,0%	24,4%	1 757
Zorg en welzijn (Z&W)	32,6%	24,4%	21,0%	22,0%	10 742
beroepsgericht keuzevak bij het profielvak					
Bouwen, wonen en interieur (BWI)	12,8%	25,0%	32,3%	30,0%	1 494
Dienstverlening & producten (D&P)	31,2%	22,1%	21,4%	25,3%	4 351
Economie en ondernemen (E&O)	32,6%	23,2%	22,7%	21,5%	1 832
Groen	26,0%	25,5%	28,9%	19,5%	4 180
Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	19,0%	22,8%	35,0%	23,3%	1 800
Maritiem en techniek (MaT)	26,7%	32,7%	18,8%	21,7%	83
Media, vormgeving en ICT (MVI)	37,8%	21,5%	22,0%	18,7%	771
Produceren, installeren en energie (PIE)	9,0%	19,0%	36,6%	35,5%	1 770
Mobiliteit en transport (M&T)	12,5%	30,9%	29,6%	27,0%	569
Zorg en welzijn (Z&W)	35,5%	21,6%	22,3%	20,5%	4 770
Resterende vakken	36,4%	24,7%	20,5%	18,4%	428 693
Lesuren	174 092	122 603	106 395	95 122	498 212

Tabel 39: Aantal lesuren per regio en aandeel lesuren naar onderwijstype, per arbeidsmarktregio, 2022

arbeidsmarktregio	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal	lesuren
Groningen	42,4%	20,1%	22,3%	15,2%	100,0%	50 861
Friesland	49,1%	19,6%	17,7%	13,7%	100,0%	46 596
Drenthe	52,7%	16,4%	15,4%	15,5%	100,0%	16 498
Regio Zwolle	46,4%	17,4%	18,4%	17,8%	100,0%	45 416
Twente	45,2%	17,8%	18,9%	18,1%	100,0%	46 241
Noord-Holland-Noord	44,6%	18,4%	21,3%	15,7%	100,0%	52 547
Zaanstreek/Waterland	46,1%	19,2%	21,2%	13,5%	100,0%	19 911
Zuid-Kennemerland en IJmond	32,5%	20,8%	35,3%	11,5%	100,0%	28 517
Groot Amsterdam	33,5%	25,6%	29,9%	11,0%	100,0%	23 059
Gooi en Vechtstreek	23,9%	19,0%	36,7%	20,4%	100,0%	20 490
Amsterdam	28,7%	19,1%	32,3%	19,9%	100,0%	59 741
Flevoland	60,4%	19,5%	12,0%	8,1%	100,0%	13 999
Almere	39,7%	19,9%	22,2%	18,2%	100,0%	16 353
Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	40,0%	18,4%	21,5%	20,0%	100,0%	41 025
FoodValley	43,0%	23,5%	24,5%	8,9%	100,0%	23 799
Amersfoort	37,1%	21,6%	28,3%	12,9%	100,0%	27 948
Midden-Utrecht	34,6%	20,4%	28,7%	16,3%	100,0%	38 828
Stad Utrecht	23,7%	16,6%	37,9%	21,8%	100,0%	22 229
Holland Rijnland	37,5%	20,0%	29,5%	13,1%	100,0%	41 059
Zuid-Holland Centraal	35,2%	19,0%	29,6%	16,1%	100,0%	26 490
Haaglanden	46,6%	18,0%	24,4%	11,0%	100,0%	20 407
Midden-Holland	43,2%	18,2%	25,2%	13,3%	100,0%	17 108
's-Gravenhage	31,9%	18,1%	36,2%	13,8%	100,0%	39 524
Rijnmond	46,7%	21,5%	19,8%	11,9%	100,0%	49 506
Drechtsteden	44,8%	18,8%	22,6%	13,8%	100,0%	20 053
Gorinchem	51,8%	19,1%	19,9%	9,2%	100,0%	12 386
Rotterdam	42,3%	18,8%	26,3%	12,6%	100,0%	46 444
Rivierenland	45,2%	21,1%	19,8%	13,9%	100,0%	15 472
Rijk van Nijmegen	35,9%	17,3%	23,3%	23,6%	100,0%	25 967
Midden-Gelderland	42,5%	19,4%	24,0%	14,1%	100,0%	27 536
Achterhoek	50,6%	18,9%	16,6%	14,0%	100,0%	18 808
Zeeland	45,4%	20,7%	20,1%	13,8%	100,0%	24 858
West-Brabant	44,8%	19,5%	23,3%	12,4%	100,0%	48 367
Midden-Brabant	38,6%	22,6%	21,5%	17,3%	100,0%	28 532
Noordoost-Brabant	42,2%	18,6%	24,0%	15,3%	100,0%	41 892
Zuidoost-Brabant	45,0%	22,4%	23,5%	9,1%	100,0%	37 956
Helmond-De Peel	47,5%	19,2%	21,2%	12,0%	100,0%	17 200
Noord-Limburg	50,8%	17,6%	15,9%	15,6%	100,0%	15 338
Midden-Limburg	44,9%	18,3%	21,7%	15,1%	100,0%	14 094
Zuid-Limburg	38,9%	19,3%	25,1%	16,7%	100,0%	32 011
Totaal	41,2%	19,5%	24,3%	14,9%	100,0%	
Lesuren	500 829	236 992	295 837	181 404		1 215 061

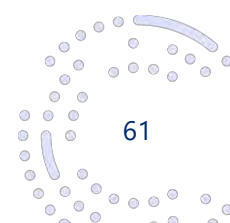
A.3 Bevoegdheid

Tabel 40: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar avo-vak in 2022 ten opzichte van 2021 (een positieve waarde is een toename)

2022-2021	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Aardrijkskunde	-1,3%	1,2%	0,2%
Beeldende vorming	-0,7%	0,1%	0,6%
Biologie	-1,2%	1,3%	-0,1%
Duits	0,2%	-0,7%	0,5%
Economie	-0,7%	0,6%	0,1%
Engels	-1,1%	1,1%	0,0%
Frans	-1,6%	0,8%	0,9%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	-0,9%	0,5%	0,4%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	-0,4%	0,0%	0,4%
Lichamelijke opvoeding	-0,9%	0,5%	0,3%
Maatschappijleer	-1,0%	0,2%	0,9%
Muziek	-2,0%	1,4%	0,6%
Natuurkunde	-0,5%	0,6%	0,0%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,7%	0,0%	-0,8%
Nederlands	-2,4%	1,7%	0,6%
Scheikunde	-0,6%	0,9%	-0,3%
Techniek	-2,8%	1,9%	1,0%
Tekenen	0,1%	0,0%	-0,1%
Wiskunde	-0,9%	0,6%	0,3%
Resterende vakken	-1,8%	1,2%	0,6%
Totaal	-1,2%	0,9%	0,3%

Tabel 41: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht vak (vmbo profielvak, profielmodule), 2022

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Bouwen, wonen en interieur	73,3%	18,2%	8,5%	100,0%	4 365
Dienstverlening & producten	69,4%	19,2%	11,4%	100,0%	9 752
Economie en ondernemen	80,7%	14,1%	5,1%	100,0%	5 427
Groen	83,7%	9,6%	6,8%	100,0%	5 395
Horeca, bakkerijen en recreatie	86,2%	8,3%	5,5%	100,0%	2 923
Maritiem en techniek	75,6%	3,9%	20,5%	100,0%	205
Media, vormgeving en ICT	69,8%	25,5%	4,7%	100,0%	1 758
Produceren, installeren en energie	75,5%	16,1%	8,3%	100,0%	5 478
Mobiliteit en transport	72,3%	18,8%	8,9%	100,0%	1 768
Zorg en welzijn	78,2%	13,3%	8,4%	100,0%	10 742
Resterende vakken	83,7%	10,6%	5,7%	100,0%	374 978
Totaal	82,9%	11,2%	6,0%	100,0%	
Lesuren	350 405	47 220	25 166		422 791

Tabel 42: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte vmbo vakken (profielmodules) in 2022 ten opzichte van 2021 (een positieve waarde is een toename)

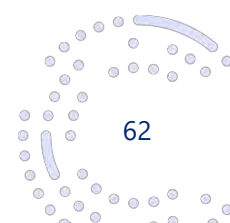
vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Bouwen, wonen en interieur	1,8%	1,7%	-3,5%
Dienstverlening & producten	-4,0%	1,4%	2,6%
Economie en ondernemen	-3,6%	3,4%	0,2%
Groen	0,2%	-0,5%	0,4%
Horeca, bakkerijen en recreatie	0,5%	0,6%	-1,2%
Maritiem en techniek	-11,9%	-8,6%	20,5%
Media, vormgeving en ICT	-2,6%	8,2%	-5,6%
Produceren, installeren en energie	-0,4%	0,0%	0,4%
Mobiliteit en transport	-2,4%	7,2%	-4,8%
Zorg en welzijn	-5,4%	3,9%	1,5%

Tabel 43: Percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar beroepsgericht keuzevak in het vmbo, 2022

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Bouwen, wonen en interieur	70,5%	18,2%	11,3%	100,0%	1 483
Dienstverlening & producten	73,5%	15,6%	11,0%	100,0%	4 314
Economie en ondernemen	80,3%	13,3%	6,4%	100,0%	1 833
Groen	79,8%	10,8%	9,3%	100,0%	4 187
Horeca, bakkerijen en recreatie	75,1%	16,4%	8,5%	100,0%	1 785
Maritiem en techniek	67,9%	16,9%	15,2%	100,0%	83
Media, vormgeving en ICT	56,2%	31,3%	12,5%	100,0%	766
Produceren, installeren en energie	74,8%	17,4%	7,8%	100,0%	1 753
Mobiliteit en transport	69,4%	22,5%	8,1%	100,0%	594
Zorg en welzijn	77,3%	12,5%	10,2%	100,0%	4 791

Tabel 44: Ontwikkeling van de percentages bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor de beroepsgerichte keuzevakken in het vmbo in 2022 ten opzichte van 2021 (een positieve waarde is een toename)

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd
Bouwen, wonen en interieur, vmbo keuzevak	-1,7%	-2,4%	4,2%
Dienstverlening & producten, vmbo keuzevak	5,2%	-7,8%	2,6%
Economie en ondernemen, vmbo keuzevak	0,8%	-1,0%	0,2%
Groen, vmbo keuzevak	-5,5%	0,5%	4,9%
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo keuzevak	-9,0%	7,4%	1,7%
Maritiem en techniek, vmbo keuzevak	-20,4%	11,9%	8,5%
Media, vormgeving en ICT, vmbo keuzevak	-10,0%	5,6%	4,4%
Produceren, installeren en energie, vmbo keuzevak	-0,3%	-3,6%	3,8%
Mobiliteit en transport, vmbo keuzevak	-0,2%	5,9%	-5,7%
Zorg en welzijn, vmbo keuzevak	-5,1%	1,8%	3,4%

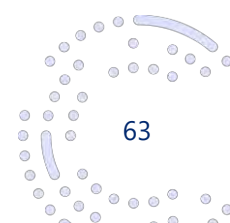

Tabel 45: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijd, 2022

bevoegdheid	tot 35 jaar	35 tot 45 jaar	45 tot 55 jaar	55 jaar of ouder	totaal
Bevoegd	79,0%	88,6%	89,2%	92,8%	86,5%
Benoembaar	14,8%	7,9%	7,6%	5,0%	9,5%
Onbevoegd	6,2%	3,5%	3,1%	2,1%	4,0%

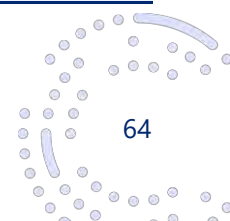
Tabel 46: Percentage bevoegd gegeven lesuren naar leeftijd en avo-vak, 2022

vak	leeftijdscategorie	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal
Aardrijkskunde	34 jaar en jonger	78,5%	16,0%	5,5%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	93,2%	6,0%	0,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	93,4%	5,7%	0,9%	100,0%
	55 jaar en ouder	94,6%	3,7%	1,7%	100,0%
	Totaal	87,3%	9,7%	2,9%	100,0%
Beeldende vorming	34 jaar en jonger	90,5%	5,0%	4,5%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	94,1%	3,2%	2,7%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	94,9%	3,5%	1,6%	100,0%
	55 jaar en ouder	97,2%	2,1%	0,7%	100,0%
	Totaal	94,1%	3,5%	2,4%	100,0%
Biologie	34 jaar en jonger	81,5%	13,2%	5,4%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	93,9%	4,7%	1,3%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	95,7%	2,9%	1,4%	100,0%
	55 jaar en ouder	96,0%	2,8%	1,1%	100,0%
	Totaal	90,1%	7,1%	2,8%	100,0%
Duits	34 jaar en jonger	85,1%	9,0%	5,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	90,7%	6,5%	2,7%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	92,6%	5,5%	2,0%	100,0%
	55 jaar en ouder	94,6%	3,5%	1,9%	100,0%
	Totaal	90,9%	6,0%	3,1%	100,0%
Economie	34 jaar en jonger	79,6%	15,6%	4,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	88,3%	8,8%	2,9%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	89,3%	7,1%	3,6%	100,0%
	55 jaar en ouder	90,8%	7,0%	2,2%	100,0%
	Totaal	86,1%	10,3%	3,5%	100,0%
Engels	34 jaar en jonger	78,2%	15,2%	6,6%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	89,4%	7,7%	2,9%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	91,5%	6,4%	2,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,8%	3,1%	1,1%	100,0%
	Totaal	86,5%	9,6%	3,9%	100,0%
Frans	34 jaar en jonger	83,3%	10,5%	6,3%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	91,9%	5,3%	2,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	94,0%	4,2%	1,8%	100,0%
	55 jaar en ouder	95,7%	3,1%	1,2%	100,0%
	Totaal	91,5%	5,6%	2,9%	100,0%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	34 jaar en jonger	84,7%	11,6%	3,7%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	96,2%	2,6%	1,2%	100,0%

	45 t/m 54 jaar	96,5%	2,8%	0,7%	100,0%
	55 jaar en ouder	97,8%	1,8%	0,4%	100,0%
	Totaal	92,2%	5,9%	1,9%	100,0%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	34 jaar en jonger	86,3%	9,3%	4,4%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	96,2%	3,0%	0,7%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	96,2%	2,6%	1,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	96,0%	1,8%	2,3%	100,0%
	Totaal	93,4%	4,3%	2,3%	100,0%
Lichamelijke opvoeding	34 jaar en jonger	94,8%	3,6%	1,6%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	99,5%	0,2%	0,3%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	99,2%	0,7%	0,2%	100,0%
	55 jaar en ouder	99,1%	0,5%	0,4%	100,0%
	Totaal	97,4%	1,7%	0,8%	100,0%
Maatschappijleer	34 jaar en jonger	67,2%	24,0%	8,8%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	78,5%	16,6%	4,9%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	80,8%	16,2%	3,0%	100,0%
	55 jaar en ouder	84,1%	12,5%	3,3%	100,0%
	Totaal	74,8%	19,1%	6,1%	100,0%
Muziek	34 jaar en jonger	88,3%	6,7%	5,0%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	94,4%	4,0%	1,6%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	93,8%	3,7%	2,5%	100,0%
	55 jaar en ouder	98,0%	1,3%	0,8%	100,0%
	Totaal	93,2%	4,1%	2,7%	100,0%
Natuurkunde	34 jaar en jonger	71,3%	21,5%	7,2%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	86,7%	9,8%	3,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	88,5%	9,4%	2,1%	100,0%
	55 jaar en ouder	93,2%	4,8%	2,0%	100,0%
	Totaal	84,5%	11,7%	3,8%	100,0%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	34 jaar en jonger	66,0%	22,4%	11,5%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	78,5%	14,0%	7,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	83,7%	10,0%	6,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	88,7%	8,3%	3,1%	100,0%
	Totaal	77,6%	14,8%	7,6%	100,0%
Nederlands	34 jaar en jonger	75,9%	17,4%	6,7%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	84,9%	9,8%	5,3%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	85,8%	10,5%	3,8%	100,0%
	55 jaar en ouder	93,1%	5,0%	2,0%	100,0%
	Totaal	84,3%	11,1%	4,6%	100,0%
Scheikunde	34 jaar en jonger	74,0%	21,1%	4,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	87,8%	9,4%	2,7%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	93,6%	4,5%	1,9%	100,0%
	55 jaar en ouder	93,8%	4,7%	1,5%	100,0%
	Totaal	86,7%	10,5%	2,9%	100,0%
Techniek	34 jaar en jonger	44,8%	33,3%	21,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	66,3%	23,5%	10,2%	100,0%

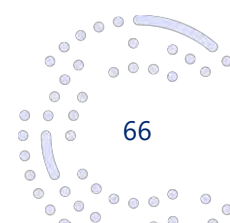
	45 t/m 54 jaar	74,1%	15,1%	10,7%	100,0%
	55 jaar en ouder	84,6%	10,1%	5,3%	100,0%
	Totaal	71,6%	17,9%	10,5%	100,0%
Tekenen	34 jaar en jonger	92,8%	4,2%	3,0%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	98,0%	1,6%	0,4%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	95,7%	3,8%	0,6%	100,0%
	55 jaar en ouder	98,7%	0,9%	0,5%	100,0%
	Totaal	96,4%	2,6%	1,0%	100,0%
Wiskunde	34 jaar en jonger	74,0%	18,7%	7,4%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	82,2%	12,0%	5,8%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	86,2%	10,1%	3,7%	100,0%
	55 jaar en ouder	91,1%	6,2%	2,7%	100,0%
	Totaal	82,9%	12,1%	5,0%	100,0%
Resterende vakken	34 jaar en jonger	71,9%	19,2%	8,9%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	81,9%	12,0%	6,1%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	81,3%	12,4%	6,3%	100,0%
	55 jaar en ouder	87,8%	8,4%	3,8%	100,0%
	Totaal	80,3%	13,3%	6,4%	100,0%
Totaal	34 jaar en jonger	79,0%	14,8%	6,2%	100,0%
	35 t/m 44 jaar	88,6%	7,9%	3,5%	100,0%
	45 t/m 54 jaar	89,2%	7,6%	3,1%	100,0%
	55 jaar en ouder	92,8%	5,0%	2,1%	100,0%
	Totaal	86,5%	9,5%	4,0%	100,0%

Tabel 47: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per regio, 2022

arbeidsmarktregio	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	totaal	lesuren
Groningen	85,6%	9,2%	5,2%	100,0%	44 351
Friesland	87,9%	6,3%	5,7%	100,0%	40 343
Drenthe	84,3%	8,5%	7,2%	100,0%	14 397
Regio Zwolle	87,7%	8,3%	4,0%	100,0%	38 346
Twente	87,8%	9,1%	3,1%	100,0%	39 035
Noord-Holland-Noord	85,8%	9,6%	4,6%	100,0%	46 481
Zaanstreek/Waterland	85,3%	11,4%	3,3%	100,0%	18 123
Zuid-Kennemerland en IJmond	88,0%	9,4%	2,7%	100,0%	25 391
Groot Amsterdam	86,6%	8,8%	4,6%	100,0%	20 555
Gooi en Vechtstreek	87,6%	10,1%	2,3%	100,0%	18 022
Amsterdam	83,9%	11,7%	4,4%	100,0%	52 939
Flevoland	79,6%	14,7%	5,6%	100,0%	11 818
Almere	87,8%	6,8%	5,4%	100,0%	14 311
Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	85,9%	9,1%	5,0%	100,0%	34 643
FoodValley	88,0%	6,8%	5,2%	100,0%	20 675
Amersfoort	84,3%	8,7%	7,0%	100,0%	22 730
Midden-Utrecht	87,7%	10,0%	2,3%	100,0%	34 030
Stad Utrecht	82,6%	15,8%	1,6%	100,0%	18 057
Holland Rijnland	83,5%	10,3%	6,2%	100,0%	35 958
Zuid-Holland Centraal	86,4%	10,1%	3,5%	100,0%	22 475

Haaglanden	81,2%	11,1%	7,7%	100,0%	17 690
Midden-Holland	82,4%	9,0%	8,7%	100,0%	14 338
's-Gravenhage	84,5%	12,5%	3,0%	100,0%	35 899
Rijnmond	81,3%	12,8%	5,9%	100,0%	41 904
Drechtsteden	84,1%	10,9%	4,9%	100,0%	18 098
Gorinchem	82,2%	16,9%	0,9%	100,0%	11 104
Rotterdam	83,0%	12,5%	4,6%	100,0%	40 658
Rivierenland	84,2%	11,1%	4,6%	100,0%	13 473
Rijk van Nijmegen	89,8%	6,9%	3,2%	100,0%	21 802
Midden-Gelderland	90,5%	7,0%	2,5%	100,0%	23 469
Achterhoek	90,2%	6,1%	3,7%	100,0%	15 507
Zeeland	84,7%	13,1%	2,2%	100,0%	21 457
West-Brabant	89,0%	9,3%	1,7%	100,0%	41 381
Midden-Brabant	89,1%	6,7%	4,2%	100,0%	24 473
Noordoost-Brabant	89,3%	8,1%	2,6%	100,0%	35 649
Zuidoost-Brabant	90,2%	7,7%	2,1%	100,0%	32 361
Helmond-De Peel	90,0%	6,3%	3,7%	100,0%	14 995
Noord-Limburg	89,2%	9,1%	1,7%	100,0%	13 831
Midden-Limburg	92,6%	5,8%	1,6%	100,0%	12 371
Zuid-Limburg	92,5%	5,8%	1,7%	100,0%	28 120
Totaal	86,4%	9,6%	4,0%	100,0%	
Lesuren	908 384	100 652	42 220		1 051 255

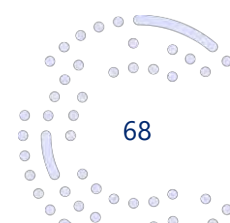
B Lesuren per onderwijstype naar vak

Tabel 48: Gegeven vakken naar onderwijstype, 2022

vak	vmbo	havo	vwo	comb.	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	2,3%	5,0%	4,5%	4,5%	3,7%	45 079
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	0,0%	0,0%	0,2%	0,1%	0,1%	962
Algemene voorbereiding op maatschappij en beroep (AVMB)	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	974
avo-vakken gemengd	0,9%	0,2%	0,2%	0,6%	0,5%	6 580
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	0,0%	1,7%	1,4%	0,1%	0,7%	8 238
Beeldende vorming	1,5%	1,5%	1,4%	2,7%	1,7%	20 061
Begeleidingsuren/counselinguren	0,8%	0,5%	0,4%	0,9%	0,7%	7 941
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 512
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	4 400
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 864
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	0,8%	0,0%	0,0%	0,0%	0,3%	4 252
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 823
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	0,2%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	931
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Producteren, installeren en energie (PIE)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 774
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	1,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	4 855
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	0,3%	0,9%	0,4%	0,4%	0,4%	5 351
Biologie	5,5%	4,7%	4,8%	4,3%	5,0%	60 391
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	0,9%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	4 399
Burgerschap	0,2%	0,2%	0,1%	0,2%	0,2%	1 983
CKV	0,5%	1,5%	0,9%	0,3%	0,8%	9 360
Dans	0,1%	0,0%	0,0%	0,3%	0,1%	997
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	2,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,8%	10 016
Drama	0,3%	0,3%	0,4%	1,1%	0,5%	5 664
Duits	2,9%	5,1%	5,1%	3,5%	3,9%	47 976
Economie	4,0%	5,1%	3,5%	1,2%	3,7%	44 746
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	5 528
Engels	9,1%	9,8%	9,0%	8,5%	9,1%	110 747
Filosofie/wijsbegeerte	0,0%	0,2%	0,7%	0,3%	0,3%	3 154
Frans	0,9%	4,5%	5,1%	5,7%	3,4%	40 966
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	6,2%	5,0%	4,6%	4,2%	50 766
Godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,5%	1,3%	1,3%	1,2%	14 679
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,4%	5 449
Handvaardigheid	0,5%	0,4%	0,3%	0,9%	0,5%	5 978

Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	0,6%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	2 964
Informatica	0,2%	0,6%	0,7%	0,4%	0,5%	5 624
Informatiekunde/ Informatietechnologie	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1 110
Keuzewerktijd (KWT)	1,8%	0,7%	0,6%	5,8%	1,9%	22 851
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	0,0%	4,8%	0,2%	1,2%	14 724
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	0,5%	0,8%	0,8%	0,8%	0,7%	8 089
Kunstvakken I en II vmbo	0,6%	0,0%	0,0%	0,1%	0,3%	3 325
Lichamelijke opvoeding	7,4%	6,3%	6,0%	7,9%	6,9%	84 069
Maatschappijkunde	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,2%	1 871
Maatschappijleer	2,4%	1,8%	1,0%	0,4%	1,7%	20 353
Maatschappijwetenschappen	0,1%	0,7%	0,5%	0,1%	0,3%	3 926
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	0,4%	0,0%	0,0%	0,1%	0,2%	1 977
Mentorles	5,5%	4,8%	4,5%	5,7%	5,1%	62 405
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	0,4%	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	1 795
Muziek	0,7%	1,2%	1,4%	2,5%	1,2%	15 155
Natuur, leven en technologie (NLT)	0,1%	0,5%	0,5%	0,3%	0,3%	3 909
Natuurkunde	0,8%	3,8%	4,4%	1,6%	2,4%	29 346
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	0,6%	0,6%	1,3%	1,7%	20 877
Nederlands	10,2%	10,3%	8,9%	8,9%	9,7%	117 705
NT2 (Nederlands als tweede taal)	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	718
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	0,1%	0,6%	0,8%	1,2%	0,5%	6 141
Praktische sectororientatie (PSO)	1,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,6%	6 782
Produceren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	1,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,5%	5 556
Rekenen	0,9%	0,2%	0,1%	0,3%	0,5%	5 736
Scheikunde	0,3%	3,7%	3,9%	0,9%	1,9%	23 461
Spaans	0,1%	0,6%	0,9%	0,6%	0,5%	5 840
Techniek	1,4%	0,3%	0,3%	1,1%	0,9%	10 407
Tekenen	0,6%	1,0%	1,0%	1,3%	0,9%	10 896
Verzorging	0,3%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	1 690
Wiskunde	9,6%	10,8%	11,5%	9,7%	10,3%	125 666
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	2,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,9%	10 841
Resterende vakken	4,0%	1,3%	1,7%	6,6%	3,3%	39 861
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	
Lesuren	500 829	236 992	295 837	181 404		1 215 061

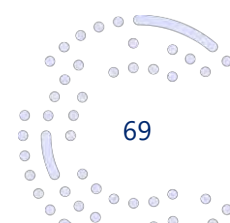

C Verdeling lesuren naar avo-vak en graadsector

In deze bijlage is het percentage lesuren avo-vakken weergegeven voor de verschillende onderwijstypen voor de eerste- en tweedegraads sector afzonderlijk (vergelijk Tabel 6).

Tabel 49: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (eerstegraads), 2022

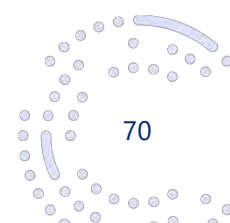
vak	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	4,5%	3,6%	3,0%	3,9%
Beeldende vorming	0,6%	0,6%	2,1%	0,7%
Biologie	5,0%	5,3%	3,5%	5,0%
Duits	3,6%	4,5%	2,3%	4,0%
Economie	6,9%	4,9%	3,6%	5,7%
Engels	10,2%	8,9%	6,8%	9,4%
Frans	2,7%	3,8%	3,3%	3,3%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	6,4%	4,5%	3,5%	5,3%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,4%	1,1%	0,4%	1,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	4,8%	0,1%	2,5%
Lichamelijke opvoeding	5,5%	5,0%	5,9%	5,3%
Maatschappijleer	3,1%	1,9%	1,0%	2,4%
Muziek	0,5%	0,6%	3,9%	0,8%
Natuurkunde	3,5%	5,2%	3,1%	4,4%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	0,1%	0,0%	0,5%	0,1%
Nederlands	10,8%	8,7%	5,2%	9,4%
Scheikunde	4,2%	5,3%	3,0%	4,7%
Techniek	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%
Tekenen	0,7%	0,7%	1,0%	0,7%
Wiskunde	11,0%	12,9%	8,2%	11,8%
Resterende vakken	19,3%	17,5%	39,6%	19,5%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	131 525	159 656	17 228	308 409

Tabel 50: Percentage gegeven lesuren per avo-vak naar onderwijstype (tweedegraads), 2022

vak	vmbo	havo	vwo	combinaties	totaal
Aardrijkskunde	2,3%	5,7%	5,5%	4,7%	3,6%
Beeldende vorming	1,5%	2,6%	2,4%	2,7%	2,0%
Biologie	5,5%	4,3%	4,2%	4,4%	4,9%
Duits	2,9%	6,9%	5,8%	3,6%	3,9%
Economie	4,0%	2,8%	1,9%	1,0%	3,0%
Engels	9,1%	9,3%	9,1%	8,7%	9,0%
Frans	0,9%	6,8%	6,7%	5,9%	3,4%
Geschiedenis (en staatsinrichting)	2,6%	5,9%	5,7%	4,8%	3,8%
Godsdienst/levensbeschouwing	1,0%	1,7%	1,6%	1,4%	1,2%
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	0,0%	0,0%	4,8%	0,2%	0,8%
Lichamelijke opvoeding	7,4%	7,3%	7,1%	8,1%	7,5%
Maatschappijleer	2,4%	0,1%	0,1%	0,4%	1,4%
Muziek	0,7%	2,1%	2,2%	2,4%	1,4%
Natuurkunde	0,8%	4,2%	3,5%	1,4%	1,7%
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	3,1%	1,3%	1,2%	1,4%	2,3%
Nederlands	10,2%	9,8%	9,1%	9,2%	9,8%
Scheikunde	0,3%	3,0%	2,2%	0,7%	1,0%
Techniek	1,4%	0,7%	0,6%	1,2%	1,1%
Tekenen	0,6%	1,3%	1,4%	1,3%	1,0%
Wiskunde	9,6%	10,6%	10,0%	9,9%	9,8%
Resterende vakken	33,6%	13,5%	14,9%	26,7%	27,2%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	500 829	105 466	136 180	164 176	906 652

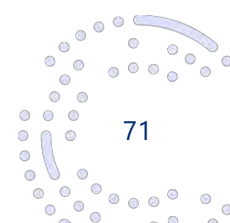

D Verdeling lesuren naar leeftijd en graadsector

De tabellen in deze bijlage betreffen een opsplitsing van Figuur 8 (en Tabel 37 uit bijlage A) naar graadsector. Te zien is dat in het eerstegraads gebied vaker sprake is van ouderen en in het tweedegraads gebied vaker sprake is van jongeren. Het vak Duits in het eerstegraads gebied wordt bijvoorbeeld slechts in 17,9% van de lesuren door de groep onder 35 jaar gegeven.

Tabel 51: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak (eerstegraads), 2022

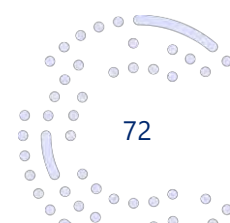
vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	27,9%	33,1%	20,7%	18,3%	100,0%	12 136
Beeldende vorming	12,5%	30,4%	30,3%	26,8%	100,0%	2 171
Biologie	27,4%	29,5%	24,1%	18,9%	100,0%	15 539
Duits	17,9%	19,0%	27,3%	35,7%	100,0%	12 316
Economie	27,4%	25,2%	22,0%	25,4%	100,0%	17 477
Engels	29,3%	23,8%	22,9%	23,9%	100,0%	28 739
Frans	14,7%	18,5%	31,6%	35,2%	100,0%	10 221
Geschiedenis (en staatsinrichting)	25,3%	31,4%	24,2%	19,1%	100,0%	16 187
Godsdienst/levensbeschouwing	23,3%	26,4%	19,3%	31,0%	100,0%	3 616
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	23,4%	24,2%	20,4%	32,1%	100,0%	7 669
Lichamelijke opvoeding	33,5%	32,0%	21,0%	13,4%	100,0%	16 182
Maatschappijleer	35,2%	31,0%	15,3%	18,4%	100,0%	7 271
Muziek	23,3%	27,6%	19,4%	29,6%	100,0%	2 320
Natuurkunde	21,4%	24,4%	26,4%	27,9%	100,0%	13 484
Nederlands	25,2%	24,6%	22,8%	27,3%	100,0%	28 877
Scheikunde	24,9%	22,0%	28,7%	24,3%	100,0%	14 547
Tekenen	10,1%	30,0%	28,6%	31,3%	100,0%	2 273
Wiskunde	22,5%	20,7%	26,5%	30,3%	100,0%	36 299
Resterende vakken	23,7%	26,7%	24,6%	25,1%	100,0%	59 984
Totaal	24,9%	25,5%	24,2%	25,4%	100,0%	
Lesuren	76 539	78 571	74 476	77 975		307 561

Tabel 52: Verdeling lesuren naar leeftijdscategorie per avo-vak (tweede graads), 2022

vak	-35	35-45	45-55	55+	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	46,3%	23,2%	16,4%	14,0%	100%	32 762
Beeldende vorming	26,9%	24,0%	26,3%	22,7%	100%	17 828
Biologie	39,9%	23,7%	19,5%	16,9%	100%	44 606
Duits	28,0%	20,0%	24,8%	27,2%	100%	35 498
Economie	37,4%	24,1%	20,2%	18,3%	100%	27 069
Engels	43,6%	23,0%	17,6%	15,8%	100%	81 369
Frans	26,9%	19,2%	27,3%	26,6%	100%	30 673
Geschiedenis (en staatsinrichting)	43,0%	25,4%	17,3%	14,3%	100%	34 488
Godsdienst/levensbeschouwing	33,9%	24,0%	17,9%	24,3%	100%	11 052
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	31,8%	24,1%	17,8%	26,3%	100%	7 044
Lichamelijke opvoeding	44,5%	31,2%	16,1%	8,2%	100%	67 724
Maatschappijleer	47,2%	24,4%	14,6%	13,8%	100%	13 046
Muziek	35,2%	20,9%	17,8%	26,0%	100%	12 810
Natuurkunde	33,5%	20,6%	21,2%	24,6%	100%	15 709
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	35,5%	19,9%	21,4%	23,3%	100%	20 515
Nederlands	31,7%	23,3%	22,1%	22,9%	100%	88 209
Scheikunde	37,1%	18,9%	22,1%	21,9%	100%	8 876
Techniek	15,4%	19,6%	31,3%	33,8%	100%	10 348
Tekenen	24,9%	25,1%	27,5%	22,5%	100%	8 616
Wiskunde	33,8%	20,5%	22,2%	23,5%	100%	88 673
Resterende vakken	33,5%	24,7%	22,3%	19,5%	100%	245 505
Totaal	35,8%	23,6%	21,0%	19,6%	100%	
Lesuren	322 980	213 389	189 190	176 861		902 420

E Bevoegd gegeven lesuren naar vak

Tabel 53: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren per vak, vakken <0,05% zijn in Resterende vakken opgenomen, 2022

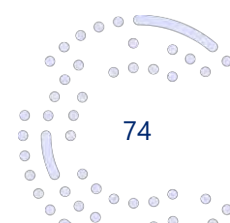
vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	87,2%	9,8%	2,9%	100,0%	45 035
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	70,3%	23,6%	6,1%	100,0%	960
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	85,2%	12,4%	2,3%	100,0%	8 202
Beeldende vorming	94,1%	3,5%	2,4%	100,0%	20 046
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	69,6%	19,0%	11,4%	100,0%	1 501
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	73,3%	15,8%	10,9%	100,0%	4 346
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	80,4%	13,3%	6,3%	100,0%	1 860
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	79,7%	10,9%	9,4%	100,0%	4 238
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	74,4%	17,1%	8,4%	100,0%	1 804
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	54,4%	33,7%	11,9%	100,0%	926
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Produceren, installeren en energie (PIE)	74,7%	17,4%	7,8%	100,0%	1 757
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	77,1%	12,7%	10,2%	100,0%	4 842
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	97,5%	1,4%	1,2%	100,0%	5 351
Biologie	89,9%	7,2%	2,9%	100,0%	60 309
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	73,2%	18,2%	8,6%	100,0%	4 371
CKV	89,9%	7,1%	3,0%	100,0%	9 343
Dans	86,3%	11,3%	2,4%	100,0%	990
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	69,2%	19,3%	11,5%	100,0%	9 813
Drama	89,1%	7,9%	3,0%	100,0%	5 595
Duits	90,7%	6,1%	3,1%	100,0%	47 928
Economie	86,1%	10,3%	3,5%	100,0%	44 692
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	80,4%	14,5%	5,1%	100,0%	5 520
Engels	86,3%	9,8%	3,9%	100,0%	110 616
Filosofie/wijsbegeerte	90,4%	7,5%	2,1%	100,0%	3 139
Frans	91,4%	5,7%	2,9%	100,0%	40 936
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,2%	5,9%	1,9%	100,0%	50 750
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	83,7%	9,5%	6,8%	100,0%	5 431
Handvaardigheid	90,5%	6,6%	2,8%	100,0%	5 967
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	86,0%	8,6%	5,4%	100,0%	2 950
Informatica	57,7%	30,7%	11,5%	100,0%	5 453
Informatiekunde/ Informatietechnologie	53,4%	38,3%	8,3%	100,0%	1 031
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	93,4%	4,3%	2,3%	100,0%	14 678
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	90,7%	6,3%	3,1%	100,0%	8 040

Kunstvakken I en II vmbo	90,2%	6,5%	3,3%	100,0%	3 324
Lichamelijke opvoeding	97,3%	1,8%	0,8%	100,0%	84 034
Maatschappijkunde	83,5%	10,8%	5,7%	100,0%	1 871
Maatschappijleer	74,8%	19,1%	6,1%	100,0%	20 306
Maatschappijwetenschappen	85,4%	10,6%	4,0%	100,0%	3 909
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	68,2%	25,4%	6,4%	100,0%	1 949
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	72,3%	18,8%	8,9%	100,0%	1 768
Muziek	93,1%	4,2%	2,7%	100,0%	15 143
Natuur, leven en technologie (NLT)	82,2%	13,0%	4,9%	100,0%	3 897
Natuurkunde	84,4%	11,6%	3,9%	100,0%	29 297
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	77,5%	14,8%	7,7%	100,0%	20 847
Nederlands	84,2%	11,1%	4,6%	100,0%	117 421
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	76,9%	17,4%	5,7%	100,0%	5 999
Producteren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	75,5%	16,2%	8,3%	100,0%	5 520
Rekenen	69,5%	19,8%	10,7%	100,0%	5 646
Scheikunde	86,6%	10,5%	2,9%	100,0%	23 453
Spaans	85,4%	11,6%	3,0%	100,0%	5 834
Techniek	71,4%	18,0%	10,5%	100,0%	10 335
Tekenen	96,4%	2,6%	1,0%	100,0%	10 894
Verzorging	73,1%	11,2%	15,7%	100,0%	1 686
Wiskunde	82,8%	12,2%	5,0%	100,0%	125 517
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	78,3%	13,3%	8,4%	100,0%	10 821
Resterende vakken	79,3%	15,3%	5,4%	100,0%	3 364
Totaal	86,4%	9,6%	4,0%	100,0%	
Lesuren	908 384	100 652	42 220		1 051 255

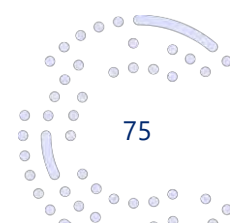
Tabel 54: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren – cijfers uit Tabel 53 **voor alleen onderwijstype vmbo**, waarbij vakken met minder dan 100 lesuren niet in de tabel zijn opgenomen, 2022

vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	84,8%	11,5%	3,7%	100,0%	11 636
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	54,3%	38,8%	7,0%	100,0%	207
Beeldende vorming	92,3%	4,2%	3,4%	100,0%	7 515
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Bouwen, wonen en interieur (BWI)	70,5%	18,2%	11,3%	100,0%	1 483
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Dienstverlening & producten (D&P)	73,5%	15,6%	11,0%	100,0%	4 314
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Economie en ondernemen (E&O)	80,3%	13,3%	6,4%	100,0%	1 833
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Groen	79,8%	10,8%	9,3%	100,0%	4 187
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Horeca, bakkerijen en recreatie (HBR)	75,1%	16,4%	8,5%	100,0%	1 785
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	56,2%	31,3%	12,5%	100,0%	766
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Producteren, installeren en energie (PIE)	74,8%	17,4%	7,8%	100,0%	1 753
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Zorg en welzijn (Z&W)	77,3%	12,5%	10,2%	100,0%	4 791
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	95,5%	1,9%	2,6%	100,0%	1 505
Biologie	87,6%	8,2%	4,2%	100,0%	27 269

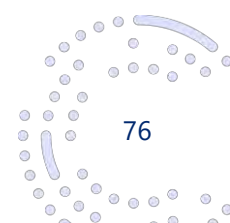
Bouwen, wonen en interieur, vmbo profielvak, profielmodule (BWI)	73,3%	18,2%	8,5%	100,0%	4 365
CKV	87,3%	7,3%	5,4%	100,0%	2 443
Dans	83,7%	14,8%	1,4%	100,0%	251
Dienstverlening & producten, vmbo profielvak, profielmodule (D&P)	69,4%	19,2%	11,4%	100,0%	9 752
Drama	84,9%	10,8%	4,3%	100,0%	1 566
Duits	87,8%	7,5%	4,8%	100,0%	14 590
Economie	86,6%	8,8%	4,6%	100,0%	19 994
Economie en ondernemen, vmbo profielvak, profielmodule (E&O)	80,7%	14,1%	5,1%	100,0%	5 427
Engels	83,0%	11,3%	5,7%	100,0%	45 439
Frans	91,2%	5,5%	3,3%	100,0%	4 731
Geschiedenis (en staatsinrichting)	91,7%	5,6%	2,7%	100,0%	12 841
Groen, vmbo profielvak, profielmodule	83,7%	9,6%	6,8%	100,0%	5 395
Handvaardigheid	87,6%	8,5%	3,9%	100,0%	2 364
Horeca, bakkerijen en recreatie, vmbo profielvak, profielmodule (HBR)	86,2%	8,3%	5,5%	100,0%	2 923
Informatica	41,3%	41,1%	17,6%	100,0%	1 184
Informatiekunde/ Informatietechnologie	51,9%	39,0%	9,1%	100,0%	665
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	87,0%	7,9%	5,1%	100,0%	2 550
Kunsvakken I en II vmbo	90,7%	5,9%	3,4%	100,0%	3 025
Lichamelijke opvoeding	97,4%	1,6%	1,0%	100,0%	37 152
Maatschappijkunde	84,5%	10,0%	5,5%	100,0%	1 829
Maatschappijleer	72,7%	19,8%	7,6%	100,0%	12 240
Maatschappijwetenschappen	75,6%	21,2%	3,2%	100,0%	626
Media, vormgeving en ICT, vmbo profielvak, profielmodule (MVI)	69,8%	25,5%	4,7%	100,0%	1 758
Mobiliteit en transport, vmbo profielvak, profielmodule (M&T)	72,3%	18,8%	8,9%	100,0%	1 768
Muziek	89,6%	6,8%	3,5%	100,0%	3 635
Natuur, leven en technologie (NLT)	69,7%	18,0%	12,3%	100,0%	750
Natuurkunde	74,6%	16,9%	8,5%	100,0%	4 252
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	78,0%	13,7%	8,3%	100,0%	15 373
Nederlands	82,0%	11,9%	6,1%	100,0%	50 671
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	72,0%	20,9%	7,2%	100,0%	285
Producteren, installeren en energie, vmbo profielvak, profielmodule (PIE)	75,5%	16,1%	8,3%	100,0%	5 478
Rekenen	67,8%	20,8%	11,4%	100,0%	4 563
Scheikunde	79,5%	13,3%	7,2%	100,0%	1 597
Spaans	77,7%	13,6%	8,7%	100,0%	581
Techniek	68,8%	19,0%	12,2%	100,0%	6 806
Tekenen	94,9%	3,5%	1,6%	100,0%	3 098
Verzorging	72,6%	10,6%	16,8%	100,0%	1 461
Wiskunde	79,0%	13,6%	7,4%	100,0%	48 076
Zorg en welzijn, vmbo profielvak, profielmodule (Z&W)	78,2%	13,3%	8,4%	100,0%	10 742
Resterende vakken	77,3%	14,0%	8,7%	100,0%	1 311
Totaal	82,9%	11,2%	6,0%	100,0%	
Lesuren	350 405	47 220	25 166		422 791

Tabel 55: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren – cijfers uit Tabel 53 **voor alleen onderwijstypen havo en vwo** (geen combinaties), waarbij vakken met minder dan 100 lesuren niet in de tabel zijn opgenomen, 2022

vak	bevoegd	benoemb	onbevoegd	totaal	lesuren
Aardrijkskunde	89,0%	8,8%	2,2%	100,0%	25 218
Algemene natuurwetenschappen (ANW)	75,8%	19,3%	4,9%	100,0%	536
Bedrijfseconomie, ondernemerschap en financiële zelfredzaamheid	85,4%	12,3%	2,3%	100,0%	7 897
Beeldende vorming	96,3%	2,4%	1,3%	100,0%	7 722
Beroepsgericht keuzevak bij het profielvak Media, vormgeving en ICT (MVI)	48,1%	45,3%	6,6%	100,0%	123
Beweging en sport/bewegen, sport en maatschappij (BSM)	98,4%	1,1%	0,5%	100,0%	3 205
Biologie	92,7%	6,0%	1,4%	100,0%	25 255
CKV	91,1%	6,7%	2,2%	100,0%	6 270
Dans	98,3%	1,7%	0,0%	100,0%	193
Drama	89,2%	7,2%	3,6%	100,0%	1 998
Duits	92,6%	5,1%	2,3%	100,0%	27 054
Economie	85,9%	11,6%	2,5%	100,0%	22 444
Engels	89,6%	8,2%	2,2%	100,0%	49 739
Filosofie/wijsbegeerte	91,3%	6,2%	2,5%	100,0%	2 612
Frans	92,5%	5,4%	2,1%	100,0%	25 922
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,8%	5,8%	1,4%	100,0%	29 510
Handvaardigheid	92,6%	5,7%	1,6%	100,0%	1 942
Informatica	64,5%	27,4%	8,2%	100,0%	3 604
Informatiekunde/ Informatietechnologie	55,2%	31,7%	13,2%	100,0%	145
Klassieke talen (Latijn/Grieks)/klassieke culturele vorming (KCV)	93,7%	4,2%	2,1%	100,0%	14 188
Kunst (algemeen) en cultuur(geschiedenis)	93,4%	5,1%	1,5%	100,0%	4 037
Kunsvakken I en II vmbo	79,7%	20,3%	0,0%	100,0%	136
Lichamelijke opvoeding	97,5%	1,9%	0,6%	100,0%	32 620
Maatschappijleer	79,0%	16,9%	4,0%	100,0%	7 274
Maatschappijwetenschappen	89,3%	6,9%	3,8%	100,0%	3 072
Muziek	95,1%	2,5%	2,4%	100,0%	6 934
Natuur, leven en technologie (NLT)	85,7%	11,3%	3,0%	100,0%	2 688
Natuurkunde	87,1%	10,2%	2,7%	100,0%	22 234
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	78,2%	16,7%	5,2%	100,0%	3 133
Nederlands	87,7%	9,5%	2,8%	100,0%	50 692
O&O (Onderzoek & Ontwerpen)	78,8%	15,5%	5,7%	100,0%	3 623
Rekenen	78,3%	15,1%	6,6%	100,0%	587
Scheikunde	87,8%	9,7%	2,5%	100,0%	20 246
Spaans	87,4%	10,1%	2,6%	100,0%	4 106
Techniek	77,7%	15,2%	7,1%	100,0%	1 578
Tekenen	97,2%	2,3%	0,5%	100,0%	5 456
Wiskunde	86,1%	11,1%	2,8%	100,0%	59 770
Resterende vakken	77,7%	19,1%	3,1%	100,0%	1 430
Totaal	89,6%	8,1%	2,3%	100,0%	
Lesuren	434 714	39 476	11 204		485 394

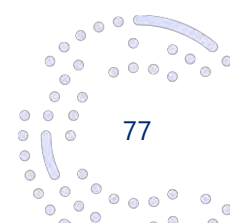

Tabel 56: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor het tweedegraads gebied (avovakken met aandeel > 1%), 2022

vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
Aardrijkskunde	86,9%	9,6%	3,5%	32 860
Beeldende vorming	93,7%	3,6%	2,6%	17 875
Biologie	88,9%	7,5%	3,6%	44 761
Duits	90,2%	6,0%	3,8%	35 606
Economie	86,4%	9,0%	4,7%	27 138
Engels	85,2%	9,9%	4,8%	81 800
Frans	91,4%	5,1%	3,5%	30 715
Geschiedenis (en staatsinrichting)	92,3%	5,2%	2,5%	34 545
Lichamelijke opvoeding	97,1%	1,9%	0,9%	67 837
Maatschappijleer	72,1%	20,5%	7,4%	13 047
Muziek	92,6%	4,5%	2,9%	12 827
Natuurkunde	81,0%	12,9%	6,1%	15 798
Natuurkunde/scheikunde (NASK)	77,5%	14,8%	7,7%	20 625
Nederlands	82,7%	11,6%	5,7%	88 512
Scheikunde	83,6%	11,8%	4,6%	8 900
Techniek	71,6%	17,8%	10,5%	10 301
Tekenen	96,2%	2,6%	1,2%	8 621
Wiskunde	82,4%	11,4%	6,2%	89 032

Tabel 57: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren voor het eerstegraads gebied (leerjaren 4, 5 en 6 havo/vwo, avo-vakken met aandeel > 1%), 2022

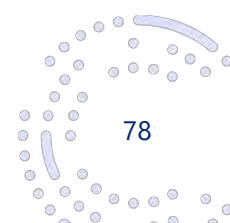
vak	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
Aardrijkskunde	88,2%	10,4%	1,4%	12 175
Biologie	92,9%	6,4%	0,7%	15 548
Duits	92,1%	6,6%	1,3%	12 322
Economie	85,8%	12,4%	1,8%	17 554
Engels	89,2%	9,4%	1,4%	28 816
Frans	91,6%	7,5%	0,9%	10 221
Geschiedenis (en staatsinrichting)	91,8%	7,4%	0,7%	16 205
Klassieke talen/klassieke culturele vorming (KCV)	96,3%	2,4%	1,3%	7 651
Lichamelijke opvoeding	98,1%	1,4%	0,5%	16 197
Maatschappijleer	79,6%	16,6%	3,8%	7 259
Natuurkunde	88,5%	10,2%	1,3%	13 499
Nederlands	88,8%	9,8%	1,5%	28 909
Scheikunde	88,4%	9,7%	1,8%	14 553
Wiskunde	84,0%	14,1%	1,9%	36 485

Tabel 58: Percentage bevoegd, benoembaar en onbevoegd gegeven lesuren naar onderwijstype voor lessen in het vo gegeven op zogeheten verticale scholengemeenschappen (scholen waar ook sprake is van mbo), de overige vo scholen en het totaal van de scholen, 2022

soort	onderwijstype	bevoegd	benoembaar	onbevoegd	lesuren
vo	vmbo	83,3%	10,9%	5,8%	373 664
	havo	87,3%	10,0%	2,7%	214 368
	vwo	91,4%	6,6%	2,0%	269 674
	combinatie	86,1%	9,8%	4,1%	141 731
	totaal	86,7%	9,4%	3,9%	999 437
vo afdeling mbo	vmbo	80,0%	13,1%	6,9%	49 127
	havo	86,1%	11,9%	2,0%	823
	vwo	89,2%	7,6%	3,3%	528
	combinatie	87,6%	7,2%	5,2%	1 339
	totaal	80,4%	12,8%	6,8%	51 818
totaal	vmbo	82,9%	11,2%	6,0%	422 791
	havo	87,3%	10,1%	2,7%	215 191
	vwo	91,4%	6,6%	2,0%	270 202
	combinatie	86,2%	9,8%	4,1%	143 070
	totaal	86,4%	9,6%	4,0%	1 051 255

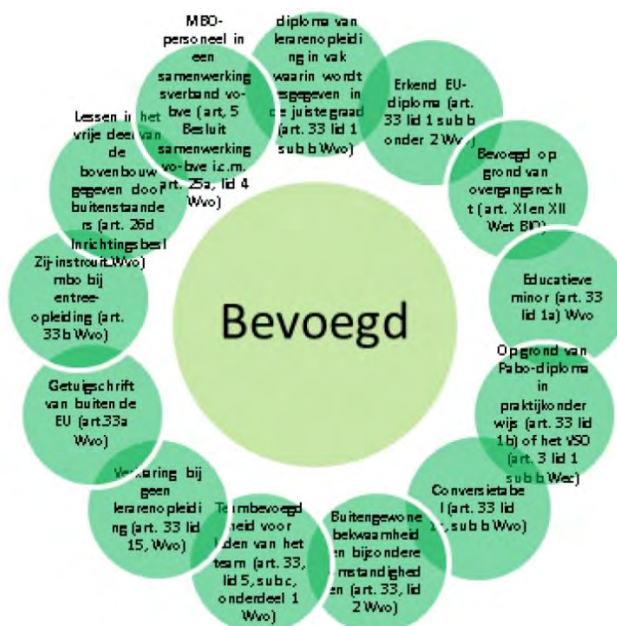

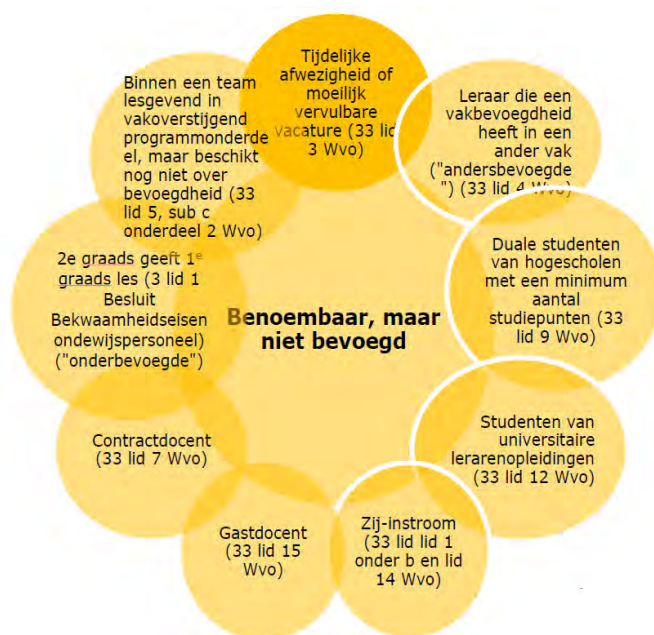
F Indeling bevoegd, benoembaar en onbevoegd

In de 'Verdiepende analyse onbevoegd lesgeven' die als bijlage²¹ dient bij de 'Bijlage bij Plan van aanpak tegengaan onbevoegd lesgeven' zijn de wettelijke mogelijkheden rond bevoegd en benoembaar lesgeven toegelicht. We tonen in Figuur 28 en Figuur 29 de aldaar getoonde samenvattende figuren.

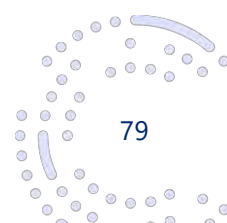
Figuur 28: Bevoegd

Figuur 29: Benoembaar, maar niet bevoegd

²¹ Zie figuren 3 en 4 in het document op de pagina: <https://www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-onderwijs-cultuur-en-wetenschap/documenten/rapporten/2016/02/29/verdiepende-analyse-onbevoegd-lesgeven>

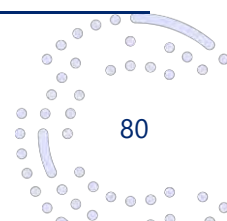

In de meting in dit rapport is eerst op grond van onder meer ROD HO en oudere bevoegdheidsmetingen vastgesteld of men bevoegd was (bestandsanalyse). Zo ja, dan valt men in de categorie bevoegd. Voor de restgroep (bijna een kwart van het aantal lesuren) is aan de school gevraagd in welke bevoegdheids- of benoembaarheids categorie een les (in feite een persoon-vak-graadgebied combinatie) valt (zelfrapportage). De mogelijkheden uit de bovenstaande figuren zijn daarbij voorgelegd aan de scholen op basis van de indeling die in Tabel 59 tot en met Tabel 62 is weergegeven. De zelfrapportage (bevraging van de bevoegdheidssituatie van alle lesuren waarvan niet uit een bestandsanalyse kan worden vastgesteld dat ze bevoegd gegeven worden) is vergelijkbaar met die van IPTO-2014 en later (maar nieuw en sterk verbeterd ten opzichte van IPTO-2013). Daarom kunnen de in dit rapport getoonde bevoegdheidscijfers niet vergeleken worden met die van IPTO-2013 en eerder.

De categorieën "8: MBO" en "17: Benoembaar voor vmbo profielvak o.b.v. overgangsrecht artikel 6.1 besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel" zijn al bij de meting van 2021 geschrapt.

Tabel 59: Mogelijke keuzes rond bevoegdheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2022

titel	beschrijving
1 Bevoegd (diploma van na 2006 voor vak en graad) artikel 33 lid 1 sub b onder 1	Leraar beschikt over een Nederlands diploma van <u>na</u> 1 augustus 2006 dat vermeldt voor welk(e) vak(ken) en in welke graad de leraar aan de bekwaamheidseisen voldoet, over een VOG, en is niet door een rechterlijke uitspraak uitgesloten van het geven van onderwijs.
2 Bevoegd op grond van overgangsrecht Wet BIO (voor diploma's van vóór 2006)	Leraar beschikt over een diploma van <u>vóór</u> 1 augustus 2006 op basis waarvan hij bevoegd is. Voor alle diploma's van <u>vóór</u> 2006 is bepaald voor welke graad en welk(e) vak(ken) lesgegeven mag worden op 1 augustus 2006 (zie het handboek bevoegdheid van DUO).
3 Erkend buitenlands diploma artikel 33 lid 1 sub b onder 2	De wet kent de mogelijkheid van erkenning van buitenlandse beroepskwalificaties.
4 Educatieve minor/module artikel 33 lid 1a Wvo	Het is voor een aantal vakken ook mogelijk bevoegd les te geven op basis van een educatieve minor gevolgd tijdens een wo-bachelor, of een educatieve module (post-bachelor). Dit mag in de theoretische leerweg van het vmbo, en de onderbouw van havo en vwo.
5 Bevoegdheid via conversietabel	De conversietabel is bedoeld voor situaties waarin een behaald diploma geen uitsluitsel geeft over de bevoegdheid voor een bepaald vak. Dit kunnen nieuwe vakken zijn, vakken die van naam zijn veranderd of vakken waarvoor geen lerarenopleiding bestaat. Een leraar kan zo met een andere lerarenopleiding bevoegd zijn in een bepaald vak indien dit voor de betreffende combinatie van vak en opleiding in de conversietabel is geregeld (in voorkomende gevallen na bijscholing).
6 Bevoegd in team artikel 33 lid 5 Wvo	Het is in de eerste twee leerjaren (leerjaar 1 & 2) mogelijk als lid van een team bevoegd les te geven in vakoverstijgende programma-onderdelen als men zelf over een bevoegdheid beschikt voor een van de onderliggende vakken. Dit mag alleen indien het team als geheel beschikt over bevoegdheid voor alle vakken die deel uitmaken van het vakoverstijgende programma.
7 Ontheffing of erkenning van de minister van OCW op grond van de Beleidsregel ontheffing	a) In gevallen waarin geen lerarenopleiding voorhanden is, kan de minister bepalen dat toch voldaan is aan de bekwaamheidseisen;

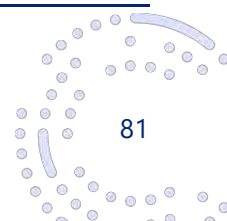

bekwaamheidseisen en bekwaamheidserkenning vo	b) Het is mogelijk in bijzondere gevallen leraren die een buitengewone vakbekwaamheid hebben (en er sprake is van een bijzonder geval) ontheffing te verlenen.
9 Bevoegd op grond van pabo-diploma	Leraar beschikt over pabo-diploma en geeft les aan: a) uitsluitend lwoo-leerlingen en is afgestudeerd tussen 1985 en 2006. Het gaat hierbij alleen om de vakken rekenen/wiskunde, Engels, Nederlands, geschiedenis, aardrijkskunde, biologie, tekenen, muziek, handvaardigheid en de praktijk-oriënterende vakken; b) vmbo-leerlingen in de vakken Nederlands of Rekenen en is afgestudeerd vóór 1985; c) de eerste twee leerjaren van het vmbo in de basis- en kaderberoepsgerichte leerwegen. Hiervoor moet de leraar een certificaat hebben van een daarbij behorend scholingstraject. Via het Besluit ontheffing gecertificeerde pabo-gediplomeerden voor de onderbouw basis- en kader is een ambtshalve ontheffing geregeld.
10 Teambevoegdheid vakoverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroute vmbo-mbo artikel 33 lid 5a	Voor de vak- en sectoroverstijgende programmaonderdelen van een doorlopende leerroute kan worden gewerkt in teams als: a) de leraren en docenten van het team ieder voldoen aan de bekwaamheidseisen, waarbij de leraren en docenten in het team als geheel beschikken over de bekwaamheidseisen voor alle onderdelen van het onderwijsprogramma van de doorlopende leerroute vmbo-mbo of de geïntegreerde route vmbo-basisberoepsopleiding; b) de leraren en docenten van het team ieder verantwoordelijk zijn voor de kwaliteit van dat deel van het onderwijs in het desbetreffende programmaonderdeel waarvoor zij voldoen aan de bekwaamheidseisen.

Tabel 60: Mogelijke keuzes rond benoembaarheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2022

titel	beschrijving
11 Vervanging en moeilijk vervulbare vacature artikel 33 lid 3 Wvo	Tijdelijke vervangers bij afwezigheid, en leraren bij moeilijk vervulbare vacatures mogen maximaal 1 jaar zonder het juiste diploma lesgeven. Deze leraar moet als het jaar voorbij is wel in opleiding om te kunnen blijven lesgeven. Afspraak is dat men binnen 2 jaar bevoegd dient te zijn. Dit kan verlengd worden met 2 jaar.
12 Andersbevoegd artikel 33 lid 4	Leraren die al een bevoegdheid hebben mogen daarnaast ook twee jaar lang een ander vak geven (zgn. anders-bevoegden), mits de leraar wel in opleiding gaat voor dat vak. Deze periode mag op aanvraag 2 jaar verlengd worden.
13 LIO artikel 33 lid 9 en 12	Studenten van lerarenopleidingen mogen afhankelijk van de precieze situatie 5 maanden tot 2 jaar lesgeven. Studenten van hbo-opleidingen moeten bovendien voldoende studiepunten gehaald hebben.
14 Zij-instroom artikel 33 lid 14	Personen die het traject 'zij-instroom in het beroep' volgen met een geschiktheidsverklaring. Dit mag 2 jaar. Deze periode mag met 2 jaar verlengd worden door het schoolbestuur indien daar redenen voor zijn.
15 Gastdocent artikel 33 lid 15	Gastdocenten mogen lesgeven onder verantwoordelijkheid van een andere leraar voor maximaal 6 uur per week gemiddeld op jaarbasis. In het havo/vwo kunnen andere instellingen of personen

van buiten de school in het vrije deel lesgeven onder een aantal strikte voorwaarden.

16 Onderbevoegd artikel 2.2 besluit bekwaamheidseisen onderwijspersoneel	Leraren met een tweedegraads bevoegdheid die eerstegraads les geven (zgn. onderbevoegden) mogen dit maximaal 1 jaar doen, mits de leraar voornamelijk in de onderbouw les geeft en de school voor maximaal 5% van de lessen in de bovenbouw deze constructie toepast. Scholen moeten dit melden bij de inspectie.
--	---

Tabel 61: Mogelijke keuzes rond onbevoegdheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2022

titel	Beschrijving
18 Onbevoegd	Het vak wordt niet bevoegd of benoembaar gegeven.

Tabel 62: Mogelijke keuzes rond onbepaalbaarheid die de scholen bij het invullen van IPTO zijn aangeboden, 2022

titel	Beschrijving
19 Onbepaalbaar	Voor deze les bestaat geen lerarenopleiding die een bevoegdheid verleent of het gaat om een schooleigen vak.
20 Ondersteunt leraar	Er staat tegelijkertijd ook een bevoegde leraar in de klas.
21 Geeft dit vak niet	Het rooster waaruit is afgeleid dat de persoon dit vak geeft is op punt niet correct.

De aantallen lesuren die door de scholen gerapporteerd worden onder de verschillende bevoegdheidscategorieën, gecombineerd met de informatie we uit IPTO-2014 tot en met IPTO-2021 en ROD HO afgeleid hebben staan weergegeven in Tabel 63.

Tabel 63: Detailinformatie lesuren naar bevoegdheidscategorie

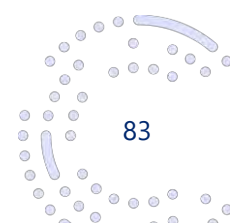
bevoegdheidscategorie	lesuren	%
<i>Stap 1: is de bevoegdheid te halen uit ROD HO of eerdere IPTO metingen?</i>		
Bevoegd volgens ROD HO	541 389	51,5%
IPTO-2021: Bevoegd voor dit vak op deze graad	51 684	4,9%
IPTO-2021: Overgangsrecht	194	0,0%
IPTO-2021: Erkend buitenlands diploma	536	0,1%
IPTO-2021: Beschikking van de minister van OCW	191	0,0%
IPTO-2021: Bevoegd volgens BRON HO	3 262	0,3%
IPTO-2020: Bevoegd voor dit vak op deze graad	36 787	3,5%
IPTO-2020: Overgangsrecht	361	0,0%
IPTO-2020: Erkend buitenlands diploma	550	0,1%
IPTO-2020: Beschikking van de minister van OCW	324	0,0%
IPTO-2020: Bevoegd volgens BRON HO	113	0,0%
IPTO-2019: Bevoegd voor dit vak op deze graad	25 149	2,4%
IPTO-2019: Overgangsrecht	352	0,0%
IPTO-2019: Erkend buitenlands diploma	482	0,0%
IPTO-2019: Beschikking van de minister van OCW	199	0,0%
IPTO-2019: Bevoegd volgens BRON HO	612	0,1%
IPTO-2018: Bevoegd voor dit vak op deze graad	23 488	2,2%
IPTO-2018: Overgangsrecht	562	0,1%
IPTO-2018: Erkend buitenlands diploma	299	0,0%
IPTO-2018: Beschikking van de minister van OCW	150	0,0%
IPTO-2018: Bevoegd volgens BRON HO	321	0,0%

IPTO-2017: Bevoegd voor dit vak op deze graad	14 065	1,3%
IPTO-2017: Overgangsrecht	309	0,0%
IPTO-2017: Erkend buitenlands diploma	312	0,0%
IPTO-2017: Beschikking van de minister van OCW	147	0,0%
IPTO-2016: Bevoegd voor dit vak op deze graad	13 601	1,3%
IPTO-2016: Overgangsrecht	267	0,0%
IPTO-2016: Erkend buitenlands diploma	242	0,0%
IPTO-2016: Beschikking van de minister van OCW	92	0,0%
IPTO-2016: Bevoegd volgens BRON HO	323	0,0%
IPTO-2015: Bevoegd voor dit vak op deze graad	10 112	1,0%
IPTO-2015: Overgangsrecht	204	0,0%
IPTO-2015: Erkend buitenlands diploma	158	0,0%
IPTO-2015: Beschikking van de minister van OCW	22	0,0%
IPTO-2015: Bevoegd volgens BRON HO	1 928	0,2%
IPTO-2014: Bevoegd	17 811	1,7%
IPTO-2014: Overgangsrecht	221	0,0%
IPTO-2014: Buitenlands diploma	362	0,0%
IPTO-2014: Verklaring bevoegd bij ontbreken lerarenopleiding	75	0,0%
IPTO-2014: Ontheffing vanwege buitengewone vakbekwaamheid	117	0,0%
IPTO-2014: Reguliere vakken Bevoegd (volgens reguliere ipto)	48 085	4,6%

Stap 2: Voor de gevallen waar niet bekend is dat men bevoegd is wordt de bevoegdheidssituatie aan de scholen gevraagd, zie Tabel 59 tot en met Tabel 61

Bevoegd voor dit vak op deze graad	84 692	8,1%
Overgangsrecht	12 522	1,2%
Erkend buitenlands diploma	2 944	0,3%
Educatieve minor	798	0,1%
Bevoegd via ander vak en conversietabel	2 643	0,3%
Bevoegd in team artikel 33 lid 5 Wvo	822	0,1%
Ontheffing of erkenning van de minister van OCW	392	0,0%
Bevoegd op grond van pabo-diploma	6 974	0,7%
Teambevoegdheid vakoverstijgende programmaonderdelen in doorlopende leerroute vmbo-mbo artikel 33 lid 5a	1 143	0,1%
Vervanging en moeilijk vervulbare vacature	8 461	0,8%
Andersbevoegd	27 624	2,6%
LIO	41 647	4,0%
Zij-instroom	7 843	0,7%
Gastdocent	1 195	0,1%
Onderbevoegd	13 882	1,3%
Onbevoegd	42 220	4,0%
Totaal	1 051 255	

G Functie en aard dienstverband

Door koppeling met personeelsinformatie aangeleverd door DUO, waar nodig aangevuld door informatie van de scholen, kan de functie van degene die de les geeft worden vastgesteld. Dit leidt in IPTO-2022 tot 9,8% van de lesuren met de situatie 'onbekend'. In Tabel 64 is te zien dat dit voor het restant van de lesuren vrijwel altijd om de functie 'leraar' gaat. In de eerstegraads sector is dit relatief iets vaker het geval dan in de tweedegraads sector (maar hier zijn ook minder lesuren 'onbekend'). De overige categorieën zijn relatief klein. Omdat veruit de meeste lesuren door onderwijzend personeel worden gegeven, wordt in het rapport geen onderscheid gemaakt naar functie. De tabellen hebben dus betrekking op alle in Tabel 64 genoemde functies samen. Voor leerlingen zijn immers de gegeven lesuren van belang, ongeacht de functie van de persoon die lesgeeft.

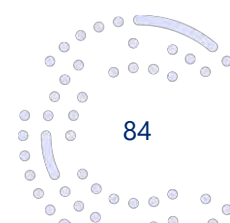
Tabel 64: Gegeven lesuren: verdeling naar functie (totaal en eerste- en tweedegraads apart), 2022

functie	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Onbekend	8,6%	10,3%	9,8%
Directie	0,2%	0,1%	0,1%
Onderwijzend personeel	89,7%	86,3%	87,1%
Leraar in opleiding	0,2%	0,4%	0,3%
Onderwijsassistent	0,0%	0,0%	0,0%
Stagiaire	0,1%	0,2%	0,1%
Onderwijs Ondersteunend Personeel	0,6%	1,9%	1,5%
Uitzendkracht/gedetacheerde	0,3%	0,4%	0,4%
Ondersteunend en Beheer Personeel	0,4%	0,4%	0,4%
Overig	0,0%	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	308 409	906 652	1 215 061

In Tabel 65 zijn de gegeven lesuren naar de aard van het dienstverband opgesplitst. Uit de tabel blijkt dat (voor zover bekend) vrijwel alle lesuren door zogeheten regulier personeel worden gegeven. In een beperkt deel van de lesuren is sprake van vervanging. Dit is niet verwonderlijk omdat scholen gevraagd wordt het zogeheten basisrooster (niet het dagrooster waarin korttijdelijke vervanging door ziekte is opgenomen) aan te leveren voor IPTO. Om dezelfde redenen als in de voorgaande tabel is ook hier in een deel van de lesuren sprake van een overig of onbekend dienstverband. Omdat de categorie regulier dienstverband veruit het grootste is, hebben we ervoor gekozen om in dit rapport geen opsplitsing te maken naar de aard van het dienstverband.

Tabel 65: Gegeven lesuren naar aard van het dienstverband, 2022

Aard dienstverband	eerstegraads les	tweedegraads les	totaal
Regulier	90,0%	87,6%	88,2%
Vervanging	1,0%	1,5%	1,4%
Onbekend, overig dienstverband	9,0%	10,9%	10,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Lesuren	308 409	906 652	1 215 061

H Arbeidsmarktregioïndeling

nr	naam	nr	naam
1	Groningen	21	Haaglanden
2	Friesland	22	Midden-Holland
3	Drenthe	23	's-Gravenhage
4	Regio Zwolle	24	Rijnmond
5	Twente	25	Drechtsteden
6	Noord-Holland Noord	26	Gorinchem
7	Zaanstreek/Waterland	27	Rotterdam
8	Zuid-Kennemerland en IJmond	28	Rivierenland
9	Groot Amsterdam	29	Rijk van Nijmegen
10	Gooi en Vechtstreek	30	Midden-Gelderland
11	Amsterdam	31	Achterhoek
12	Flevoland	32	Zeeland
13	Almere	33	West-Brabant
14	Stedendriehoek en Noordwest-Veluwe	34	Midden-Brabant
15	FoodValley	35	Noordoost-Brabant
16	Amersfoort	36	Zuidoost-Brabant
17	Midden-Utrecht	37	Helmond-De Peel
18	Utrecht	38	Noord-Limburg
19	Holland Rijnland	39	Midden-Limburg
20	Zuid-Holland Centraal	40	Zuid-Limburg